

Geologia italiana

Lezioni della

cum dominum, nomine illo ineffabili, quo manifestet in suis nativis
 qua prestat infinito excellentiæ intervallo rebus vniuersis a se crea-
 tas esse. *Mich. 2. fas est creaturam sentire partem creatori suo, vnde & Lucifer ille qui*
cap. 9. nobilitate, quam diuine gratiæ copia reliquos spiritus celestes longe
 C *gnate dicitus est, non quidem similitudo, sed signaculum similitud*
Ezech. 28 item descriptus est fieri non in similitudo, quam in similitudinem
Gm. 1. mur non esse illos genuinas dei imagines, qualis est filius patris, sed
 trarias, tanto diuina illa maiestate inferiores, quanto factura condito, et
 Exod. 15. *milior. Quare merito Moyses hac sapienter considerans exclamauit, quis simi-*
lis fortibus domine? Id est quis magnus potens, fortis, sanctus magnificus, terribis
lis, laudabilis, faciens mirabilia sicut tu? Perfecto nullus, nec angelus, nec homo,
quia neuter horum est tibi aut natura germanus, aut potetia æqualis, esto quod & an-
gelos & homines deorū nomenclatura illustratis. Nam admonens filios Israel dixi
 Exod. 25. *sti. Ecce ego mittam angelum meum, qui præcedat te, & custodiat in via, & introdu-*
cam in locum, quem præparauit tibi. Obserua eum, & audi vocem eius, nec contem-
nendum putes: quia non dimittet, cum peccaueris, & est nomen meum in illo, quæ-
ras quod nomen? Certe deus, scpe namque in diuinis scripturis angelus dicitur deus,
eo quod Dei legatione fungatur, & ad homines per quam magnifice loquitur in psal-
mo inquitens. Ego dixi dicitis vos & filii excelsi omnes. Opulchrum testimonium,
quamuis non sit nature coram elogium, sed ingens dei bonitatis in-
maicstatis suæ, licet magno interitio dissimiles, quodam mo-
pietati quoque & bonitatis suæ participes facit, & omni-
bus constituit & diuinam nuncupationem. Est etiam. Cc.

Epini
 7878

EL PRINCIPE

POR quanto por parte de vos el Canonigo
Christoual Labrera vezino de la villa de Medina de
Rioseco nos fue hecha relacion q̄ vos auades hecho vn li-
bro llamado las Meditaciones, z̄ q̄ en hazer el dicho libro
os auades ocupado mucho tiempo, z̄ nos suplicastes os die-
ssimos licencia y facultad para q̄ vos o la persona q̄ vuestro
poder vnieste le pudiesedes imprimir, y no otra persona al-
guna. E por vna mi cedula os dimos licencia y facultad pa-
ra q̄ vos o la persona que vuestro poder vnieste pudiese impri-
mir el dicho libro por tiempo de seys años, con q̄ despues q̄
le oviessedes imprimido no lo pudiesedes vèder sin q̄ primera-
mente fuesse visto el dicho libro por los del nro consejo z̄ ta-
llado por ellos el precio en q̄ le vniessedes de vèder, segū q̄
mas largamente en la dicha nra cedula se contiene. En cūpli-
miento de la q̄l presentastes a los del nro consejo el dicho
libro, z̄ por ellos visto fue tallado en cinquenta y vn mara-
uedis. Por ende por la presente vos doy licencia y facultad
para que vos o la persona que vuestro poder vnieste pueda-
ys vèder el dicho libro por tiempo de los dichos seys años
por el dicho precio de cinquenta y vn maravedis cada vno
de los dichos libros que es el precio en que por los de nres-
tro consejo fue tallado. y mandamos que ena nuestra ce-
dula y la que de suso se a denunciado vaya por principio y
cabeça del dicho libro para que sepan el tiempo por que se
os da licencia para que le podays imprimir y el precio en q̄
sea de vender. E no fazades ende al por alguna manera so-
pena de la nuestra merced y de diez mill maravedis para la
nuestra camara. Fecha en Valladolid a .vij. de Setiem-
bre de .M.D. XXXVII. Años.

YO EL PRINCIPE,

Por mandado de su Alteza. Francisco de Ledesma.

ru que in hoc habetur volumine.

Præfatio ad Serenissimum Principem Philippum.

In Precatione Dominicæ Meditatiuncula, vii.

Parænetica Meditatiuncula in primū versū ps. cxii

Præfatiuncula ad inclytā Mariā Caroli Cæs. filiā.

In Salutatione Angelicā Meditatiuncula vnica.

In Symbolum Apostolicū Meditatiuncula, xii.

In Quinquagesimū psalmū Meditatiuncula, xx.

In Doxologiam Meditatiuncula vnica.

In Beatitudines Matthei, ca. v. Meditatiuncula, ix.

In quedā loca ad Crucē Dñi spectantia Medita. vi.

Meditatiunculæ Lyricæ.

Ad virginē matrē. Ad diuū Ioānē Baptistā.

Ad sanctiss. Chri corp⁹. Ad diuū Chrophorū

Ad beatam Magdalenā. Ad Sp̄m sanctū.

Ad Sp̄m sanctū. ii. Gratiarum actio.

In primū versū psal. xxx. In sextū versū eiusdē ps.

In septimū versū ps. xli. In locū Ecclesiastę ca. i.

In locū Matthei cap. xix. In locū Ioānis ca. xiiii.

Alatę Meditatiuncula binę. Ara. Bipēnis.

Ecstasis in locum Hieremię. cap. xxxi.

Peroratio ad sanctissimam matrem Ecclesiam.

Peroratio ad Serenissimū Principem Philippum.

Trimetrum dimetrum iambicū ad Lectorem.

Lege fol. xvii. Membrum mēbro eget. vnde,

Manū manus affricat, aiunt, & fol. xxvii. Refricet

hanc lachrymis animā, & fol. xxix. perfrictis macu

lis mens lota nitescet, & fol. l. Illud or, naso suspens

dor, & fol. lv. tua crimina sponte piauī, & fol. lvi.

Turpe tuū porto peccatum præsto q̄ culpam.

Vide reliquas oscitantias ad operis calcem.

AD SERENISSIMUM
 Hispaniarum Principem Phi-
 lippum Præfatio.

Perides nullæ, nullus me afflauit Apollo.
 Hic locus est sacer, esto procul, procul esto prophanū.
Insudent alii, decantent Prælia, Reges,
Laudes Heroum, tum quicquid fabula vatū
Iactitat ampullans fumos dum turgida vendit.
Perspiciuum tibi carmen habes, Clarissime Princeps,
Princeps lux populi, patriæ spes magna Philippe,
Orandū pia Musa Deum meditatur auena.
Hinc Acrostichis emergit, Paraphrasis inde.
In retam sacra non sesquipedalibus vtor.
Supplicis est humilis sermo, est Pater ille supernus
Placandus precibus, nobis vt parcat iniquis,
Ac superi Regni clemens hæredibus adsit
Natis electis, quos idem seruet ab omni
Immunes culpa, Supplex est nostra Camœna.
Accedant qui carmen amant, accede, Monarcha,
Responde numeris & regum concine Regem
Voce, fide, prece, corde, lyra, citharæq; Prophetæ
Magnum qui cunctis exemplar Regibus offert.
Propter honestatis studium, pietatis amorem,
Rarum iudicium, queis Philtris allicis orbem,
Iure tibi debent encomia magna Poetæ.
Nos alio Diuina vocant & sermo pedestris,
Cælestis Sophiæ Mystæ damus ecce Libellum,
Incultum, horridulum, non in palatia natum.
Parce precor næuis, ne tu contemne Puellum
Informem, si rite preces balbutit in aula.

C onceptus fuit ille mihi, te propter abortus,
H is vt gratificer studiis quibus ipse teneris.
R egium erit Puerote pollice vt trocꝑ fauere.
I llud, mi Princeps, patriæ peto nomine charæ:
S ubdam calcar equo, quanquam sine calcare currat:
T am pulchre te ipsum superes, ita philosopheris,
O rnet vt hanc sceptrum Spartā, quod si facis, euge:
P erge Hispanæ Heros, o proles inclyta, perge;
H ac iter ad regnum cæleste, perenne, beatum,
O quam te dicam felicem, Hispania mater,
R ege tuo sapiente sibi, sapiente popello,
V iues, fide mihi, prudenti Principe viuo.
S pes est vt Natus referat pietate Parentem.
C arolide genuine, Deus te fingat ad vnguem,
A spiret cœptis, faueat conatibus ille
B ello, pace, tuis; vt tempora longa gubernans
R em populi tractes feliciter. Omnia semper
E x voto tibi contingant, sis deniq; felix,
R estat vt ipse animū quo erga te ducimur æquus
A ccipias, plenum candoris & vndiq; ter sum.
S ic tibi persuade, nil nos quod plurima turba
A mbitiosa solet captare, relinquitur ergo
L ibera synceriq; animi propensa voluntas,
V t decuit, quam si perpenderis ac trutinariis,
T e magis afficiet decerptus flosculus iste
E tenui horto, q̄ Crocxi Crassi q; talenta.
M i Rex, viue, vale, regna, rege, vince, triumphā.

MEDITATIVN

CVLÆ IN PRECATIONEM

Dominiçã, quã perpetua cõtinet

ACROSTICHIS.

MEDITA. I.

P Rincipium sine principio, Finis sine fine,
A utor ades. nos quando sacra dignatus es vnda
T ingere & abluere inmundos; nos quando vocasti,
E t generasti iterum natos tibi Lucis adoptans,
R itè licet natis summum te dicere Patrem.
N os, Pater, affecti gratis hoc munere tanto
O fficij memores, decuit, clamemus ad aures
S æpè tuas, nobis orandus es atq; colendus.
T u tamen, Omnipotens, nostrum ne despice carmen
E xaudi Preculas orantis, adesto vocatus.
R espice ad infantis clamorem, intellige balbum.
Q uod tibi terrenum, Purissime, sordeat omne,
V el quicquid mundum sapiat, vel quicquid adūbret,
I ncircumscriptus, motus q; & corporis expers
E xcelso habitas cælos, cælestia Regna.
S implex simplicia inculcas, vera omnia vera.
I n terris nil esse potest te, Maxime, dignum.
N il ibidem verum, illibatum nil, neq; simplex.
C or hominis mundum par est cælestibus aulis
Æ thereas hominum mentes tua Gratia versat.
L ux tenebras nescis, semper clarissimus ardes
I gnis consumens, syncerus & integer ignis.
S ufficis ipse tibi; te cuncti rursus egemus.

S ancte Pater, libeat te dignos fingere natos,
A flatus nos, oro, tuus corroboret almus,
N e male prolapsi lædamus forte pusillos
C riminibus scædis, exemplis non imitandis.
T eꝑ tuos qꝑ probent gentes, te prædicet orbis,
I mpius, esto pius, desciscat ab hoste Tyranno
F ortiter ad Christum, Mundum qui tabe redemit.
I nduat ille nouam, qua fulgeat vndiqꝑ, vestem.
C andidus ac nitidus pelluceat intus & extra,
E t magis atqꝑ magis virtus adolescat in ipso,
T ollat vt ipse manus supplex, & sydera pulset
V ocibus, & veniam cælis deducat ab altis,
R ex, Princeps, primas, plæbeius, pauper, egenus,
N atio quæqꝑ suis semper te laudibus ornet,
O re Deum celebrent & credant corde Fideles,
M undus ad Autorem sua tandem luminavertat,
E xpere factus, te, Lux, te, Vita perennis,
N oscat, amet, timeat, recolat, veneretur, adoret,
T oto iam orbetibi grex vno constet ouili.
V el qui Euangelii lucem videre coruscant,
V el qui sub tenebris mortis sedere, resurgant,
M ille qꝑ te linguis nemo non laudet in æuum.

 MEDITA. II.

AD tenos conuerte, Deus, nos lumine dona,
D ona viuifico Regni splendore beati,
V era salus, lux vera viæ, via vera salutis
E st tibi delectis, faueat tua Gratia diues
N obis qui cupimus Pacis contingere metam,
I lla quies animos non interitura quietat.

A Ita quies nos illa iuuat quæ meta laborum est.
 T endimus in Requiem. Da, da Pater optime, natis,
 R egnemus tibi subiecti, regnemus in astris,
 E terris quoq; qua liceat, tua Regna superna
 G ustu libemus, refoue Patrone Clienteis,
 N os vitis seruire veta. nos dirige semper,
 V irtus diua potēs humano in pectore regnet,
 Mors absit, postq; Victor de morte triumphum
 T antum promeruit, moriens & ab arbore pēdens,
 V ita sit inde tuis, victoria, gloria, palma,
 V irapiant homines Cælorum nobile Regnum,
 Marcescat liuore Satan certamine victus.

 MEDITA. III.

F Ecisti e nihilo quod continet orbis & orbem.
 I pse regis mundum quam prouidus omnia librās.
 A bdita scrutaris, tu corda humana præhendis.
 T u iudex iustus, clemēs, pius, optimus, æquus,
 V iribus omnipotens, Sapia diceris ipsa.
 O mnia dignosti an possint prodesse, nocere.
 L ectis quod noceat nolis, quod proffit, amabis.
 V elle tuum fiat, rectum non esse nequibit.
 N oli stultorum longas audire querelas.
 T antum da, vt factum quodcunq; velimus, amemus,
 A nte ratum faciat tua semper amanda voluntas.
 S it nobis vel velle tuum, vel nolle vicissim.
 T alibus auspiciis operetur Amorq; Fidesq;.
 V na Fides artus capiti conglutinet omneis.
 A tq; scopus noster Lux sit clarissima Christus.

Subdita cuncta tibi toto quis non videt orbe?
Infima, summa, tuo pariter submittere certant
Colla iugo, quam perpetuo Sol, Luna, labore
Vertuntur: quam rapta volant tot sydera gyro:
Torquentur q̄ Poli, nequeunt diuertere fixi.
Inte fulcitur pondus mirabile terræ.
Nec sinete, Rector, quicquam subsistere possit,
Condita de te dependent, mi Conditor, & te
Ætheris vnanimes ciues sustollere pergunt,
Laudant Ter sanctum, Dominumq̄ Deumq̄ Potētē,
O Pater omnipotens, hominum præcordia tange,
Et renes flammis igniti Pneumatis vire.
Tu sis noster amor, nec secius atq̄ superna
Illa cohors parere tibi studeamus amanter.
Nemo vel digitum latum discedat ab æquo,
Terrestris tamq̄ cælestis in æthere, degat.
Expendat secum, qui sit collatus ad illum
Rectorem mundi, gnoscat se teq̄ Creator,
Responset temere nunquam, tibi subditus esto,
Accinctus, vigil, officiosus, in omne paratus.

MEDITA. III.

† **P**astor oves pascis, pascis, Pater, omnia verbo.
Auertens faciem terroribus omnia turbas.
Nil non exhilaras aspectu, Prospice nobis,
Escam cælestem, qua vescens nemo moritur.
Mentibus his nostris deprecimur esurientes,
Non secus ac corpus vacuum potuq̄ ciboq̄
Occidit, haud potuit sublato pane vigere,
Sed viget erectum demensi sorte iuuatum.

Tunc valet officiis aptum, tunc robore pollet,
 Restituit sibi se totum, Sic mens reparatur.
 Vis animi languet, panis nisi calicus adsit.
 Merces pacta iuuat portantes pondus & æstum,
 Quod manibus nostris partum nostroq; labore
 Venerit, id demum nobis præstabit abunde,
 O sanimi clamat, venterq; vt creditor vrget,
 Totus homo iacet hesternis ieiunus ab horis,
 Incirco, o Bone, quottidie nos perge nutrire,
 Dum sumus in terris, dum nos via detinet arcta,
 Infirmi nimium pendemus semper ab alto,
 Ac veluti infantes fugentes vbera matrum
 Numinis auxilio lactamur, quo sine lacte
 Viuere nemo potest, nisi, vt ablactatus, amare,
 Mendici pulsare fores contendimus aulae,
 Dona tuis repetita dabis Pater ipse benignus,
 Attendens Deus, esse Dei nos sponte iuuare,
 Nusquam destituis mortales fautor vbicq;
 Occurris famulum votis, das munera mira,
 Barbarus euadit sapiens, ditatur egenus,
 In promptu tibi sunt gazæ quæ pectora ditant,
 Semper ad officium præsens, nos nostraq; curas,
 Huc ades, o Diuine Pater, ne tam tibi charis
 Orberis gnatis, verbo nos pasce superno,
 Da panē, pacemq; tuam, da viuere recte,
 Instrue nos sicut viuamus non ad edendum,
 Exculta, magis, vt uita decoremur, edamus.

 MEDITA. V.

Elice, Rex clemens, arcum, depone sagittas,
 Tolle perhorendam procul iram, tolle furorem.

Delenire, Pater, vultu nos cerne sereno,
Indulge miseris veniam, Peccauimus ægri
Mortales tibi præsentem, non inficiamur.
In mediis laqueis facile irretimur inertes.
Testes mille sibi dum mens male conscia fingit
Torquetur, mens ægra iacet confecta dolore.
Est adeo miserum in Dominum peccare colendum.
Nunc igitur miserere, Pater dulcissime, nostri.
O nostri miserere, tuum per amabile nomen,
Barathra frustremus, Natos ne trade Gehennæ,
Iustitiæ comes illa tuæ Clementia vincat.
Supplicii nos, oro, leua, nos, supplico, serua.
Digni verberibus serui tua iussa sequenda
Effrontes fugimus praeue, suffunde pudore
Bardos, vacordes, tantum, ne mitte flagellum
In miseram plebem, contrito parce popello.
Tundimus, heu, fontes, te coram pectora nostra,
Addimus & voces, clamoribus omnia plena.
Ne peccatorum lachymas contemne, Redemptor,
Obturare nega nobis clamantibus aures,
Soluendo ne sumus? minime, Debere fatemur,
Tu Deus vt clemens nunq̄ nos soluere coges.
Recreat hæc veniæ spes, Spe nos, obsecro, nutri.
Adeaugeq̄ Fidem, Dilectio quam comitatur,
Seruator, nisi nos seruas, haud nostra facultas
Impositum nostris humeris onus eleuet vnquam.
Cum nos destituât nostræ (quæ sunt prope nullæ)
Vires, auxiliū implorat mens pressa supernum.
Tutor fer opem, prolapsis porrigere dextram.
E heu, quam patitur vir iustus iniqua frequenter.
Tormentis noxifq̄ (nefas) affligitur insons.

Nulla quies æquis dum viuunt inter iniquos,
 Opprimit hic pinguis tenuē, nūmatus egentem,
 Sed læsus tolerat fontem vir pacis amator.
 Decoquit hic fidei commissum, ille abnegat excors.
 Imminet hic fratri bene de se, forte, merenti,
 Mater deturpat natos male fida marito.
 Iniuſtam priuignus habet per ſæpe nouercam.
 Turpiter in patrem natus conuicia fundit,
 Turpiter in matrem bacchatur nata proterua,
 Inſidias non horret, hero prætereſere ſeruus,
 Mercedem famulo dominus fraudare fideli,
 Vindex hic furiis raptus toto orbe pererrat,
 Suſtulit hic patrem, matrem quoq; ſuſtulit ille.
 Derodit famam alterius mordaciter alter.
 Enecat vxorem coniunx, hunc enecat illa.
 Bello in teſtino procerumq; hominumq; potentum,
 Interdum plæbs ipſa perit, perit vrbs, perit orbis.
 Tene latet: quid ego in ſulſus tam perſequor iſta?
 Omnia quæ patimur noſti mala, quæq; patramus,
 Recte ſe ſuperat ſapiens, duriffima perfert
 Iuſtus amore tui. Virtuti incumbit honeſtæ,
 Brutis ille ſuis affectibus imperat acre,
 Verum non omnes æqua ratione reguntur.
 Sunt æqui, heu, pauci, multi ſunt ruruſus iniqui,
 Nec te pars moueat maior, meliore fruare.
 Oblitus ſclerum, ductus pietate paterna
 Summe Pater clemens nobis peccata remitte,
 Triſtibus aſpira, tecum latabimur ipſi.
 Reſponde veniam poſcentibus, obtineamus,
 Ingemit illachrymans peccator & orat & inſtat
 Supplex, ne puni, tua ſtet clementia, parce.

E Nerues, Pater, imbelles nos aspicias omneis,
T elluris pondus mortalis inutile cessat,
N a n miser in bello succumbit ab hostibus ictus,
E lumbis dabit ille manus, nisi faueris ipse.
N os Dæmon simul & Mundus Caroq; laceffit,
O quantis nos vita vocat lachymosa periclis,
S i minus offirmas fragiles, qui stare queamus?
I nvitium ferimur procliues. præcipitatur,
N emo bonus, nemo verax, Homo deficit omnis,
D educ nos (precibus contendi mus) erige sursum.
V era doce, tenebras arce, difundito lucem
C ordibus in nostris, illustra lumina nostra
A duersus technas laqueos q; dolos q; Satanæ,
S iste truces furias, truculentum siste Leonem,
I llæsi faciamus iter, nec scandala mundi,
N ec salebræ impediunt, nec deuoret vlla vorago,
T ot sunt insidiæ vitiorum, tanta caterua,
E t par pernities, vt demergamur eisdem.
N unc lasciuia Venus, nunc tentat amara Voluptas,
T itillat possim nos Glorieuana sub ala,
A c soror Inuidia arrodens se (rumpitur) ipsa,
T urpis Auaritia insurgit quæ viscera cogit,
I ra ferox, & Pigrities & ventris Orexis,
O Pater, ov index, tot monstra auerte nefasta,
N e nos dilacerent, ne nos in Barathra mittât,
E ripe nos his, oro, malis, nos subtrahe damnis,
M ortis in æternæ discrimen, ne obiice Natos.

 MEDITATIVNCVLA. VII.

Serua nos hominum Custos, defende potenter,
Et muni virtute tua, vallo, aggere, cinge.
Discruciet se ipsum Malus, & se perditum eat, nos
Lati viuamus sub tegmine pacis ouantes,
Instet tendiculis frustra deterrimus Hostis,
Bella mouens dæmon, quantūuis ille tumescat,
Effugiat Crucis hoc signum quod frontis in arce
Resplendet, tenebræ nequeant inuadere lucem,
Abstineant homines sapienter, sustineantq;
Nullum nos vitium vincat, mala nulla præhendant,
Obsurdæ sint ipsæ aures, mens ipsa repugnet,
Si quid concupiant Affectus turpe Tyranni.
Aduigilet Ratio, sensus frenare laboret,
Mores compositi niteant sine crimine nostri.
Absterfi maculis tibi displicuisse nequimus,
Laureolam dono si das vincantibus Hostem,
O Pater, o Fautor, da hostem superare malignum.
Annue iam votis, Fac carmine rite litemus.
Mortem morte tua destructâ, Christe Redemptor,
Effe procul iubeas, vitam largire beatam.
Nos, licet emeriti, pulchro te sine fruamur.

 MEDITATIVNCVLA PA-

rænetica Pii pueri ad pios pueros,
 cuius Acrostichis est Inni-
 tium Psalmi, cxii.

Lvdicra ponentes pueri, grauiora canamus.
Absint ridiculae nugae, nos seria versent,
Versent sacra pios. Pueri pietatis alumni,
Ducite versiculos mecum, properate, venite,
Ad Dominum properare decet, precibusque vacare.
Tibia sese offert septem discrimine vocum,
Est mihi Testudo septenis callida neruis.
Psalite iam mecum pueri, properate, venite.
Vates Psalmographus nos euocat, est imitandus
Egregie solitus preculas septem plice laude
Reddere quottidie Domino, respondite Vati.
Iungimini mecum pueri, properate, venite.
Discite virtutem pueri, Deus omne superbum
Odit & omne nefas, de stercore tollit egenum,
Miscet principibus, subselliis collocat altis.
Ille amat in fontibus humiles, amat ille pusillos.
Nectite versiculos pueri, properate, venite.
Verbum sit pedibus nostris caeleste lucerna,
Metris sermo pedes illustret proximus illis.

MEDITATIVN

CVLA IN SALVTATIONEM

Angelicam, quam perpetua continet Acro-
 stichis, ad Inclytam Mariam Pientiss.

Caesaris Caroli, huius no-
 minis Quinti, filiam:

Hungariae destinatum Reginam.

B albus erit quisquis mysteria differat ista.
 E xtra hominis captum res est conceptio Christi.
 N on est tam facilis dictu quam carmine digna.
 E st credenda magis quam discutienda sophistis.
 D ulciter hanc psalmis hymnis q̄p̄ odis q̄p̄ canamus,
 I nq̄p̄ decus nati matrem celebremus oportet.
 C lara micans Helice, Virgo, Cynosura refulgens,
 T e populus laudat, laudat te concio tota,
 A cclamat, celebrat, vocat, interpellat, honorat.
 T e precibus repetit nocturnis atque diurnis
 V ir mulierq̄p̄ suis, minimus q̄p̄ & maximus orans.
 I ngeminat Mariam pragnās gemebunda subinde,
 N upta viro, viduata, Deo virguncula sacra,
 T e pauper te diues amat, rex, induperator,
 E t pace & bello ad te clamat, miles in armis,
 R ufticus in cultis agris, vrbanus in aulis,
 M ercator ponto iactatus, nauta, viator,
 V ates, orator, cantor, quis non tibi pendit
 L audes atq̄p̄ preces? quis non ad te vsq̄p̄ recurrit
 I mmer sus pelago, mediis in fluctibus vndans?
 E xtemplo, te visa, flexa caputq̄p̄ genuq̄p̄
 R elligiosa pie cultum tibi foemina defert,
 E t regina grauis tanq̄p̄ plæbeia recurua
 S upplex procumbit, te coram, Virgo beata.
 E xigit hoc Natus cælestis Patris in orbe
 T errarum visus, puer illustrissimus ille
 B ellus abunde infans, quem tu sine, Virgo, dolore
 E nixa es mundo, felicem reddidit ipse
 N atus te matrem, summo q̄p̄ affecit honore,
 E luxit tandem radiator luce tenebras

D ifcutiens, idem Seruator amabilis orbis,
I lle Reformator generis quod degenerarat,
C onciliator amans hominis, Genitoris imago,
T radidit ille Dei se peccatoribus Agnus,
V irtus vera Patris, Patris sapientia vera,
S ponte sua Dominus nostri suscepit amore
F ornam seruilem, mundum sic ille redemit,
R epere visus humi mundi retinebat habenas,
V icq̄ sua præstabat opem mortalibus ægris,
C unctis prospiciens tantum se despicit vnum,
T otus in humani generis se commoda vertit,
V iueret vt mundus voluit se subdere morti,
S impliciter docuit summam virtutis honestam,
V t foret insipiens stulti sapientia mundi,
E xhibuit morbis præsentem Sermo medelam,
N il prætermisit langoribus vtile nostris,
T alem inter spinas Rosa, virgo, virgaq̄ Iesse
R adicis tu produxisti in tempore fructum,
I nquat io pæã chorus insonet ore canorus,
S piret io pæan Phonaſcus ioq̄ trium. phe.
T e tamen Osanna decuit magis, Inclyte Iesu.
V bere lactasti pulcherrima virgo puellum
I llum mirandum verbo qui fecerat orbem.
I nfandum qui Nomen habet, Mirabile Nomen,
E ius adorandum numen, quo nomine maius
S ub cælo nil esse potest, nil altius illo,
V ox hæc dū resonat trepidant cacodæmones omnes,
SERVATOR retinet nomen seruare paratum,
S it felix faustumq̄ tuum, virguncula, germen,
A tq̄ puerperium sanctum, lactatio sancta,

Nimirum decuit puerum quem mundus adorat
 Candida virgoparens, decuit te plurima virtus.
 Tota decora Deo spectabilis vndiq; tota
 Auctum contagium primi fugis vna parentis,
 Munere selecto concepta & sanctificata.
 Adviuū reliquis rebus collata creatis
 Rerum humanarum longe rarissima præstas,
 Ipsa vetus scelus obscurasti illustrior Eua,
 Acceptum refer omne Deo, noua, quicquid es, Eua,
 Mortali misere afflictō te, Diua, vocanti
 Aufugium, columenq; manes, arx, turris asylum,
 Te, Virgo, auxilium nobis debere putamus.
 Es Soror ipsa hominum, humano de semine nata,
 Reginam licet angelicam te Concio cātet,
 Delectum Domini templum sacrumq; sacellum,
 Ecquid non tribuet natus dulcissimus ille
 Iucundæ matri, cuius puer vbera suxit?
 O sydus vibrans scintillas, sydere maior,
 Respice mortales, nobis tua lumina verte.
 Appropera, precibus Dominum lenire labora,
 Peccator miser a patria procul exul oberrat,
 Restituas illum postliminio, æthere dona.
 Omnes expositos variis attende periculis.
 Nulli, Virgo, sumus nisi nos tutaris, adesto.
 O soror, o columen, fratrum tutela tuorum,
 Balanteis soleris oues, solare gementeis,
 In te non paruam (merito) spem ponimus ægri.
 Spes tu magna tuis. Quare succurre misellis,
 Poscimus auxilium, vt patria potiamur amata,
 Exilio euictō, lachrymosa vallerelicta.

Conuicti, heu, scelerum virgam q̄ & flagra meremur.
Cōfugimus, Soror, ad te, tu ne despice fratres.
Absterge hisce oculis lachrymas, nos protege faulrix,
Tristitie et mœrore leua, da gaudia vera
Obdulcem natum quicum, sanctissima **V**irgo,
Regnas in coelis, non vltra caussa doloris
Ille erit, o Mater, non vltra funera cernes.
Bello **V**ictor adest, nam viuit non moriturus.
Vita ille est nostra, & felix victoria belli.
Sistas pro nobis, si belligerantibus assis,
Auspiciis, o **V**irgo, tuis quis non superabit
Mortis inhumanae vires & viuet in æuum:
Esto, age, pro nobis ora **N**atumq̄ patremq̄.
Nullum non lapidem moueas, vt in astra uehamur.

MEDITATION CVLÆ IN SYMBOLVM APOSTO- licū, quod perpetua continet Acrostichis.

✿ MEDITA. I. ✿

Confiteor lingua quod credo corde fidelis:
Relligio quod sacra docet, quod **C**oncilio sancta,
Et sacro sancta Fides nobis persuasit alumnis.
Duplico vtruncq̄ genu **M**ysteria tanta professus.
O Pater omnipotens, illustra lumina mentis.
Immensum mundi Autorem te credimus vnum;
Non circūscriptum, nec tantus clauderis orbe.

D emo locum tempus q̄ tibi qui semper vbiq̄ es.
 E s non corporeus, simplex, immobilis idem.
 V i nulla ingenii comprænderis, es tibi notus.
 M aximus, Omnipotens & rerum prouidus vsque.
 P rincipium sine principio, Finis sine fine,
 A ddo Principium, medium q̄ & finis agendi.
 T u pater ingenitus, tu fons & origo bonorum,
 R ector ades, soli cui competit esse necesse,
 E t qui diradias vt sol non absq̄ calore
 M entibus humanis, & qui non deficis vnq̄.
 O mnia fecisti e nihilo nullo que labore,
 M ille potes verbo, si vis, producere mundos.
 N il nisi nolle vetat, diuina Potentia præsto est,
 I llud si addideris Fiat, fieri omnia possunt,
 P ossunt quæ natura nequit præstare, creari.
 O mne quod ipse facis vis, & vis omne decorum,
 T u verax veriq̄ pater reuocare futura
 E t facere infectum quod factum est, iure negasti.
 N on est virtutis falsum præponere vero,
 T u nullius eges, solus tibi sufficis ipse,
 E fficiens caussa es, caussarum caussa suprema,
 M entis conceptus dignoscis & abdita cordis,

 MEDITA. II.

C Onditor es rerum quæcunq̄ patentq̄ latentq̄,
 R ex regum, Dominus Dominum, Deus atq̄ deorū.
 E te cuncta fiunt, e te miracula rerum
 A utor promanāt & pulchri machina mundi.
 T ellus, vnda (chao digesto) tum ignis & æther,

Oceanipisces varii cæliq; volucres,
 Reptilia, amphibia, & quæ non animantia fiunt:
 Effingis veluti pictor, Nanq; Ideas ille
 Mente prius visas depingit postea dextra.
 Conuexum firmasti cælum & ponderis expers,
 Ætheris astra, polos, solem, lunamq; fugaces,
 Luciferum, reliquumq; operis satis vndique pulchrū,
 In quibus Artificis virtus se pandit aperta,
 Esse, Deus, rebus pensumq; vicesq; dedisti,
 Termino & Harmonia, mensura & pondere quodā,
 Tornastiq; globum terræ, quam gramine amœno
 Et latis ornasti frugibus arboribus que,
 Respiciens hominem cui subdita cuncta creasti,
 Res tibi chara fuit mortalis, imagine quando
 Ætherea similiq; tuæ abs te fingitur ille,

 MEDITA. III.

Efficis omne, Pater, quod supra viuit & infra,
 Tum rerum species varias, tum digna notatu,
 In vero Sermone tuo, quem præcino, Nato.
 Nate Deo, te dico Logon cælesteq; Verbū,
 Irradians orbi Lumen de lumine prodēs,
 Es primo genitus longe ipso antiquior æuo,
 Semper ab initio existens cum Patre superno,
 Vita, Via, & Verū, Lapis & Petra, Dextera, Virtus,
 Margaritum & Thesaurus, Sapiētia & Agnus,
 Clara aquila, & vitul^o, leo, homo, fons, retia, aratrū,
 Hæc te significant, tamen omni nomine maior
 Resplendes Genitori Natus Omnis ipse,

I p̄se patri vnitus sancto cum Pneumate nexū
 S tas Deus, est triplex Hypostasis V̄sia simplex.
 T u Patris ad nutum solitus facienda subire
 V nus & idem aderas, te prædixere Prophetæ
 Messiam illum venturum, venisse fatemur,
 F idi te vates per somnia perq̄ quietem
 I nstructi norant, spirabas v̄atibus olim,
 L eges promulgans quōdam de monte tonabas,
 I ustitiæ q̄ tenax iustis rectis q̄ fauebas,
 V æcordes q̄ homines præfractos q̄ atq̄ rebelles
 Mortibus horrendis Zelotes afficiebas,
 E t tua vox Patri semper coniuncta sonabat,
 I lle Gubernator populo promissus amico,
 V index, & Regni assertor, quod cæperat hostis,
 S ceptrum perpetuum retinens tu crederis vnus.
 V nctus es ille Dei, tu Rex, Athleta, Sacerdos,
 Nam te præ reliquis oleo exhilarauit inungens
 I ngenitus Genitor, læto te Pneumatis vnxit
 C ornu, præfecit q̄ suis sine fine Monarcham,
 V ates Psalmograph^o graphice te carmine pingit,
 Mirum quam te perspicue delineat aiens:
 D ixerat ille meo Domino Dominus: Mihi dexter
 O minate, sede: donec calcaueris hostes,
 M ortales miseros tandem miseratus ab arce
 I n terras humileis vltro descendere ducis,
 N ec iam per voces hominum aut in somnia tecte
 V is submonstrari, non vis latitare Redemptor,
 M undum condideras, cuius reparare ruinam
 N on dubitas, totum q̄ illi te impendere gratis,
 O Amor, o Pietas, o Munificencia summa,

S ūma Dei Bonitas, quænam clementiã caput
T e Deus, vt peteres tu guri tam pauperis aulam
R egnum illud linquens, maiestatem q̄ supremam?
V ere tu Dominus noster, tu dignus amari,
Mundi qui abiectos homines dignaris honore.

✿ MEDITA. III. ✿

Q Vum superam pluuiam nimium iam terra sitiret,
V ltramundanus Gabriel Archangelus ille
I llustris venit cœlo demissus ab alto.
C onuenit ille piã Mariã de more latentem
O ccultã q̄ oculis hominum strepitus q̄ molestos
N olentem, vagabunda domi num virgo erat alma?
C ontemplans superos potius recolebat amores.
E fflagrãbat enim, vrebatur amore puella
P ulchra Dei, desponsã viri sine crimine Ioseph.
T um Gabriel præsens (timuit non sueta videre
V irgo virum propius sed mox mansueta quieuit)
S alue ait, o Mariã, haud defit tibi gratia, Virgo.
E st Dominus tecum. Tu iam dicenda Beata
S emper, ne timeas. Domino pergrata fuisti.
T u mox concipies. Paries que puerpera natum
D iuinum Domino, quem dices nomine IESVM.
E cquid ais? (tum virgo refert) qui fiet, amice?
S cire aueo, non ipsa virum virguncula noui.
P ulcher ait Gabriel: animo, pulcherrima virgo,
I psã bono esto. Nam sacrum te Pncuma beabit,
R egis & excelsi virtus seruabit obumbrans.
I lla quidem dictis his credens subdidit ore

Tota repleta Deo, Domini ecce Ancillula, fiat
Vt mihi designas, orator candide, verbis.
Sane me placuisse Deo mihi gloria magna est.
Angelus ex templo diuus disparuit inde.
Nec remorata dies, tumuit cum virginis aluus.
Conceptum fit verbum caro e virgine sumpta.
Tunc in virgineis claustris latet ille creator.
Orem mirandam, Domini mysteria mira.
Nascitur, Angelico cantu resonante, Puellus.
Arcitenens Dominus iam Pusio cernitur infans.
Tantus in angusta præsepis parte locatur,
Verus homo, verus Deus, vnus verus & idem.
Substat in humano diuinum corpore numen.
EMaria puero nato virtute paterna
Mater virgo manet sicut conceperat alma.
Admiranda loquor, Secreta sacerrima narro.
Rerum se natura Deo promptissima subdit.
Inditur Infantiter sanctum Nomen IESVS,
Angelus vt monuit, iam circumciditur Infans.
Vsque Oriente Magi visum venere Puellum.
Inueniunt, Aurum, Thus, Myrrham, munera donat
Reges (vt Vates prædixerat ille) Sabæi.
Gemmeus ille Puer præludit in arte docendi,
In Templo sua dicta dabat sapientibus ipsis,
Nondum bis senos egressus paruulus annos.
Et viro Iosepho & Mariæ subiectus adhæret.

MEDITA. V.

Postquam processit florens ætate virili,
Auspiciū facit in nuptiis conuiua rogatus.
Signa sui per sæpe dedit pro tempore prudens,
Sed dedit electis Disciplinā vera docendo,
Vera renarrando, docuit miranda Magister.
S electi fidere viri, fidere probati,
Sed reprobī fidere minus cacodæmone capti.
Virtutis comendat opes, comendat amorem,
Bellum cum viciis suadet, non funebre bellum.
Pacificos, mites, iustos, vocat ille beatos.
Omnia quæ festina fluunt iubet ille valere,
Nemo probus carpit tanti præcepta Magistri.
Tollere, sed fatagunt Pharisei Lumen ab orbe.
Iamq̃ sacerdotes, primates, fex q̃ popelli,
Omnes deuotis animis in amabile sydus
Praue coniurant, iam q̃ ardent perdere iustum
Iniusti, vt lux est tenebris odiosa malignis.
Latro velut quidam capitur mitissimus Agnus,
A sibi coniuncto discipulo traditus eheu,
Tertibus absque fide, iudex sine iure Pilatus
Qmnigenis Dominum plagis affliciat acerbe.
Conclamat væsana cohors, o tolle Pilate,
Rursum, tolle, boat, tantum crucifige Tyrannum,
Vindicat ille sibi ius Cæsaris, Aspice crimen,
Carnifices iudex exaudit iniquus iniquos,
Improperat Domino colludens turba proterua,
Fagra addit palmis, caput eius arundine, acanthis,
Impia gens cruciat, tot pœnis tortus ad aram
Xyli probrosam figendus ducitur Agnus.
Vitæ largitor damnatur, non homicida,

Sublatus medius latronibus ille Redemptor
 Morti vicinus potatur felle & aceto.
Obiiciunt cruce pendenti dicteria multi,
Respondet nulli mansuetus pendulus Agnus.
Turpiter in Lumen bacchatur lumine cassi.
Veste q̄ pro pulchra sortes iactantur, vt essent
Veridicum dictis vatum iam consona cūcta.
Sol fugit a sexta ad nonā, qua Maximus hera
Euita migrat ad Patrem, scissum en tibi velum
Templi, Terra tremit, Rumpunt se saxa vicissim.
Sancti non pauci exurgunt a morte sepulti.
Ecce Creatorem lugent hinc inde creata.
Poeniteat nos iam peccati, & collachrymantes
Versemus quā dira tulit Rex inclytus in sons,
Liberi vt a lætho possemus viuere fontes.
Tollitur e ligno fossum mucrone cadauer.
Voluitur in munda tumulandum syndone, petram
Scissa datur tumulo, breuiter, sepelitur in horto.

 MEDITA. VI.

Deuēnit ille potēns in Regna profunda Redēptor,
Egregios q̄ Patres iam visere ducit agentes
Sollicite in tenebris, optantes cernere Lucem,
Carcere prolixo mœrebant, spe tamen alti,
Ex animo succurrit eis fortissimus Heros,
Nil cunctās Vīctor mortem qui morte peremit,
Dæmones vt vocem Domini sensere sonātem,
Infirmi trepidant, exultant lumine Patres,
Tunc simul assurgit venienti concio Regi.

A ssertor tandem venisti, CHRISTE, tuorum:
D icūt. Omnium, qui te videre, beatos,
I lle refert, Saluete mei quot quot simul estis.
N um vos immemorem vestri me, forte, putastis?
F erte pedes celeres, stristeis exite tenebras,
E t læti mecum conscendite Regna superna.
R egnetis iam iure licet. qui recta sequuti
O ppositi q̄ malis mundum vicistis & hostem.
S unt vobis (gaudete boni) bona vera parata,
T ristibus inde locis desertis gaudia sursum
E lati repetunt Patres, Regnum q̄ beatum.
R egia progenies superas se tollit in auras,
T ardior esse negat, sicut prædixit amicis,
I lle redit, rursus q̄ suo vestitur amictu.
A d triduum nam præfinitum corpore fulgens
D ilectis famulis præbet sese ipse videndum,
I nterea flens illa suum Discipula Magistrum
E reptum tumulo ægre desolata ferebat.
R epperit vt petram reuolutam forte sepulchri,
E t modo depositi sudaria linthea Christi,
S uspicione pia diffidit. Et ecce Redemptor
V ultu se illi offert ignoto olitoris ad instar.
R estitit, o mulier, quid ploras: inquit, at illa,
R edde precor Domine, ablatum: si forte tulisti,
E xaudit Dominus voces e corde sonantes,
X ysti non olitor, sed quem quærebat amica,
I nfert, o Maria, Hæc stupefacta: o Diue Magister,
T angereme noli, non fas est. (subdidit ille)
A d fratres accurre meos, dic nuntia læta
M ygdalena libens Domini mandata faceffit.

O cyus accurrens Discipulis muntia veri
 Rettulit oraclum: Dominus surrexit, amici.
 Testor me vere nostrum vidisse Magistrum.
 V iuit, ait, Dominus, non est dubitare, videre est.
 I lli subdubitant, oculis sed credere claris
 S ancti coguntur, Domino præsentefruentes.

 MEDITA. VII.

A Pparet, variisq; modis his visus & illis
 S olatur Dominus seruos fidosq; & amicos.
 C oncionatur eis, de Regno plura futuro
 E xplicat, atq; docet quæcūq; docenda fuere.
 Nec non ex æquo prudens tacet ille tacenda.
 D onaq; promittit Discipulis Pneumatis almi
 I am iam ascensurus, mirandum pignus amoris.
 T ristitiam illorum blando sermone medetur.
 A ttingunt metam, superato monte Olearum,
 D iscipulis sancti, sancta cum Virgine matre.
 C umq; valedixit præsentibus, Euolat Heros.
 Æ theraq; ascendens cernentibus ille fugabat
 L umina, collimant Diui, sed candida nubes
 O buia suscepit Dominum, textiq; volantem.
 S ublatum sursum Diui ceruice reflexi
 S ubspiciunt, quibus en iuuenes duo vestibis albis
 E ffrantur visi: Quid in alstra, viri Galilæi,
 D efixis oculis intenditis: este, beati,
 E ste bonis animis, veniet quem cernitis ire
 T alibus auspiciis descendens, qualibus ille
 A scendit, nunc Victor adit sua Regna triumphans.

D iscessere pii Discipuli Virgo que mater,
 D exter at ille sedens Genitori æqualis honore
 E xcelsum Genitus regnat laudandus in æuum,
 X yphon habet nullum dum iudicium suspendit,
 T utator pius est nobis fautorq; benignus:
 E st intercessor, mediator, conciliator,
 R omphæam nunc mittit amans, nunc excutit iras,
 A gnus inermis adest, quo nil clementius agno.
 M anfuetus tolerat peccantem, ad se vocat omnes,
 D at veniam lapsis, respiscant dum modo lapsi,
 E xcipit ex passis venientes obuius vlnis.
 I ncumbit q; ægris medicandis, leniter aufert
 P eccati maculas, nos fulcit, munit, & armat,
 A rmat vt inuicti pugnemus semper in hostem,
 T orporem procul expellit, nos excitat atque
 R eddit ad assultus frustrandos Dæmonis aptos,
 I usto Agonothetes e culmine sedis amatos
 S eruos in terris pugnantes prospicit imis.

 MEDITA, VIII.

I Mpiger exurgat qui dormit, luce fruatur,
 N unc, nunc tempus adest (præsens Occasio transit)
 D um graue iudicium Dominus remoratur amicus,
 E t fauet & seruat, ne nos Metancoea præhendat,
 V erbere q; et gladio districto vt venerit olim
 E cælo tanta cum maiestate tremenda,
 N ulla quidem superest caussatio digna fauore,
 T unc trepidare licet, Mortis terrebit imago,
 V æ, væ peccanti, nisi nunc in tempore semet

R estituat sibi, peccatum declinet vt anguem.
 V enturum Dominum iam iam cum signa futura
 S olis q̄ et Lunæ portendant, cum tuba clangat
 E x alto, cum magna ruant elementa fragore,
 S anctorumq̄ chori assint, totaq̄ curia cæli,
 T erribilem quis ferre queat Caussamq̄ Diemq̄;
 I udex vnus habet cunctas cognoscere causas,
 V nus dignoscet natos ab origine mundi,
 D icta dies fato functis viuisq̄ propinquat,
 I udicium properat, Ratio reddenda talenti est,
 C onspicius tunc omnis erit, tunc omne patebit
 A nte Thronum Domini supremi Iudicis orbis,
 R eges, Pontifices, Satrapæ, iuuenes q̄ senesq̄
 E t genere obscurus clarus q̄, & summus & imus,
 V el sapiens altum, vel prudens simplicitate
 I sthic sunt pariter sistendi, præside CHRISTO.
 V erba quidem dextris Iudex tunc dulcia dicet;
 O mihi Dilecti, prudentes atq̄ fideles
 S erui, queis Domini placuit pondusq̄ iugumq̄,
 E t meus ille Pater benedixit, sumite Regnum,
 T rado quod ante satum orbem uobis ipse parauit,
 Mox ille in reprobos hæc addet verba sinistros:
 O nimis horrendum dictu audituq̄ tremendum,
 R eproba fex hominum, procul hinc discedite, abite.
 T ormentum manet æternum vos atq̄ gehenna,
 V os Dextri mihi iucundi Regnate beati,
 O demens quicunq̄ diem non annotat illum,
 S i sapis, o anime, illius memor esto Diei.

C Arminibus paribus sacrum te Pneuma canemus,
R enibus & cordi viuas incendito flammis,
E xcitet vt menti scintillas proximus ignis,
D iuum te Numen, sanctum te persono Flamen,
O mnia viuificans, Homini terite vocanti
I nspiras, eius q̄ subis præcordia repens,
N os refoues, recreas, amplecteris, ac refocillas,
S umma tibi semper sit gloria, amabile Pneuma
P rocedens a Patre & Nato, par es vtrique
I pse Deus, nec seiunctus sed nexus vtroque
R egnas, at q̄ fluis tanquam de fonte perëni,
I llustras hominum mentes & lumina cæca,
T u facis vt sapiant terrestres cælica docti,
V elatunq̄ tuis infusa luce reuelas,
 + Maturum das consilium, tu verba ministras,
S uffulcis virtute tuos & robore firmas.
A rtes ipse doces, disciplinas q̄ sciendas,
N ostris instillas animis virtutis amorem,
C ordibus infundis Pietatem, Religionem,
T uque in Apostolici delapsus pectora coetus
V italeis quondam sparsisti flammeus auras,
M iræ ex te Charites dimanant, splendida dona.

 MEDITA. X.

S Alue perpetuum, præcandida Cōcio, Salue,
A d cælum vsque uoles apicē q̄ beata beatum.
N ullis te verbis, nullis te laudibus æqu em,
C oncio sancta Dei, charissima Sponfa Tonantis
T ota nites facie, Sponsi speciosa columba,

A maculis, næuis, rugis immunis adhaeres
Munda Deo, cui pulchra places, semper q̄ placebis.
Es corpus membris compactum, nam q̄ decenter
Conglomerata tuo Capiti petis illius aulam,
Coniugium sanctum, coniūx Ecclesia Christi est,
Lux veluti Lunæ radiante e Sole resultat,
Et caput vxoris præstans est ipse maritus;
Sic fulget coniūx Ecclesia subdita Christo,
Illa sui sponsi dilecti pendet ab ore.
At tene nutus obseruat, suspicit illum,
Mente colit Patrem Natum simul & Paracletum.
Consiliis nequit illa suis frustrarier vnquam,
Aut errare docens, falli, vel fallere quenquam.
Tota gubernatur Triadis moderamine sanctæ.
Hæreticus fuerit quisquis diuersa sequatur,
Omnes Christi agni coniuncti corpus in vnū,
Lumine viuifico edocti, candore decori,
Inclamant vnum Baptisma, Fidem q̄ Deum q̄,
Catholici Numen trinum profitemur & vnum,
Ac vigiles semper sanctissima iura tuemur,
Mortiferis aliis pulsis e limine sectis,
Symphosium veneror sacrum, sacram q̄ Synaxin,
Ad cœnam Dominus seruos inuitat, & illos
Nutrit alitq̄, suis Agnus setradit edendum.
Confortes q̄ sui efficit, & sibi dulciter vnit,
Tantum proposuit nobis exemplar amoris.
Omnia amicorum communia, Non sua quærit
Relligiosus amor, proprium nihil esse putemus.
Vita fluit de fonte Dei mortalibus æque,
Mors omnes fecisse pares humana videtur,

Certe vna est cineris facies, mors pendit honorem
Omnibus æqualem, diues ne præstet egeno,
Maximus, & minimus, pulcher, deformis, in ipsa
Morte nihil distant. Sumus omnes ver mibus esca,
Viuamus decet in lucrum commune, cauentes,
Ne freat alter egens, lasciuiat alter abundans,
Ille fame intereat dum quis distentus anhelet
O he pro uictans, de paupere mentio nulla,
Non solum nobis nati sumus, imo vicissim
Est alter pars alterius, Ne degeneremus,
Membrū mēbro eget, atq; manum manus altera fricat.

 MEDITA. XI.

Rara quidem res est Domini Clemētia nostri,
Extollenda supra coelos, vltra astra vehenda,
Mortis quæ laquos soluit, que libera vitæ
In castra assertat captos peccamine tetro,
Supplicis exaudit clamores, eripit illum
Supplicis meritis, hæc lapsos erigit, ipsa
In gremium teneros recipit lactat q; fouetq;
Nonquam laudata satis, Clementia diua,
Nemo absq; veniam desperat crimine vincius,
Ete nostra salus dependet vita que nostra,
Mortiferū tollis peccatū, parcere nata,
Poeniteat modo prolapsus, mundabitur ille,
Effusus lachrymis labes obducta lauatur,
Cor Deus haud temnit contritum, flectitur illo,
Compunctus vir habet, lachrymarum ducere riuos
Acta prius peccata fatens, vt iustificetur,

Tunc solet ægroto medicus conferre medelam,
Occultū cum vulnus homo morbum q̄ reuelat.
Refert vt medico mentis Domini q̄ ministro
Vulnera pandamus. Peccati vincula soluet.
Mortis q̄ effringet portas hic clauiger Horti.

 MEDITA. XII.

Credo equidē natos homines reliquos q̄ futuros
Affore præsentēs ad nutum Iudicis olim,
Rursum veltitos reuicenti carnis amictu.
Nec corrumpendos iterum iam corpore firmos,
In nictu (reuera) oculi sua quisque resurgens
Suscipiet, vel in Infernū, vel in Æthera missus.
Restituetur idem corruptum putre cadauer.
Ex omni iam parte vicens caro mortua viuet.
Seminis in morem scrobibus quod subditur agri:
Vitæ si nostræ ratio subducitur, hæc est:
Rumpimur vt granum frumenti terræ & aratro,
Roribus & pluuiis subiectum, quod q̄ resurgit
Excultum specie culmo & radice decorum.
Carnis erit facies alia ac prior vndique florens,
Triti nam grani corruptio præstat aristam.
Ipsa q̄ planta virens minimo de semine surgit.
O virtus miranda Dei, miranda Potestas.
Nil tibi difficile, Omnipotens, potes omnia nutu.
Ergo vt præfulgēt aliis alia ætheris alstra,
Mortales aliis alii sic lucidiores
Victuriam semper habent fulgere beati.
Impius æternum pœnas dabit ignis acerbis.

Tormentis q̄ miser semper torquebitur ardens,
At pius accipiet promissum dulce braueum.
Munera præteritos vincunt oblata labores.
Æternus Pater æternum dat viuere natis,
Tot bona sunt supra, tot dotes, gloria tanta,
Electis, vt nemo queat proferre disertus.
Rebus in humanis simile est nil, quid moror vltra?
Nec cor concipiet, nec mens rimabitur vnquam
Arcana admiranda Dei, te, Ternio Simplex,
Mutus adoret homo, quis te, Deus, explicet ore;
Adiutor, Lux vera, Fidem mihi semper ad auge,
Murum vt transgrediar, sit mors, sit vita fidelis,
Exaudi nos, Sancte Pater, serua q̄ precantes,
Natis hisce tuis Regnum concede beatum,

 Meditatiunculis imprecationem Dominicam,
 Salutationem Angelicam, Symbolum
 Apostolicum
 Finis.

MEDITATIVN
CVLÆ IN QVINQVAGESIMVM
PSALMVVM, QVEM PER-
PETVA CONTI-
 NET ACRO-
STICHIS.

 MEDITAI.

ME miserum, quam defeci, quam de generavi,
In Dominum toties ausus peccare verendum,
Sensibus indomitis victus, Ratione subacta,
Euerti præcepta mei Domini q; Patris q;
Respexi manibus post q; confedit aratrum,
Elatus minimus vermīs me nosse nequiui,
Re bus in externis vigilans, in mente sopitus,
Erectus vanis, solidis veris q; supinus,
 Maxima ducebam quæ contemnenda fuere.
Elexi peiora mihi, meliora reieci.
Immemor officii peccaui, segniter egi.
Deliqui (fateor) vel corde, vel ore, vel actu,
Eneruis nimis indulsi affectibus hisce,
Virtutem vitis post ponens, Parce precanti,
Supplicis exaudi voces, mitissime Iudex,
Spero equidem veniam, quan q; te sapius ipse
Effrons offendi, Nam (spes nisi me mea fallit)
Cum me poeniteat facti, tu iam, Miserator,
Vindice conceptum frenabis amore furorem,
Nostra salus, spes nostra Deus, reparatio nostra,
Dici qui poterit quam leniter accipis ipso
Verbere suspenso delicta scelestareorum?
Mirandus Bonitatis amor, miranda voluntas,
Mauis vulneribus nostris adhibere medelam
At tendens lachrymas, quam nos punire misellos,
Gaudes cum lapsus non est desurgere tardus,
Non properas vindicæ, cunctaris tactus amore,
Aceptat tua contritos clementia lapsos,
Munera quin etiam spondet, peccata remittens.

Maius ne hoc potuit mortalibus esse charisma?
I pſe ego peccator genibus tibi, Sancte, plicatis.
S ublatis manibus, lachrymis q̄ fluentibus orans,
E xopto veniam, veniam, Pater optime, dona.
R eſpirare mihi liceat, succumbo labori,
I ndulge nimis afflicto, succurre iacenti,
C or mihi contritum ſupp̄alpitat, vritur, ardet.
O ro Pater, noli contemnere, ſuſcipe natum.
R epit humi mens iſta ſibi male conſcia, mœeret.
D a, precor, huic menti vires, da viuere lætum.
I ncumbas mihi languenti, mea vulnera ſana,
A diutor, Deus, eſto meus, meus eſto patronus.
M orbis, heu, teneor læthalibus, o Miſerere.
T u medicus nobis præſtans, tu cauſa ſalutis,
V itæ largitor . tibi tantum fidere oportet.
A pprop̄era, medicare meis langoribus, oro,
M orti q̄ horrendæ clementer me eripe, fautor.

 MEDITA. II.

E Radiant tua dona, Deus, tot, tanta q̄ fulgent,
T orpor vti linguam ſubeat, nam deficit impar,
S i vel ab orbe ſato numerem, vel ab orbe redẽpto.
E xtorques populũ Pharaoni valde tyranno.
C antillant turmæ victo feliciter hoſte.
V ndæ tunc pedibus ſiccis ceſſere rubentes,
N il q̄ mórans murmur, temere latrante popello,
D ilargiris ibi míros potus q̄ cibos q̄.
V erſatus q̄ diu inter tã ceruice rigentes,
M iranda in medium perges producere ſigna.

Melle q̄ donasti terras ac lacte fluentes,
 Vates ille tuus piscis sub ventre voratus
 Lædi non potuit resipiscens, sospes ad auras
 Terrestres rediit, iam iam aduentante ruina
 Ieiunat Niniue fundens lachrymas q̄ precesq̄,
 Tunc populi parcis peccatis, reprimis iram.
 Vrbis ita, præ nimio defuncta dolore, reuixit.
 Dissimulo quæ clara micant, quot pacta? quot aræ
 In fidei signum erecte? quot foedera pangis?
 Nectamen hic sileam de multis pauca renarrās,
 Ex umbris corpus v estigans, quam memoranda
 Mira q̄ dona tuis, dulcissime Christe, dedisti.
 Magdalena notis (lapsis solamē) inusta
 Illustri enituit facie. Quid Petrus in antro,
 Secessit postq̄ muliebri voce fugatus?
 Emersit Pastor gregis, accepit q̄ beatus
 Regni Cælorum clauēs, queis Tartara cedunt,
 At q̄ adeo insignis cum clamat de cruce Latro
 Tortus ad æthereum meruit conscendere regnum.
 Ille neci Stephani conspirans, Cilicus ille
 Ofor amicorum Christi, fidei q̄ Crucis q̄,
 Non ne vocatus iter conuertit, cœpta relinquit,
 Vas q̄ fit electum ter sancto Pneumate plenum?
 Mente oculatus homo longe diuersa recantat.
 Tradidit ille tuum laudandum Nomen Iesu,
 Vt tuba magna sonans mirandus Apostolus orbi,
 Ad spem me veniæ tua munificentia tollit,
 Restituar, precor, in Patriam, fac Magne Redēptor,
 Victor vt Ægyptum linquam cacodæmone victo,
 Mi quoque peccati rubrum mare cedat eunti.

Da, Pater alme, mihi cantare Epinicia læta,
Et bibere & vesci dapibus cœlestibus, atque
Luce regi vera, tenebras superare malignas,
Error vt absistat, cœli dum quæro fenestram.
Ipse per anfractus varios deductus Eremiti,
Ne peream, tibi seruabor peregrinus & exul,
In Patriæ fines contendens, te q̄p̄ requirens,
Quare iam dele labem, qua foedor, iniquam,
Vnge meum vulnus sanabor, tange, piabor.
Illine Chirographum, rumpatur cautio Mortis,
Tartara quandoquidem fortis tua dextera fudit,
Aduersum nos Nomen erat, iam nomen inanne est,
Torua q̄p̄ Mors cecidit, Crucis attestante Trophæo,
Et qui dixit: Ero tua mors, o Mors truculenta,
Morsus ero tuus, Inferne, o fortissime Victor,
Me fragilem firma, me munda, squalleo totus,
Erige me Domine, vt culpæ de fece resurgens
Adnitatur semper dum uiuam me superare,
Multi post lapsum caute didicere gradiri.

✠ ✠ MEDITA. III. ✠ ✠

A Cceptus tibi nemo fuit, nisi te miserante,
Mire Deus, das velle tuis, das currere recta,
Post te animæ currunt illectæ, Rector, odore,
Luce fugas tenebras, clarum das cernere verum,
In te qui gaudent sunt hi queis lumina vertis,
Vertis q̄p̄ his vultum, gratis quos eligis ipse
Seruandos, Est vas in probum, est vas in honorem,
Lumen habes vitæ, non est sine lumine vita.

Abs te fons, & vena fluit pietatis, amoris,
 Virtutis, sophiæ, dulcedinis, ac bonitatis.
 Afflat & exornat mentes tua gratia nostras.
 Motus quæ reprimit brutos, quæ dirigit actus,
 Et lauat & mundat sordes & vulnera sanat.
 Accipis ornandos tota te mente sequentes.
 Byssinam famulis vestem pro paupere donas.
 Inuertis faciem rebus renouasq; figuras.
 Nec piget ægrotos inuisere febricitanteis.
 Impiger auxilium non diffidentibus adfers.
 Quum Leprosus adest supplex te pronus adorans,
 Verba loquens fidei, si vis, mundabimur, inquit,
 Ipse manu lepram (licuit iam tangere lepram)
 Tangis, aisq; volo, munderis, lepra fugatur.
 Accurrit quoq; festinus Centurio fidens,
 Te precibus captat medicum, decumbere dicit
 Electum famulum paralyti pene peremptum,
 Morbum vel verbo prolato discutis absens.
 Et socrus illa Petri febris quam dira tenebat,
 At tactu firmata tuo tibi grata ministrat.
 Eripis a tetro vexatos Dæmone mille,
 Tu mutis, surdis, cæcis, tu Maxime, cunctis
 Ascitus largiris opem, Quod scindere rupes
 Possit. Adultus erat cassus qui lumine natus
 Errabat miser, accepit sibi lumina clara.
 Corpora cum sanas animis simul ipse mederis,
 Cum putret iam vita functus Lazarus hospes,
 Auribus illius cum clamas: Lazare surge,
 Tunc dicto citius, iussus vir surgere surgit.
 O virtus diuina potens, quid non superasti?

Mergi non poterat pauper Paralyticus ille
 Expectans vndas Piscinæ vt pharmaca morbo,
 Occurris misero Deus auiutore carenti,
 Membris hic valedis nullo conamine surgit,
 Viribus exultans grabbatum portat in urbem,
 Nil tibi non facile est, nil non te posse fatemur,
 Dum modo collibeat, dum nos tua gratia præstans
 Accipiat, licet indigni, seruabimur, Auctor,
 Me, Deus, ægrotum sana, mea crimina dele,
 En lepra, si vis, mundabor, me, supplico, munda,

 MEDITA. III.

Q Vibene cognouit proprium sub pectore vuln⁹,
 V ulnus habet læthale minus, curabitur ille.
 O vtinam cæcus se norit lumine cassum,
 Ne non ille ducem quærat, caueat q̄ ruinam.
 Inuestigat iter deserto errore viator,
 Accersi q̄ iubet medicum sibi prouidus æger.
 Mater virtutum prudentia: stulta nouerca
 Infelix est ignorantia, Cymba pericli.
 Nos iuuat, Omnipotens, nosmet cognoscere, teq̄,
 Iustitiæ q̄ tuæ nostrum scelus ore fateri.
 Quid tibi me prodam miserum: Deus omnia nosti.
 Verum ne videat mihi parcere, captus amore
 Ipse mei, in me descendam, me q̄ ipse notabo.
 Te, Domine, extollam iustum, tuam munera semper
 Agnoscam, cognosco meum crimen q̄ scelus q̄.
 Tu mihi donasti me, me, Deus, ipse creasti
 E nihilo, corpus compactum ac esse dedisti,

Menti & imperium suprema in sede locasti,
 Me regere vt posset princeps Regina q̄ prudens,
 Et premeret fortis, fuerint si forte rebelles,
 Affectus, brutos q̄ potens compesceret ætus.
 Maior inest menti virtus quam motibus ipsis,
 Exuperat sensus Ratio, si libera regnat,
 Gaudia quæ nouit falsis præponere vera,
 Optima peruersis, vt iudex arcis, acute.
 Continet, & vitium fugit, & se temperat ipsa,
 Omnia per trutinam librat, ne segniter erret.
 Nauiter ad cultum Domini se semper adaptat.
 Nulla salus homini, Ratio nisi possidet arcem,
 Omnibus arbitrii libertas inditur æque.
 Seruus homo non est, delinquit nemo coactus.
 Culpa quis q̄ sua peccat . te, Magne, colentes
 Obsequium præstare tibi reuerenter habemus.
 Exiratum me gratia & vnda renasci
 Te, Pater, afflante effecit. Nectu dubitasti
 Pro me, Christe, mori: viua qui voce tulisti,
 Et promulgasti legem, ne quis reus olim,
 Concrepet: Ignorans feci, & prætendat elenchos,
 Cum ratio cunctis reddenda fideliter instet.
 Ast ego me grauius supplex peccasse fatebor.
 Tradita dona mihi visus sum pendere parui,
 Visus sum Dominum seruus contemnere tantum,
 Me qui plasmavit, me qui donauit honore,
 Me qui præfecit reliquis animantibus orbis,
 Et solem lunam q̄ dedit noctem q̄ diem q̄.
 Ver, æstas, autūnus, hyems, aqua, & ignis & aer,
 Moles ista grauis terræ, me cuncta creata

Criminis accersunt, Maiestas læsa, reclamant.
O Pater, o Nate, o fautor Paraclete benigne.
Ne mihi succense, con dona crimen iniquo.
Te precor, vt libeat peccati tollere pondus,
Rex clemens, fer opem, succumbo pondere pressus.
Anxius hic animus sibi conscius exagitur,
Merces peccati mors est, nil crimine peius.
Eheu, me semper crimen circumdat & ambit,
Expauco vigil, infestor terrore sopitus.
Si lego, si meditor, si oro, si carmina condo,
Tristis & æger ago, crucior præsentereatu.
Si quid edo, patior commixtum pane dolorem.
Ebibo cum lympha lachrymas, si potor, amaras.
Mœstus in exedra sedeo dum læta geruntur,
Plango q̄p soliuagus cum Rhythmos insonat alter.
Est mecum mea noxa, reus conpungor vbique.
Repperit iniustum sua crux, sua gloria iustum.

 MEDITA. V.

TVndo miser pectus compunctus corde dolenter.
Immundus cælum non ausim cernere mundum.
Bulla equidem sum, sum puluis, sum fictile quiddam.
Ipse meus Figulus, meus es, Pater optime, Plastes.
Supplex accedo, mea te confessio tangat,
Oro Deus, Clamor que tuas pertingat ad aures,
Lamentum planctum q̄p meum, mi Conditor, audi.
Intende his precibus, moueat te flebile Carmen.
Parce mihi, Tibi peccaui, non inficiabor,
Ecquid ego inficier? Tu percipis abdita cordis,

Consilium, gressus q̄ hominū tractus q̄ vias q̄
Cognoscis. tu cuncta vides, te nil latet vsquam,
Abscondit se nemo tibi, vt sol ipse calore
Vnus ab excelsis mortales afficis omnes.
Ingenuè fateor. nã sum peccator iniquus,
Est tamen ad veniam via, qua reus ipse peractus
Te ex animo repetens proprio se se arguit ore,
Mendax, quisquis ait nulla se labe teneri,
Ante tuam faciem quis nostrum liber ab omni
Labe fuit: nec munda tibi, quæ munda videntur,
Vir sanus Dominum tantum, reuerēs q̄ timens q̄
Mundum non vnquam se credit, at esse laborat,
Confiteor me sæpe tui peccando fuisse
Oblitum, quodam lethargo alto q̄ veterno,
Rumpitur hic animus quod te præsentè Parète,
Ac dominante Deo veritus nil, turpiter egi,
Mallens quo rapuit mentem peruersa cupido
Tendere, quam parere tibi ratione iubente,
Excelsum qui semper ades moderator vbique,
Formator rerum omnipotens, reuerendus, amandus,
Et ter adorandus, Maiestas illa suprema,
Carminè digna quidem nocturno, digna diurno,
Ipse tamen nequam te coram me male gessi.
Vere sum flagris dignissimus, atque seueris
Tortorum neruis, adeo mihi conscius, heu, sum,
Iustitiæ Rex iusta mihi mandata dedisti,
Vt per iustitiam atque fidem progressus & auctus
Seruarer, præcepta decem sanctissima seruans,
Tam clemens quam iustus amas bene facta bonorū,
Integer odisti pariter male facta malorum,

Fortunatus erit quisquis tua iussa faceffit,
Infortunatus quisquis te surditer audit,
Caro lapsa tamen per te sublata resurgit
Ecœno, non vllus homo desperet habere
Rex, abs te veniam, stat lapsis certa medela,
Ille meus Vindex pro me pro q̄ omnibus aui
Se semel impendit, meruit mihi Maximus ille,
Id contestatum verbis est pluribus, his que
Non infirmendis, Agnus peccata remittit.
Sic monumenta docent omnes sacrosancta vetusta,
Et noua confirmant abs te dictata, Creator,
Reddita per vates oracula vera fuere.
Maxime, quid præsens retulisti, cædo, Magister?
Ostendis promissa tui verissima Patris.
Nullibi non testans perte delicta remitti,
Illud & adiungis, fore ter q̄ quaterq̄ beatos
Bello victores te simplicitate sequutos,
Victis væ æternum captiuis morte futurum,
Sat mihi quicquid ais fecit, presuadeor, inquam,
Terra cadet, cælum q̄ ruet, mundus q̄ peribit,
Verba tamen tua constabunt in sæcula vera.
Integritas verbi est Petra, Est Offensio firma,
Siquis eam feriat, feriet se inuicto adamante,
Est miser ille nimis quem non Petra sustinet illa,
Transuersum quem cæca rapit mens, ira, libido,
Væ mihi, ni petra te fulciar, Optime Christe,
Impius vt temere crimen de crimine ducit,
Nec timet ille tuam virgam flammæ q̄ gehênæ,
Cæcior hictalpa fulgenti in luce pererrat.
Auribus est surdus, nec naribus haurit odorem,

Suaue nihil gūtat, manibus pedibusq; retorpet.
Correptus feritate nequit iam ferre magisrum,
Virtutem cane peius iners defleat & odit.
Monstrum non homo dicendus, qui te q; tuum q;
Iudicium spernens tam formidabile, peccat,
Vix iustus si saluus erit, qua fronte vocatus,
Dum furor appropere tuus, apparebit iniquus.
Impietate sua pereat licet impius illex.
Cras moriemur, ait, Non est Deus vltor, edamus.
Ad libitum licuit præsentem ducere vitam.
Refcribo Domine his placitis, quã sunt pectina.
Ius tibi concedo qui verax omnia vincis.
Spes mea tu Deus, & clemens & iustus & æquus.

E **MEDITA. VI.**
Expendens hominum genus & miserabile fatum
Caussam gnosce meam, me leniter accipe, Iudex.
Caro fumus lutei q; omnes maculis q; notati,
Ex Adamo geniti primo misero q; parente,
Eua cui coniux leuis & male suada marito,
Natos en miseros similes vtrique parenti.
In nos hæc nota peccati peruasit inusta.
Mortiferus tradux pariter transiuit in omnes.
In vitium procliuis homo cadit ille subinde,
Natura infirmus, natura labilis, atqui
Ipse quid est homo: quid præstat: qd, pficit ipse?
Num quid habet mera caro boni: nū quid (rogo) puri?
Initium sumit putri de semine patris,
Quod sine labe nequit mater lasciuiter acta
Vulua concipere, est talis conceptio nostra,

I s nisi disperit foetus prius atque parentis
T ransmittat latebras, plorans lucem aspicit istam.
A gemitu vitam miserabilis incipit infans,
T um tener in variis educitur ille periculis,
I am postquam puer infirmus processit adultus,
B landitiis capitur Carnis, quæ semper in illum
V icina insurgit, nimium foedifraga bellat.
S æuus item Dæmō petit hunc, Mundus quæ superbus,
C oncussus miser ille malis hinc inde fatiscit,
O miserum toties hominem in discrimina natum.
N atum de muliere, breui qui tempore viuit,
C ælo non tegitur quicquam tam flebile quantum
E st homo, Nil illo certe ærumnosius, aut plus
P artibus exacte collatis vndique) triste.
T ristis enim degit, morbis obnoxius v scq.
V entre latrante famet, quid ventre molestius ipso?
S ustinet ille sitim, conflictum vimque elementum
S ustinet, vt premitur summis iactatus & imis?
V ita hominis mors est, morimur cum viuimus ipsi,
Mors hominis vita est, iuuat inclementia mortis,
E t libet, Omnipotens, dum nostra piacula punis,
T u Deus, in vitreas hominum descendere vires
I ratus? dextra que tua vibrare sagittas?
N æ sumus vt venti flatus, vel virgula fumi,
P uluis, vel folium tenui quod carpitur aura,
E st tamen istud opus per te, Rex maxime, fictum,
C um videas hominem, manuum vas esse tuarum,
C onditor, aduertas, serua, ne contere, clemens,
A ttende ergo dies hominis plus flore fugaces,
T um quam dissimilis fuerit natura tuorum

Innumeris aliis plantis, nam planta reuiuic
Succiffa, & pulchre truncata repullulat inde,
Cæsus homo perit nullaradice iuuatus,
Occasus malus est mortis, reparabilis arte
Nulla, in quos impegit inexorabile læthum
Corripit in pænas diras flammæ q̄ voraces,
Est homini væ perpetuum quem deseris, Auctor.
Propterea mihi parce precor de semine nato
Immundo, me, summe Pater, tua gratia mundet,
Tu qui prefulges adeo purissimus, vt non
Mundus in ore tuo quisquam compareat vnquam,
Et tenebris simili videatur Lucifer ipse,
Menstrua colluuiæ, matris quæ cogitur a'uo,
Ante Deum quid aget? Pudit me sist' re turpem
Tecoram, puduit q̄ mei, te iudice, Cl'riste,
Eflice ne quando Iudex adueneris olim
Resplendens facie, mirandus, nimium q̄ tremendus,
Me pudeat, cum sorte sua locuplete fruatur
Electus reprobis q̄ suo pudefiat auerno.
Aspice me Domine, exaudi me, protege, serua,

E **MEDITA. VII.**
Sons vnde fluunt verissima quæq̄ perennis,
Condemnas merito quæ sunt vanissima mundi.
Commendas quæ vera manent, quæ firma manebunt,
Et ditant animos & nos ad prospera ducunt,
Expertus loquor, hæc mundi miracula tanta
Nulli quæ non suspiciunt reputant q̄ beata,
Interius misera existunt & plena dolore.
Maxima flamma foris est fumus maximus intus.

Vana quid amentes sectamur? vera quid argent?
E uolat emanibus quicquid fors obtulit illis.
R e gaudet stertens, a somno nulla pugillo est,
I nter opes inopes morimur, fors diuitis assis
T raditur ignotis hæredibus, aut inimicis,
A ccumulamus opes, nil est qui nil habet, aiunt.
T anti fiet homo quantum possederit ille,
E t recte sane, nec sunt proueria vana,
M etamen incuso, quanta vertigine raptus
D iuitias male mirabar, mirabar honores,
I psoſ q̄ Heroas felices ipse putabam,
L autitiem pompam q̄ illorum suspiciebam,
E xcelsi Domini oblitus summi q̄ Monarchæ
X ylo suspensi, tua Crux mihi gloria Chrifte.
I n sanus male sana mihi sectabar anhelans,
S anus quæ contemno libens, quia cuncta superba,
T urgida, delitiis corrupta, superciliosa,
I udico contemptu dignissima, iudico nulla,
I llustris Princeps, aut Rex, aut Induperator,
N on est ille sua dicendus sorte beatus,
C ælos, haud terras, habitant a morte beati,
E st vita hæc hominum, ni fallor, fabula quædam,
R ex modo visus obit, quo dēpto prouenit alter,
T elabreuis vitæ diuina texitur arte.
A pparent hæc vana, volant pernicibus alis,
E ffugit, e dulci fit rursus amara voluptas,
T urpe manet vitium, manet & dolor & Metancea,
O Demens quicumq̄ tibi parere recusat,
C aptus a more sui vel rerum examen omittens,
C aligans, fugienda sequens, fugiens q̄ sequenda,

Vere Deus, tu vera doces, tu falsa refutas,
Lux est sermo tuus pedibus clarissima nostris,
Tramite nerecto deserto precipitemur,
Aduerto ipse animo thesauros atq; sigillas
Septem vitalis libri quos tu reserasti,
Ate Theauri veri, sapientia vera
Promanat, Dauidis clauem impartis amicis,
Iustitiam atq; fidem puppim proram q; salutis
Edicis, seruos q; tibi uis esse fideles,
Non transgressores præceptum, religiosos,
Tardos irasci, submissos, te que timentes,
Inuidiæ expertes, contentos sorte, modestos,
Æui præsentis peregrinos, officiosos,
Testes præstantes fidei, bene perseuerantes,
Veridicos, non detractores, neue susurros,
Æternam patriam meditantés, alta petentes,
Munificos, luxu incorruptos, cordeq; mundos,
Afflictos te propter amas & contribulatos,
Nos & prudentes, & simplicitatis alumnos
Instituis, similes serpentibus atque columbis,
Fallere nos prohibes, reprobas lites q; dolos q;
Externumq; mones temnendum fortiter omne.
Solum ius animæ tutandum præcipis, vt ne
Tartareas subuersa cadens descendat in umbras,
Ad superas potius sedes subitura beata.
Sed tua quis tenuit secreta, nisi ipse reueles:
Thesauros agnosco tuos, tua gratia donet
Iam mihi diuitias, cupio ditescere vere,
Malim pauperiem tecum quam, te sine, mundum,
Intima perlustra cordis, me redde capacem

Huius diuini verbi quod me docuisti.

Illud enim verum est, reliquum euanescit inanne.

 MEDITA. VIII.

ANte Adami lapsum mentis fulgebat imago.
Sic poterat mens pulchra tibi desponsa placere.
Post Adami lapsum deformis mens & adusta
Exegit Domini aduentum, quo sordida labes
Rore lauaretur baptismi & sanguine Christi.
Gratia, Pax, & Amor tandem deuenit ab alto,
Expurgans animos sordenteis labe vetusta.
Sed quamuis tabulæ liceat componere rasæ
Mentem iam pueri lotam baptismatis vnda.
Errat conditio fragilis, perdit que nitorem.
Hy pocritam reor, infractum qui se simularit.
Sanctus ab vnguiculis teneris est rarus in orbe.
Solutus tu sanctus Dominus q̄ altissimus ille es.
Orti sunt, fateor, nonnulli sanctificati,
Per pauci tamen in viciū prolabimur omnes.
Omnes a pueris, heu, degenerare solemus.
Excessu facili mens candida vertitur atra.
Tu redamas pulchram per pulcher amicus amicam.
Mittis deformem, resperlam crimine mittis.
Vultum illi auertis donec resipiscat & oret.
Non adeo es vehemens, iterum mens naufraga portū.
Defœcata capit, quoniam Confessio sacra
Abluit omnem nefas, lachrymis pro crimine fufis.
Bis miser est quisquis prolapsus non resipiscit.
O Domine, Hyssopum dona, compunctio cordis.

R efricet lachrymis animam, mundabitur illa.
 L urida, deformis, mœrens, verecunda, latebris
 A bditur, & secum meditans se afflicta amare.
 V t solet informis coniunx despecta marito
 A d penetrale domi suffusa rubore iacere,
 B ella tamen gremio læti se coniugis offert.
 I d mihi contingit, Nam mens mea fusca recumbit
 S uppudibunda thoro, tibi spreta latet q̄ dolet q̄.
 M ens sibi displicuit quoniam tibi displicet ipsa.
 E t nihil admittit lætum, nihil appetit ægra,
 E x quo defecit tua dogmata sancta relinquēs.
 T ristatur quod pulchra fuit, quod desinit esse.
 S uspirat, luget, plangit, lamenta frequentat,
 V isa sibi infelix quod sponsum amisit amatum.
 P luste sponsa leuis, postquam deperdidit, ardet,
 E xpetit illa tuos amplexus, oscula captat.
 R egis adire sui desiderat illa cubile.
 N igrâ licet sit, si tu, mi Rex, aspicias illam,
 I n melius mutata potest tibi pulchra placere.
 V erte precor faciem, menti succurre misellæ,
 E rige quam cernis languere, iacere, perire.
 M œrorem depelle grauem leniq; dolorem.
 D esolata petit sponsum plus sole decorum.
 E grediens ædes per vicos per que plateas,
 A nxia discurret, dilectum nocte vagantem
 L ucifuga indagat, clamat, nec fessa quiescit.
 B os veluti amisso vitulo mugitibus implet
 A gros, aut vt ouis charum quæ perdidit agnum
 B alat & illa suis contristat prata querelis.
 O mihi te dona, Deus, & sordem ablue nitro.
 R edde q; candorem niueum, liuore remoto.

 MEDIA IX.

Ardor inest in corde meo, me vulnus amoris
Vrget, & ipsa acies mentis iam deficit inter
Diuelligandum Spōsi vestigia chari.
Ingeminat voces anima hæc & clamat ægre,
Traclus perlustrans omneis, Dilecte decore,
Vocibus inclamat, vbinam, Dulcissime, dormis
In media luce? o mea lux, responde vocatus.
Memœstam solare tuis congressibus, oro,
Efflare, o anime, o si te mea lumina cernant,
O si delitiet contemplanis te, meus ignis,
Delitium responde meum, responde vocatus,
Auribus hisce meis tua vox precor insonet, atque
Barbyton adde tuum iubili, quem dulce sonantē
Ipsa audire aueo, pergam quocunque vocaris,
Si mihi respondis, si me dignare fauore,
Gestire efficies, & me mihi plaudere lætam,
Abscedet lucius, vittis redimita decoris,
Veste nitens, arguta canam resonabile carmen
Dulce tibi, cithara psalmos meditabor & hymnos,
Inducam Nablum, resonabunt organa cordis,
Vates iam fiam, laudes tibi vaticinabor,
Mellissuum que melos, si detur psallere, psallam,
Exurgam de mane libens, de nocte resurgam,
Turbam peccantum fugiam, secreta cubilis
Læta petam, referam deducto carmine grates,
Ædam pro meritis ludos minime que prophanos,
Tibi non deerit septem plice voce canora,
Inter erit, tuba concrepitans clangore sonoro.

Tympana, pleetra tibi, psalteria, sistrum sonabunt.
In que meos audax (quotquot sint) fortiter hostes
Aggrediar, fretus que tua virtute super sim.
Me, me redde mihi, Dilecte responde vocatus.
Exhilarare potes, si vis, charissime, moestam.
Tu potes hanc animam foedam, de stercore imo
Exerere, excultam que loco donare superno.
Xnam praecepta parum prudens si irrita fecit,
Vensus illa suos si non bene prouida rexit,
Legem cauta tuam post hac in pectore condet.
Tædet enim vitæ quæ longo distat & errat
Ate interstitio. Tecum mihi viuere dulce est.
Baccæ perpetuæ lauri mea tempora cingent,
Victrix si euado, gestabo, te auspice, palmam.
Nonne vides luctum? quare suspendis amantem?
Tamne iuuat differre mihi solamen? adesto,
Obscuro, contingat quod amo vehementer & opto.
Suscipe me, Dilecte, tuis amplexibus. audis?
Sis mihi, chare, comes, sis dux, sis murus ahenus,
Adiutor quæ meus, tutator quæ & reparator.
Huc ades, o custos hominum, seruator, amator,
Vindex inuictus, regum Rex, ac Dominorum
Mirificus Dominus, me præ marore recuruum
Inspicito, caput obstipum, demissa quæ terræ
Lumina, nec sursum valeo sustollere vultum.
Ipsæ sed erectus caelestia moenia cernam,
Ac minime moestus te contemplabor adorans,
Tu mihi dum faueas, dum me tua dextera clemens
Accipiat, gratis quæ luto subducatur in altum.

ME D I T A, X.

A V di, Rex clemens, audi, iustissime Iudex,
 V erba mea, inclina q̄ tuas his vocibus aures.
 E st tibi procliuis factu & mihi digna rogari
 R es hic proposita, est iterum q̄ iterum q̄ roganda.
 T antum non pereo, mecum dum cogito vitæ
 E xcursum male transactū puerilibus annis,
 F ors ætas hæc caussa fuit, quæ lubrica tota est.
A t mea culpa fuit, fateor, mihi defuit ipsi
 C onsilium, quocunq̄ vocauerat aura ferebar.
 I nspidum sacrosacta dabant monumenta saporem.
 E manibus nuncq̄ exciderat quid dulce prophanum,
 M ente q̄ verfabam quod nocte die q̄ legebam,
 T innula me phrasis illexit fucata colore,
 V erborum potius quam rerum censor ineptus
A d scopulos vinctus Sirenum vocetenebar,
 M elle litus virus non aduertebat Orexis.
A tque ita pascebam te, mens mihi chara, venenis,
 P erditus, heu quantis temere te sæpe periclis
 E brius obieci, quamuis abstemius essem,
 C onuerti q̄ animum fabellis, friuola legi,
 C armina cum lachrymis etiam conficta canebā,
A d verbum q̄ leues Rhythmos ediscere iuuit,
 T anta adolescentem a puero dementia cæpit,
 I nde pedem referens prouectior optima noui,
 S ic ic̄tus sapui, tanq̄ Piscator, vt aiunt,
 M usis me sacris nunc demum dedico totum,
 E xutus vanis, veteri farragine pulsa,
I nitiatu ero, veri studiosus & æqui,

Simpliciter tendens per iter caeleste petendum,
Effudi vitium studii, mox caetera dicam,
Te, Deus, offendi, te non reuerenter amaui,
Obrutus externis curis & inānibus isdem,
Monstrari digito volui, vulgo que placere,
Non animaduertens q̄ sit contemnere honorem,
Expediens ad honestatem vitam q̄ beatam,
Sultus in errorem pressi vestigia vulgi,
Ira furor q̄ breuis me vicit, bilis & atra.
Naque hominum nulli primo motu illa pepercit.
Interdum occiduo stetit iracundia Sole,
Quod mihi poena fuit, nam me remorata momordit,
Vicit inexpertum puerum caruncula foeda,
Illecebris me blanda suis decipit inertem,
Torsit, & implicuit laqueis, tamen inde solutus
Aufugi, velut a quodam tortore tyranno,
Tentat adhuc, sed luce tuā nil ipse timebo,
Excolui minus hanc mentem q̄ fictile corpus,
Suspicio quæ falsa fuit mea pectora pressit,
Multa q̄ percipi dixi que superflua verba,
Erraui Domine, Occultum quod me latet omne
Absterge, & clemens quicquid discerno remitte,
Supplico, ne faciem conuertas lapsibus istis,
Dissimula, meritis poenis me plectere noli,
Excipe lugentem toto me pectore lapsus,
Labes hæcæ meas peccata q̄ liuida lenis
Elue, perfrica maculas, mens lota nitescet,

Cum princeps animæ sedes sit cor animatum,
Ortus, fons que bonæ mentis sani que cerebri,
Rettulerit magni mundo præcellere corde.
Mors & vita fluunt e cordis fonte vicissim,
Vita quidem puro de corde & pectore puro
Nascitur, impuro vero de pectore læthum,
Depurata domus cordis ni sit, quid agemus?
Vas nisi sit mundum, quod continet inficit omne,
Massa q̄ fermento paruo corrumpitur ingens,
Corde parum purus, respersus labe laboro,
Restitui cupio per te, qui sordida solus
Eluis, & verbo pollutos corde repurgas.
Albedo remanet, squallor consumitur igne,
Igne, precor, quicquid conspurcum videris vre,
Ne quid inesse queat sordis, neu criminis atri,
Munda domus mundum decet, est habitatio chara,
Est tibi grata domus cor nostrum, dū modo mundū,
Dum modo sit simplex. Duplici væ corde. Creator,
Excutias cor, oro, meum, scrutare q̄ renes,
Vtile ni quid inest, ni quid deprændis honestum,
Si placet, auferto, cor a radice reuelle,
Euulsum cor pelle procul, vetus omne faceffat
Turpe que, succedat nouitas, succedat honestas,
Saxea corda soles auferre, & carnea rursum
Ponere, cum reficis gratis tibi diruta templa,
Inspiras animis hominum, das mentibus escam,
Reple corda bonis, pietate, timore & amore.
Infundis sophiam, intellectum, scire que donas,
Tradis consilium ambiguis, verbum que ministras,
Vertere vela doces, cum præstat vertere vela.

Mire, cum libuit, spiras, nulli quæ videris.
 Religionem tuos ornas, virtute decoras,
 Vehis ad veram requiem per mille labores,
 Cælorum quæ viam demonstras quâlibet arctâ,
 Tutus carpit iter quem tu deducis in urbem,
 Urbem cælestem, quo nititur ire viator,
 Miles quo aspirat, quam fluminis impetus ambit,
 Ille nouellus homo quem tu, Deus, vberelactas,
 Nil habet affectus terreni, te appetit vnum.
 Navis ut æquoreas fulcat cita flatibus vndas,
 Obuia quæque fide superat, non hunc remoratur
 Vlla procella maris, quem ducit spiritus almus
 Ad Patriam, quæ viuificat, quem seruat in vndis,
 Intimus Harmoniam virtutum temperat illi,
 Normam præscribit, qua nil concinnius vsquam,
 Ut volucris vir ille nouus, vir spiritualis
 In superum pulchro volitet conamine nidum,
 Scinde, Deus, durum hoc pectus, mea viscera scinde.
 Cor mihi finge nouum, quod te redamando lique scat.
 Efficiar, precor, ipse probus, Pietatis alumnus,
 Recti semper amans, a crimine semper abhorrens,
 Inuisus mihi, si peccem, Censorque seuerus,
 Brutus, non Hominis, me noui nomine dignum,
 Vmbra qui rerum petii, pia, vera quæ liqui.
 Sum miser abste desertus, sum valde beatus,
 Me si tu recipis, me si deducis amanter,
 Et tutum seruas, & vis refouere sub alis
 Ipse tuis. Duce te, potiar, Rex in clyte, rerum,
 Suscipe me, Domine, & cordis penetralia lustra.

N Il est in rerum natura excelsius atque
E st Homo: si legem seruat, si viuere recte
P ergit, & in Dominum sua lumina dirigit vnum,
R ursum, nil est in viuis abiectius illo
O fficii oblito, priuato luce superna,
I nte viuít Homo, atq; tuo te lumine cernit,
I nnumeris fruitur donis, viuít q; beate,
C um tibi contemplan's vnitur raptus amore,
I s felix, iam summa tenet, iam v'erticis alti
A xem versat, habet quod mundus habere nequibit,
S ed nunc per speculum, post te velamine cernit
M oto, præsentem præsens te Caro videbit,
E xistens iam sacra tibi, nil putre reseruans.
A bsit, vt aspectu priuer, me viuificante,
F ido tibi, qui in nostra soles descendere vota,
A c peccatoris non vis, mittissime, mortem,
C onuersum tibi quin potius recipis q; foues q;
I llum quam blande, non es redeutibus asper,
E squam longanimis, facilis, placabilis, æquus,
T e coram statue hunc puerum, me siste ministrum,
V t te prouideam Dominum: versere q; semper
A nte meos oculos, vt sis adiutor in hostem.
E t veluti manibus Domini prudentis acutum
T endit v' truncq; oculum seruus seruire paratus,
S ic ego proficiam, sic fiam, mi Reparator,
P rouidus ipse tibi, seruus vigil, atque fidelis,
I n nutus q; tuos solertior, impiger, acris,
R ecte qui præcepta tua obseruare laborem,

Inculpatus ero, si me tua Gratia seruat,
Tefautore, licet fragilis discrimina vincam.
Virtus illa tua infirmis superaddita floret.
Molle quid est homo, succumbit nisi faueris illi.
Sifaciem auertis, si nos tua dextera Fautor,
Abiicit, ecquid aget: quid homo præstabit amarus?
Non tam brutescunt Hyrcanæ tygrides illæ,
Campestres quæ feræ non mulus, non equus illex,
Taurus aper, lupus, vrsa, canis, sus, aut Basiliscus,
Vipera vel serpens, nequeat tam lædere dypsas,
Mortiferus Narcus, Salamandra quæ centipedæ quæ.
Tesine, Rector, homo longe lateque pererrat,
Vincitur a foedis viciis, fit bellua curua,
Vertitur e pulchro de formis, vertitur ater,
Monstrum fit quodam truculentum, heu me sine te, sed
Non me de gremio abiicies, non limine trudes.
Essedomi tecum pauper ditissimus opto.
Aula placet tua, peccatorum nil moror aulas,
Verbo me pascet, quo nil est dulcius hisce
Faucibus, esse satur diuo desidero verbo.
Extra te quid ero: Quæ me fatiare famentem
Res poterit: nil præter te mihi dulce placebit,
An faciet satis immundus mihi mundus: an orbis?
Scilicet hic Requiem capto. Næ quæro supernam.
Adiungi tibi percupio. Nedesere seruum.
Muni me Domine, atque sacro me pneumate firmum
Efflicito, retine quæ tibi refouetque propinquum.

Recreat obtutum facies tua, Conditor alme,
Exhilaras repleſ q̄ tua dulcedine lectos.
Delectat tua lux oculos, tua gratia mentem,
Delibuta tuo gaudent ſolamine corda.
Eſt adeo te Luce frui fulgente beatum,
Magne Deus, facis e ſeruis Miſereator amicos.
Impuris vultum auertis puriſſimus ipſe,
Heu mihi ſexcentis infecto labibus atris.
Inſolitus quidam vexat me direter angor.
Læthales mihi dum morſus & vulnera cerno,
Æthernas timidus pœnas formido gehennæ.
Tot me circumdât peccamina digna dolore.
Illibatus eram quondam puer ipſe tenellus,
Triſtitia nulla, nullo mœrore tenebar,
Implicitus laqueis nullis bene, liber, habebam,
Affectus pulchre lætus non eſſe nequibam.
Me poſtquam mundus caput, delinquere cœpi.
Suffugit candor, liuor ſurrepſit aduſtus.
Amiſi dotes animæ quæ pulchra nitebat.
Lux fugit, tenebræ mentem capere malignæ,
Vis animi vi victa fuit, defecit inerter.
Tu mihi ſola manes, Deus, exultatio triſti.
Aſpice nunc oculis ſortem miſerantibus iſtam.
Redde mihi antiquā faciem, mihi redde priorē
Illum candorem niueum, niue candidiorem,
Succedat lumen, tenebras e mente coerce,
Tædia pelle animi mœrentis, pelle laborem.
Vires collaſas refice, vt ſtem robore firmus.
Ipſe ſalus homini præſtans q̄ adiutor es ægro.
Eſto mihi tutela Deus, mihi proximus eſto.

T errores hos tolle in eodē, hos tolle dolores.
S pē q̄ Fidē q̄ mihi magis ac magis auge & Amore.
P rudentem seruum me fac, me finge fidelem.
I ustū redde virum, in cūctis me redde modestū,
R ectum, longanimum, cui sit tolerantia constās.
I n fensum facito vitiis, virtutibus æquum.
T errea qui mittam, modo qui cælestia curem,
V t tibi sim viuus, mundo sim mortuus idem.
P æsens esse velim sacris, absens q̄ prophanis
R ebus, perspicuus lingua, minime q̄ dolosus,
I nsons, propensus cunctis, nulli q̄ molestus,
N emine fricato sale, nemine scommate tacto,
C ontentus paucis, contentus sorte, quietus,
I n viduas simul & pupillos officiosus,
P auperib⁹ pauper, locuples locupletibus æque.
A t q̄ adeo qui flere sciā cum flentibus, at q̄
L ætari lætis adiunctus, amicus amicis.
I mbue me Donis cælestibus, effice seruum
C ulpa non vlla pallētem, non trepidantem,
O mnibus in rebus vigilem, non desidiosū,
N on segnem, non inconstantem, non inhonestū,
F ac circumspectum, cordatum, relligiosum,
I n fractum aduersis, moderatum finge secundis.
R euera gaudisus ero, si finxeris ipse
M e talem, aspectu q̄ tui recreaueris oris.
A ddes lætitiā optatam veram q̄ salutem,
M ūdus quam præstare nequit nec vana voluptas,
E labi falsis, veris firmiter opto.

Doctus si euado per te, supreme magister,
Outinam mihi contingat tua discere verba,
Cana fides mihi si cedit, si candor in omneis
Elucet, si carpo viam virtutis honestam,
Balbus & elinguis licet sim, sim licet infans,
Ore silēs, opere in clamans discenda docebo.
Iustitiam discent iniusti, si præditus illa
Non mihi de fuerim, si frugi seruus amarim
Iussa tua, affixus q̄ tibi bene per seuerarim,
Quod mihi succedat, ne me subsannet iniquus,
Virtuti magis ille vacet, tua dogmata discat
Omnia, quæ vitam præstant seruata beatam.
Sic tibi discipulus, rudibus possum esse magister.
Viderit iniustus similem sibi deseruisse
Iniustam prauam q̄ viam, mutasse q̄ factum,
Ad te conuersum, pedibus manibus q̄ vouentem
Se tibi, Deuotum si viderit ille litantem,
Tactus corde viam vertet, sibi consulat ipse.
Vitam quam cernet delectam deliget æque.
Aduigilans semper cupio, dum vita supersit,
Significare Deo nihil esse suauius vsquam.
Excelse sit pulchra mei mutatio dextræ.
Talis & iniustis videatur, & esse probetur.
Inuidiosa velim fiat peccantibus illa,
Mores vt student componere vana relinquunt.
Ponar in exemplum, mecum sua crimina flebūt
Illi qui nulla vitæ ratione feruntur,
Illecebris mundi capti resipiscere pergent.
Attinet vt quicquid peragam probet vndiq̄ censor.
Detur vt a cunctis Domino sua gloria summo.

T estentur gentes vnum te iure colendum
E sse Deum verum, Dominum q̄ Patrē q̄ supremū.
C um videant prauū quam sit parere Tonanti
O mnibus expediens, surgent vt somniculosi,
N on vltra patrare velint delicta patrata.
V inctum mancipium Domini sime impius vllus
E xpendit lætum, expendit sine labe ministrum
R egis adorandi mandata libenter obire,
T um demum reprobus probitatis amore cietur,
E doctus sapiet, compunctus corde requiret
N omen amicitiam q̄ tuam, foedus q̄ ferire
T empus in omne velit tecum, pacem q̄ pacisci.
V nde precor, Domine, vt docear, sic discere possum
R ufticus, vt discant vrbani me inde docente.

 MEDITA, XV.

L iber ab imperio misera que tyrannide Carnis
I ustitiam recolam, non amplius ipse videbor
B ellua lege carens, viuam ratione iugatus.
E ffera caro nocet, dici q̄ nocentior illa
R es non vlla potest, homines brutescere cogit,
A ddicit vitiis, & humi præpondere figit.
M orti præcipites manibus pedibus q̄ ligatis
E lumbes tradit, nil carne & sanguine peius.
D elicta vnde fluunt: pelagus discriminis vnde?
E lutea nimirum testa, e præside carne.
S piritus alta petit, caro versatur in imis.
A mens hic regnum caruncula quærit & ambit.
N on aliam nouit patriam, non Regna futura.

Gaudia non alibi inquierit, sua terra captat.
Voluitur in coeno, praesentia diligit vna.
Illa amat, illa cupit, si perdidit illa, dolere
Non sinit, hic satagit rerum per fasque nefasque
Infelix est, moesta iacet, nisi regnat obesa,
Buccis inflatis ampullat caro superba,
Ventre deseruit Domino, deseruit orexi,
Scinditur in medium, si quo estrenata libido
Ducit, adire nequit, vitiiis se ingurgitat altis,
Est violenta, rapax, facit irrita foedera pacta,
Vindictam impatiens molitur, parcere nulli
Sustinuit, fratrem genuino dente remordit,
Despicit illa homileis, quam suspicit illa superbos:
Exors iustitiae vetitum scelus appetit ardens,
Vnde in adulterium praecipit delabitur, atque
Sanguinolenta neces perpetrat & impia patrat,
Soluitur in furias, quid agat nil pensi habet vnq̃.
Aut amat, aut odit, medium seruare nequiuit,
Letigium, pugnae, contentio, iurgia, bellum,
Venerunt a carne fera non cedere sueta,
Tu, Deus, hanc hydram compescito, caede, trucida,
Inspira his animis nostris, vt praedominetur
Spiritus, omnigenae sanctus virtutis amator,
Mentis perpetuus cultor, qui gaudia nulla
Expetit in terris, sursum se tollere nisus,
Aethera repetit patriam, nil ima moratur,
Est fugitans litis, constans est pacis amicus,
Tum contemptor opum, tum iustus, non violenter
Egerit ille vnquam, gladio non bella mouebit,
Xyphos acutum illi verbum est & acuta machaera,

Verbo vno expugnat diuino spiritus hostes.
Lædere non aliis armis alia que bipenni
Tendit, ita armatas acies debellat inermis.
Abstinet a vetitis & sustinet ille beatus,
Bile vacat vitrea, numq̄ incandescere visus
Ille quidem temere, nec mouit in orbe tumultus.
Totus in excelsis habitat sublatus in altum.
Luxo vera, Deus, vero melimne iustra,
Immisso que tuo carnes confige timore
Nocte dieq; meas, vt nil delinquere tentem,
Gustu, contactu, visu, olfactu, auribus, ore,
Vt caro seruire sciat submissa, cicura.
Ancilletur vt expediat, nec tollere cristas
Mota queat, regnēt diuina decenter imago.
Eripe me Domine, a vitis, a sanguine iusti,
Amanibus cædem tentantibus, a feritate,
Intaminatus, amans omneis, tibi subditus, oro
Viuam, si quid peccaui, mihi parce misello.
Si seruit caro, si spiritus imperat in me,
Tunc, decet, exultet mea lingua, tuæ que frequentet
Iustitiæ laudes, quam possit dicere dicet.
Torpor, qua liceat, superabitur, atque diserta
Illa tibi fiet, Te iustum dicet & æquum,
Autorem qui cuncta creas, qui cuncta creasti,
Mercedem multam q; parem cuicunque rependis,
Turgida qui repressis qui vicq; manu q; resistis
Ventosis animis, elatis, atque superbis.
Auxiliaris humi deiectis ac tribulatis,
Multis te verbis laudabit lingua fauentem.

DA mihi tu linguam Fautor, da dicerere recte.
O rator non mutus ero, si calculus ignis
M e tuus attingit lustrans polluta labella,
I mpedior lingua, si colloquor, hæsito blæsus,
N il scio, promoueo q̄ magis testudine tardus,
E labiis adeo pollutis quid fluat aptum?
L iuor dum sedeat, dum labes hæreat, & dum
A dderet tu nolis carbonem forcipe linguæ,
B læsus ero, laudes q̄ tuas mea lingua cauebit,
I ncircuncissus labiis desidero linguam
A pta n laudando Domino Patri q̄ supremo,
M ortatam, Deus, & cultam mihi finxeris illam,
E t quæ delectet, moueat, doceat q̄ decore,
A ttentos q̄ omnes faciat, dociles q̄ & amicos,
A rticulata sonet, multæ sit idonea laudi,
P rompta, parata tuis præconis, vndi q̄ pollens
E loquio, verax, simplex, & nescia fuci,
R eddat sensa probe concepta, animi q̄ fidelis
I nterpres tibi declamet, sciat illa tacere,
E t sciat eloquier, nam eiusdem est artis vtrum q̄,
S ufficiet, si labra mihi diduxeris, Autor,
E rudias linguam, vt claustris sermonis apertis,
T e, Deus, attollat, populis tua lingua tonabit,
O rabit q̄ tuas causas, dabit ore rotundo
S ermonem castum, multo que decore venustum,
M ontes ac rupes oratio vera mouebit,
E domitas faciet iam tygridas atque leones,
V ipereos ictus medicabitur, atque caninos

Morfus. e te manabunt miracula mille.
 A uditus dabitur surdastris, lumina cæcis,
 N otitia ignaris, mutis facunda loquela,
 N aturæ vitium sic corriget inueteratum
 V irtus illa tui quam prætantissima verbi,
 N ull' vt addubitet mores componere pulchre,
 C ondere q̄ e viuis gemmis tibi nobile tēplū.
 I nuerfa rerum facie, nigra candida fient,
 A cris hebes, studiosus iners, tractabilis asper,
 B ilem soluet amor diffusus cordibus atram.
 I n summa, me sermo tuus foecundus & omnes,
 T e ductore, potest ad te conuertere gressu.
 L ingua equidē mūda cupio tibi dicere laudes,
 A ffic me lingua, peccata q̄ tolle, Redēptor,
 V t mihi ne dicas, Quid tu mea pessime narras?
 D um vigeant aura vitali corporis artus,
 E xtollā te, summe Deus. Prius ipsa fluenta
 M ortaleis fugient fluxu conuersa retrorsum,
 T e quam lingua sinat, fidas, celebrare per orbē.
 V ox mihi si chalybis, si vox adamantina cedat,
 A d laudes nunc impar erit tibi iure canendas.
 M e tamen, vt fingas, præconem semper habebis.

 MEDITA. XVII.

Quam vigil officiis seruus, q̄ sedulus instat
 V ires intendens omnes, dum v indicis iram
 O ffensi q̄ animum Domini lenire laborat.
 N il prætermittit gratum quod nouerit illi,
 I nsudans adeo, tam q̄ officiosus in ipsum,

77, 10
A ccinctus nullum vt detrectet obire laborem,
Munera se q̄ libens impendat amore litandi.
S ic equidem cupio te, Maxime, demeruisse,
I ntra me meditor, nunquam non cogito mecum
V iuidius, quid seruus agam? qui gratificari
O ffenso Domino possim? quo reddere dono
L enem? quo q̄ modo tantum mihi iungere Patrem?
V elle tuum nouisse velim, nam quicquid amaris
I mpiger aggrediar, pro viribus hisce iuandis,
S emper Amor semper q̄ Timor mihi vter q̄ vicissim
S ubdere calcar habet, famulum non egero lentum,
E gero sollicitum seruum Domino q̄ fidelem,
S i tua me virtus, tua si me gratia firmat,
S unt tua quæ tellus profert, & continet orbis,
A striferum q̄ tegit cælum, nil arrogo nobis.
C um maclabat oues agnos q̄ boues q̄ Sacerdos,
R egula vti Mosi data, lex vt prisca iubebat,
I us erat armentum simul & pecus vndique lectum
F erre tibi, vt velles peccatis parcere plebis.
I am quas primitias frugum, quæ dona ferebant
C uncti sponte sua Templi sacrata sacello:
I d tamen omne datum dederas prius ipse daturis,
V el segetes, vel opes, vel sacra holocausta, vel aurum,
M acrum aut pingue pecus, recte, Mea munera, quodã
D ixti, ferte mihi, Nam sunt tua munera nostra,
E s nullius egens, hominum tibi pectus auarum
D isplicet, oblitum que tui obliuisceris ipse,
I nde sacerdotum ritus abolentur, & illud
S acrum sufficitur magnum Eucharistia Christi,
S i te sacra iuuant, vt sic peccata procurem,

E xorabo Sacerdotem, vel ego ipse sacerdos
 Mane sacrum faciam placandi numinis ergo,
 Verum quid refert sacrum peragi: antibi sancto
 Tam q̄ pio placeat, sacris si mille laceffat,
 Impius: an potis est vllis te flectere donis:
 Quid iuuat iniustum capras offerre boues q̄:
 Victimam nulla tibi potuit maculata placere.
 Est tibi plus gratum misereri, quam cumulatam
 Hostiam, quam sacrum longū, quam victima magna,
 O disti Populi vitulos, thymiamata, odores,
 Libamen q̄ frequens, stata sabbata, festa, calendas.
 Oblatum tibi sordebat, licet esset opimum.
 Contemnis munus, fastidis omne prophanis
 Allatum manibus te coram contaminatis,
 Vultum auertebas, si quando adolebat ad aras
 Suffitus olidos faciens plæbecula focda,
 Tauros tot crassos, hircos tot, quo tibi Sancte:
 Impuro ex animo quæ munera cunq̄ feruntur
 Sordent tota tibi, mundo de corde tributa
 Non sordent. animum cernis, quem percipis vnus.
 Olli sacra refers, olli collata rependis,
 Nec tu personas hominum, Deus, accipis, haud te
 Diuitis inflectet citius quam pauperis ara,
 Ex æqua redamare probos odisse que prauos
 Lance soles, clemens venientes excipis omnes,
 Effusis precibus nunc obsecro, Da mihi dextram
 Collapso, Domine, haud sum ego seru⁹ idoneus vt sub
 Tecta mea intres Rex tantus male facta, sed vnum
 Adde tuum verbum, mea mens sanabitur illo,
 Bella & grata forent (credo) munuscula nostra.

E gregium vero sacrum tibi fecero turpis,
R euera nisi depuror, nisi donor odore,
I s sum qui nequeam fumanti thure litare
S acro multiplici, scio, diuersum est quod amasti.

 MEDITA, XVIII.

S i bene coniecto, Mentis tibi sacrificantis
A ccipies holocausta meæ, mens grata litabit,
C ædere quæ cultro proponit cordis in ara,
R espice, cerne sacri rationem, forte probabis,
I ncidens gladius quis erit, nisi spiritus ipse:
F indet enim carnes & quid non scindet acutus:
I mmolet vt Taurum mens hæc animumq; superbum
C ompescat, sese accinget, ne quem petat vnquam
I ndomitus cornu, quin sit submissus, inermis,
V ndique compositus, mansuetus, mitis, amicus.
Mactabit q; bouem lentum, ne lenta sit illa.
D ucet ouem, ne stulta erret, sapuisse laborans,
E xercens animum, virtutis in ardua tendens,
O ccisus q; procax aries litis q; peribit,
S ic caper & capra occidetur & hoedus & hircus,
P ellere lasciuos motus curabitur, opto
I pset tibi fieri sic depuratus vt aurum,
R eddiq; anniculo similis quadatenus agno,
I mmoler vt totus, plenum pinguedine sacrum
T e penes illud erit, suauem tibi mittet odorem,
V æ tamen (heu) mihi, ni mentis conatibus assis,
S uccendens ignem, vt sacrum mens rite facessat,
C or silicem compunge meum, cor contere durum.

O Deus, hinc ignis scintillas elice viuas,
Ne riuis oculi cedant humore fluentes.
Tunc lachrymæ mihi panis erūt, pot^o q̄ cib^o q̄,
Roribus his lectum meditans de nocte rigabo.
Ignitum cui Pneuma tui conflauit amorem,
Beta sapit, sapiunt herbarum prædia rhombū.
Vir bonus ille sapit sese qui macerat ipse
Lugens, qui peccata dolet contritus, amarus,
Ardet amore Dei qui non extinguitur vllis
Tormentis hominum, quin plus incēditur illis,
Vt solet a vento sustolli flamma reflante.
Setribulatus homo sacrat, nam est hostia viua,
Cum gemit illachrymās, tibi cū suspiria mittit,
Orat & inclamat, cum se fastidit inertem,
Reprimat effrenem, cum multo verberet carnē
Castigat, si forte falit, si forte rebellat,
Obseruat cum iussa tua imo pectore condens,
Non iam discinctus, non iam leuitate solutus,
Turbam cum fugitat, cum diligit ille cubile,
Reclusus q̄ vacat precib^o, cum sedulus isthic
Inuigilat, sua facta notat, sua dicta retractat,
Tortor & ipse sui pœnas a se exigit, a se
Vindictam rigidus sœmit, sibi parcere nollens.
Mancipium Domini indignū se iudicat ipsum.
Et minus acceptus fuerit tibi vir sine fuce
Talis & incassum peccator vertitur ad te.
Hostia grata tibi cor est, Holocausta q̄ grata
Victima grata fuit, cum cara mollius ardet,
Materie qua sæpe soles inculpere pulchras
Ideas, hinc pulchræ lucet virtutis imago.

L ux micat e mentis specula, de corde flagrante,
 I gnuo homo q̄, fit inde piis exemplar honestum,
 A ssolet electus, vir iustus, contribulatus,
 T otus in excelsis in somnes ducere noctes.
 V ix sopor irrepit, pernox & per dius orat,
 M ortis dum meminit, vitæ memor ille beatæ est,
 D eclinat mundi solamina, viuere tecum
 E xpetit, ad fontem viuum peregrinus aquarum,
 V t ceruus, se explere cupit, non ille quiescit,
 S uspirat, patriam q̄ suam desiderat altam,
 N on prius arescent lachymæ, non ante silebit
 O scordis, creber que animi singultus amari,
 N on prius ille queat sedare sitim q̄ famem que
 D um viuat, quam læta intret tua pascua felix,
 E lysios q̄ illos campos de morte triumphas,
 S unt vbi Delitæ, Dulcedo, Gloria, Vita,
 P ax q̄ tua & Requies animis iucunda beatis.
 I nterea spe viuat homo, quæ firma nequibit
 C onfundi, Nec spe fretum tribulatio lædit,
 I lla iuuat potius, virtus tribulata coruscat,
 E xcitet igniculos cordi tua gratia, Flamen,
 S acrificabo tibi mea viscera, spernere noli.

 MEDITA, XIX.

Belligeratur Homo dum viuat, natus ad arma,
 E xpositus Mundo, Carni, Caco dæmoni miles
 N il agit in bello, nisi tu aspiraueris illi,
 I lli præsidio fueris, Dux Inclyte noster,
 G liscunt huic animi, fautor cum proximus ipstes.

Nudus Athleta tuus nullam detrectat harenam,
 E uadit victor, duce te, de q̄ hoste triumphat,
 F ortiter ille tua pugnat virtute iuuatus,
 A te desertus nil præstat, deficit expes,
 C oncidit, euictus q̄ manus dat turpiter hosti,
 D eserit imperium Rationis, deserit urbem,
 O bſessam potuit sine te defendere nulla
 Machina, custodes nulli, non excubiarum
 I nuigilans agmen. Quod tu tibi, Maxima custos,
 N on seruas, perit, vt frustra vigilare laborant
 E xcubiæ: Tu solus ades seruator in æuum,
 I ncautus miser ipse mihi, non euigilauit,
 N eu muros vr̄bis, neu propugnacula curans,
 B ello deuictus perii certamine primo,
 O ppressus male deiicior Rationis ab arce,
 N ec mora, me captum cogunt seruire tyranni,
 A ffectus, torquent me loris at q̄ cathenis
 V inctum, tum n̄ anicis diris, tum compede sæuo
 O bstrictum retinent, crudeli in carcere condunt,
 L ictores cruciant, Synderesis ipsa flagellat,
 V rbem diripiunt pulchram, pupulantur et æquant
 N empe solo, muros q̄ decora q̄ moenia pinnis,
 T urritas q̄ domos subuertunt funditus hostes,
 A d te confugio, Reparator Maxime mundi,
 T u potes auxiliũ ferre, & de carcere mortis
 E ripere, & scissis nodis dissoluere vinctum,
 T emplum subuersum repara, sarcis, tege, muni,
 V iuemus, si semineces nos viuificaris,
 A uxilio q̄ tuis fueris, Diuine Redẽptor,
 S edem quam peccans amisi redde, faueto

I pfe mihi, manibus redeat sublata supellex.
O miserere mei, Clemens, miserere Benigne,
N e sine collapsam Speculam Rationis & arcem,
V is tibi summa, Deus, clementia summa, benignus
T e precor, esto mihi, libeat succurrere capto.
Ædes ecce meas subuersas, ecce iacentes,
D ispoliatus, inops, extorris & exul, & expers
I ustitiæ doleo, tu urbem, tu moenia conde.
F ac vigilem mentem, propria quam sede locabis
I mmotam, te contemplantem, te meditantem,
C aro sit ancilla, Affectus seruire subacti
E uicti q̄ sciant, Ratio Regina gubernet.
N e præstans Agape, ne Spes q̄ Fides q̄ sorores
T res simul vnitæ Heroinæ principe dignæ
V allato q̄ loco extorres mihi sint, sed in vrbe,
R ex Intellectus florenti regnet in aula.
Marmoreas q̄ ædes habitet fortissima virtus
V irtus Iustitia vt reliquas quæ continet omnes.
R elligio, Pietas q̄ tonent de turribus altis,
I ntegra tota mihi mentis Respublica constet,
H ostis vt effugiat potius q̄ lædat adortus,
I ncassum q̄ meam tentet subuere plantam,
E rige præcellsum murum, sit aheneus ille,
R umpi qui nequeat, sit quãuis ariete quassus,
V isio Pacis erit propius, Pacem q̄ videbo
S aluus in excelsis, si quod desidero donas.
A t qui festina Domine, & me subtrahe pœnis
L æthi perpetuis, Paci, vitæ q̄ reserua.
E sto mihi adiutor semper, mihi semper adesto.
M e Deus ædifica, te dignum condito templum.

 MEDITA. XX.

T Andem cum perfecta domus, cum tecta refarta,
V iuum q̄; eniteat phanum per te fabrefactum,
N on vllis sperfum maculis, non labibus vllis,
C um cruci fixus fim mundo, simul & mihi mundus,
A spirans tantum ad te, cætera friuola mittens,
C um tua verba legam, mediter, contempler, adorem,
C um verfer tecum, cum conciliabula vitem
E t nugas hominum, cum tecum prædia sumã,
P ane tuo nutriar, potu q̄; cibo q̄; sagine,
T e cum prouideam vigilans habeam q̄; verẽdum
A nte meos gressus ductorem q̄; & coryphæum,
B ello firmantem, ne vi me splendida vincat
I ra, vel affectus dæmens, vel blanda voluptas,
S at scio, tunc demum fuerint libamina grata.
S i **T**hymiana adolens stetero, si fecero sacrum,
A cceptum fiet, nec iam liturgia nostra
C assa erit, ascendet sursum, fragrabit odore,
R ugiet atq̄; fremet minor in certamine pugnã
I lle leo, mea vota videns accepta **T**onanti.
F lamma tui vehemẽs cor hoc flagrantis amoris
I ncendet, iam nota mihi vinaria fiet
C ella, voluptatis torrens mihi porriget haustum,
I mmoriar, nisi me potes, nisi inebrier ipse
V inum degustans perpulchrum, suaue, & odorũ
M entem lætificans, illud ne absconde, propina,
I n te dulcores, in te dulcissima quæq̄;
V ersantur, velata reuelas te reuerenti,
S uauior es iustis quam saccara & attica mella.

xixxx Jof
T hura cremat iustus fragrantia, fuscipis illa.
I niustus si sacra facit, nil proficit, arces,
T u tamen iniustum (fuerit licet impius exlex)
I ustificas gratis, reuocas a morte peremptum
Æ ternam ad vitam, similem tibi deniq; fingis,
O ccurris votis illius amicus amico,
B albulus ille licet sit, tu cor aspicias eius,
L inguam non adeo spectas, nil verba moraris,
A udis clamantem, concedis iusta petenti,
T utaris, refoues q; tuum Patrone clientem,
I eiunum pascis, sitientem flumine potas,
O rbatum charis solaris, & indice monstras
N aturæ fatum, nullam spem ponere in imis.
E te pendentem decuit sperare salutem,
S uscipis e manibus quod vir tibi candidus offert,
E t quanuis alga donum sit vilius, illud
T anti iam facies, quanti non feceris vnquam
H ircorum, taurum q; greges armenta q; crassa,
O fferet ille tibi cordis munuscula fidi.
L iber ab v suris, excultus & intemeratus,
O fferet ex animo puro libamina pura,
C armen & ille nouum, calathum cum floribus addet,
A ddet & accipies Mentem quæ sola placere
V sta tibi potuit, coleris, Deus optime, mente,
S penunquam frustratus abit quicumq; peregit
T ale sacrum, nunquam spretus discedit ab aris,
A ut operam ludit voto minus ille potitus,
T ristiior haud rediit patiens orando repulsam,
V ultu quin lætus repetita litando reportat,
N os, precor, efficit iustos, o Iustificator

Cunctipotens, me redde pium rectum q̄ probum q̄
Iustus vt ad sacrum accedam tibi gratus, & inter
Munditam varios casus tot, tanta pericla,
Pertingam sospes metam finem q̄ beatum,
O Bonitas, Pietas, Clementia, Lux, Via, Vita,
Ne me dissocias abs te. tibi conciliato.
Elige, da requiem, & regnum cæleste paratum.
Neue tuo aspectu me priua, amplectere Christe.
Tu qui de cælis pro me descendere amasti,
Supplicium q̄ pati Crucis (admirabile dictu)
Vt nos factus homo faceres de puluere diuos.
Per crucis horrendam mortem, per flagra, per illa
Exputa, atque a lapas, per cannam, per que coronam,
Rubrique & rosei per guttas sanguinis illas,
Affixas que manus (clauo penetrante) pedes que,
Ludibrium, probrum, dicteria, scommata, sannas,
Testes per falsos, per titulum per que sepulchrum,
Aspicito seruum miserandum fronte serena.
Rex clemens, saluum me fac. me faucibus atræ
Eripito mortis. militu es spes vnica Christe.
Tormentum crudele tuum me sospitet oro.
Vulnera sacra tua ex æquo mea vulnera sanent,
Vibices que tuæ liuoribus his medicentur.
Mors tua vita mihi. tua crux mihi gloria Iesu.
Vita Resurrecti me a morte resuscitet. & me
In cælum rapiat tuus ille ascensus in altum.
Tecum me statues victurum in sæcula tecum,
Vt te contempler præsentem, lux mea, præsens.
Longum ne faciam. faciant mea carmina finem.
Obscuro te Domine, vt nostras tua gratia mentes
Semper agat, iungat q̄ tibi vitæ que perenni,

MEDITA. IN DOXOLOGIAM.

GRates ingentes soluant tibi, Conditor, omnes.
Laus tibi summa, Bonum summū, tibi gloria summa,
Omnes te gentes laudent populiq; frequentes,
Ruri q; atq; domi, per pulpita per q; cathedras,
Intriuuis etiam, per compita, per q; plateas.
Ad cælum vsq; tuum Nomen q; Decus q; feratur.
Plæbs pia nocturnis te laudibus atq; diurnis
Afficiat, nec lingua tibi benedicere cesset.
Te cor dilaudet, Psalmis incumbat & Odis.
Reddat promeritas laudes, sua carmina ducens
Intra pectoreos tractus intra q; medullas,
Extra prolatet Rhythmos interprete lingua,
Te celebrēt, teneri pueri, iuuenes q; senes q;,
Fœmina, vir, cœlebs, primas q; humilis q; decore,
Ipsi Pontifices, procedant ordine primi,
Lumina qui mundi supra candelabra lucent,
Inde Sacerdotes, postremo cætera turba,
Omnes vnanimis toto te pectore laudent,
Et memores te semper ament, te semper adorent,
Te q; Creatorem noscant laudent q; creata,
Sive feræ fuerint animantes, siue cicures,
Plumes, implumes, volucres q; & semiuolantes,
Incuruum q; pecus quadrupes q; gregatile campi,
Reptile q; & spirans animal terræ q; maris q;.
In iubilum se cuncta gerant, opera omnia mira
Te tua collaudent, totus te personet orbis.
Vel cælum, vel terra, vel vnda, vel aura, vel ignis,
Imber, ros, pluuia, & glacies frigus q; calor q;.

Sol pulcher, sol mundi oculus clarissimus ille,
 Aurora illa rubens, pulcherrima luna triformis,
 Nix, nubes, iris, tum fulgetra, fulgura, grando,
 Corpora cælorum fulgentia, Signa, Planetæ.
 Te simul attollant concentu, voce que laudis,
 Ortus & Occasus, Lux, nox, Septemptrio & Auster.
 S uauè sonet Zephyrus, moduletur Apeliotes.
 I ntonet & Boreas, tonet & Phœnicias atque
 C æcias (assolitus nigras accersere nubes
 V isas contra ire) lybs lybonotus q̄ Notus q̄.
 T e canat Argestes, te Messes psallat & Eurus.
 E xultent montes, syluæ, lucus q̄ nemus q̄,
 R upes præruptæ, vastum mare, flumina, fontes.
 A ssultent tumidi colles, valles q̄ virentes.
 T e sonet Harmoniæ mundi vox dulciter, & te
 I nfando celebrent cantu vel summa, vel ima.
 N usq̄ te taceant, tollant ad sidera voces.
 P isum quicquid ad est parte, te, Maxime, laudet,
 R espondens merito tanti Pictoris honori.
 I ngratum nil esto tibi, nil denique mutum;
 N on opus Artificem fileat mirabile mundi.
 C uria cælestis tibi, Rex, Hierarchicus ordo,
 I nnumeras cumulet laudes, encomia magna,
 P angat dulcisonum nullo non tempore carmen.
 I nsonet ore Seraph flagrans vehementer amore,
 O re Cherub psallat, choragus, quod dicitur, esto.
 E xercere choros Thronus & Dominatio corā
 T e pergant, Virtus, Archægelus, Angelus omnis.
 N uncupet immensas tibi cælica concio laudes,
 V ltra mundanas ambages illa reposita,

117 Jo 4
Nata tibi, vita q̄ fruens & p̄ce beata,
Cœtus Apostolicus plausu te prædicet actus,
Et qui martyrio præstantes oppetiere,
Te q̄ chorus niueus decantet, vir geneus q̄,
Sancti te cuncti præsentés atque futuri
Extollant semper, referant præconia magna,
Multiplicent tibi myriades laudum q̄ & honorum,
Plaudere semper habēt, nunquā nō plaudere possūt,
Est requies illis, est gloriæ celebrare,
Regno perpetuo cœlorum te q̄ potitis,
Et nos et terris carmen iaculamur in astra,
Te canimus calamo Rhythmos vt cunq̄ sonantes,
Immensum q̄ Deum nostrum, Dominū q̄ fatemur,
Non fatis a linguis laudatum, te memoramus
Summum, te trinum pariter te credimus vnum,
Æternum, qui semper eris semper q̄ fuisti,
Circum non scriptū, præsens qui v̄uis vbique,
Verum Principium veri te dicimus ipsum,
Lumen inaccessum, fontem bonitatis & ortum,
Appellamus item Patrem de more præcantes,
Seruator noster, Lumen de Lumine Iesu,
Æqualis genitori natus, tu Angelus ille es
Consilii, Sanctus sanctorum maximus ille,
Vnicus Deus es Patri cum Pneumate sancto,
Liuores hominum gratis, mi christe, piasti,
Omnes langores nostros sine labe tulisti,
Rex regum saluæ, saluæ quoq̄, amabile Pneuma,
Vnum cum Patre ac Nato spirabile vtrique,
Mens ab vtroq̄ Deus procedens, Ternio saluæ,

A ccedant omnes, magnis te laudibus orhent,
 Maxime, pro meritis quis te laudauerit vnquam:
 E t si hoc in linguas corpus vertatur ahenas,
 Non sat erit, Superest tibi laus, tibi gloria semper.

✠ Meditatiūculis in Quinquagesimum ✠
 Psalmum & Doxologiam Finis.

IN BEATITVDI NES MATTHÆI CAP. V. QVAS PERPE TVA CONTINET ACROSTICHIS,

Meditatiunculæ. Et id genus alia tam ad
 pietatē q̄ mundi contēptū spectantia.

✠ MEDITA. I. ✠

Bella gerunt miseri cum Paupertate beata,
 E t cumulant magnos auri pallentis aceruos
 A d sibi viuendum, qui dum venantur honores,
 T ristibus auspiciis satagunt producere censum,
 I lle timet, fugitat, trepidat, formidat & horret
 P auperiem tenuem, qua nil commodius vsquam,
 A t quid habent pulchri quæ tam decuruus adoras:
 V anescunt, celeri q̄ volant quæ suspicis ala,
 P er mare, per terras, per aquas, per saxa, per æstus,
 E ffugis æternas gazas, dum fluxa requiris.

R es est haud mala Paupertas, virtutis alumna est,
E t quæ vera docet simplex, sincera quæ discit,
S cire cupit docilis, miras exuscitat artes,
S olavacat veris, palponum nescia sola.
P one metum, contemptor opum rex est, at auarus
I ncidit in laqueos diues cacodæmonis altos.
R umpitur invidia, tumet & riget ille superbus,
I nvitium præceps, rapit hunc viciosa voluptas,
T olle supercilium, diues, ne credito vanis.
V erte ministerium, quid seruis hisce Tyrannis?
Q uo tibi diuitias, census, palatia, regna?
V ita brevis, mors vna manet miserabilis omnes,
O mnibus oblatus dependet ab arbore Christus,
N on personarum discrimen videris vllum
I udicio Domini sistens, bene facta iuuabunt,
A pplausus humilis, tormenta superbus habebit,
M ercedem tunc quisque suam feret, o tibi prudens
I nfima proculca diues, pete mente superna.
L inque quod est falsum, potius complectere verum,
L uminibus tacitis ludos hos despice mundi,
O fficiunt, tardantque viam terrena solutis,
R es tibi ne noceat, si contigit ampla, memento,
V tere diuitiis, isdem dominabere liber,
M ox pones quod habes inuitus, trade libenter,
E cce famelcentes pupillos, aspice matres.
S uccurras decet afflictis, tua membra iuuato,
T alibus auspiciis, nobis cæleste paratur
R egnum, quod Gemmæ Thesauroque assimilatur,
E rgo diues erit, cui pauper spiritus insit,
G audeat in Domino, cuius contentus amore

Negligat hūc mundum, cælestia regna requirat,
 Vile putans quodcunq; offert fortuna dolosa,
 Me ne Deo addictum, me, dicet, fallere tentas
 Callida: quid mecum moliris scædus inire:
 Ab blandire mihi: me dementare laboras:
 Esva fra, te noui, quem fallas quare remotum:
 Lubrica nil curo, solidum, firmum q̄ requiro.
 Optimus ille virum qui sic responsat & audet,
 Rerum æquus censor, fauet illi Spiritus almus.
 Umbra cuius erit tutus dum viuat, & inde
 Munera percipiet regnis potiora beatus.

 MEDITA. II.

BVlla Homo, quid te delectat: quid te iuuat, oro:
 Eheu quā miserum est quod creditur esse beatum,
 Aduersis ne cede, caue, ne fide secundis.
 Te si prudenter iuuit traducere vitam,
 In lætis animum frena, ne præcipiteris,
 Qui, si forte cadant, toleret grauiora potenter,
 Vir prudens animum cogit parere, rebellis ne
 Imperet, & regnum perdat præposterus ordo,
 Luctibus est variis obnoxia, quam lutulenta
 Vita fluit præfens, est lubrica, tristis, amara.
 Gaudia nulla manent, nihil est sine nube serenum,
 Et labor & dolor, & mœror nos ambit & vrget,
 Nos morbus, nos cura ferit, nos cogit egestas
 Telum ingens homini, nos inuida parca minatur.
 Quis felix adeo: quis vixit tam bene natus:
 Vt nihil absynthi aut aloes gustarit amara:

Omnia plena malis, sunt. omnia plena periculis,
Non Homo delitiis, non nascitur ille quieti.
In lucem simul ac prodit genetricis ab aluo,
Auspiciū facit a lachrymis miserabilis infans,
Mille puellus iners vitæ se casibus offert,
Ignarus quæ viæ qua tendat nescit & errat,
Post adolefcit, habet micam rationis, habetque
Sensum cōmunem, noscit discrimina vitæ,
Incautus tamen & varius discedit ab æquo,
Claudicat infirmus iuuenis, sibi nullibi constat,
Odit, amat, gaudet, dolet, extimet, hæsitat ille,
Nam cœlebs nunc esse cupit, nunc esse maritus,
Sullicitus moeret diues, quid pauper egenus?
Orbum dic miserum, non orbis anhellat auarus,
Litibus ecce forum tum fraudibus vndique plenum,
Assiduū te sæpe domus dilecta molestat,
Tristitia comitatus abis peregrinus & exul,
In quæ mari vasto quot, quanta pericula nostis,
O varias hominum curas, o mille labores,
Nemo sibi est felix, quis parcat in orbe querelis?
Et puer & iuuenis colluget vir quæ senex quæ,
Morte leuatur homo, tandem post fata quiescit,
Attamen aduertas mortalis, quisquis es, audi,
Cum te noxa premit, Dominū laudare memento,
Confide, aduersare malis, ne cede, fauebit,
Ille coronabit iudex certaminis huius,
Præstabit meritis multo maiora brauea,
In cælis, vbi iam videas simul omnia læta,
Et dices, Quam sūma mihi dulcedo redundat,
Nil ego perpeffus tanto sum munere dignum,
Tunc, tunc lætitia imbutus solamen habebis,

 MEDIA. III.

B Arbarus, immitis, toruus, violentus, amarus,
E fferus, indomitus, crudelis, liuidus, asper,
A rte gubernantur, fiunt lenimine mites.
T errā miscemus, si vel mus mordeat, astris.
I ra correpti nescimus parcere fratri.
M ite quidē non est illud quod mite videtur.
I nflatis animis pellem gestamus ouillam.
T urpius est vitium, virtutis veste togatum.
E st vitium quod turpe modum transcendit honestū.
S implex est vicium nudum, execrabile tectū.
Q uod personatum est, est peste nocentius ipsa.
V irtus est pulchrum quiddam se propter amatum.
O mnia pulchra refer summo (vir candide) Pulchro.
N itamur decet ad pulchrum, licet arduaver set,
I nnixi baculo crucis, erigit illa iacentes.
A uocat a lauo cursu, saluberrima monstrat.
M onstrat iter planum superato vertice primo.
I ncipe, si pulchrum iuuat contingere finem.
P rincipium medium totius, sed quod? & vnde?
S it decet ipse **T** imor Domini sapientia prima,
I n te descendens qui sis perpende se uere.
H umanum nihil esse putes tibi dissociatum.
Æ mulus, impropers, iniurius, inuidus, vltor,
R edditur inuisus pariter populo q̄ Deo q̄.
E st contra, mitis gratus populo q̄ Deo q̄.
D irige vota tua ad Patrem, dat commoda gnatis.
I nteger aduersis, simul integer esto secundis.
T empus abit, nunc ecce pluit, nunc ecce serenat.

A ltera læta dies mortalibus, altera tristis.
T u si quid pateris, Patroni percipe verba.
E cce vocat. Veniatis, ait, quicumq; onerati
M ole laboratis, nam vos recreabo. venite.
A ttinet, vt placidus, lenis, iucundus, amœnus,
C ompositus, circumspectus, amicus, inermis,
C omis, amicitia; q; tenax facilis q; & honestus,
I n summa, mitis recolas præcepta Magistri.
P onite sæuitiem, mortales, ponite lites,
I lle Magister ait, mites me noscite mitem.
E xemplar propono meum. a me discite, fratres.
N e cuiq;, tibi quod nolis, tu feceris vnq;. B
T ota domus Domini seruis his constat & illis.
T empora ab illicitis, proprio de iure remitte.
E t tolera læsus noxam, spretus q; repulsam.
R ixandi ignarus patienter cede furenti.
R em petit ille tuam, noli contendere. cede.
Æ therei Regni possessio te manet, hæres.

 MEDITA. III.

Bellua difficilis domitu, fera pessima venter,
E lluuius sine fundo, perniciofa vorago,
A ddictos sibi præcipitat, disperdit amicos.
T emperie q; carens hebetat rationis acumen.
I mportunus, iners, surdester, creditor instat.
Q ui voluit seruire Deo regnare q; liber,
V entrem non audit. viuit frugaliter ille.
I ngens libertas contempto ventre paratur.
E xagitat venter miseris quibus imperat escas.

S emper in ingluuiem præsens & semper auarus,
 V enator sagax, prædam qui captat hianter,
 R ex hominis serui, sed non rex, imo tyrannus,
 I ussus seruus abit Dominus quo præcipit ille,
 V adit odoratus nidorem nare culinae,
 N am q̄ Syracusias mensas & pontificales
 T urpiter indagat Dominis parasytus adulans,
 E t teneras aures demulcet Gnatho Thrafonis,
 T ristitiem simulat, tristem si viderit illum,
 S i lætum letus, risum mouet atq̄ cachinnos,
 I lle velut Proteus sumit pro tempore formas,
 T ollitur e medio pro ventre pudor q̄ fides q̄,
 I ntus sibi quisq̄ canit, est vbi proxima præda,
 V tile priuatis rebus vocitamus honestum,
 N ec semel ob ventrem facibus Respublica flagrat,
 T empore quo luxus priuata q̄ commoda regnant,
 I ustitia (o mores) in cælis exulat altis,
 V iuitur ad luxū, venter Deus esse videtur,
 S unt ebrii pingues, tenuis ieiunat egenus,
 T erra satiffaciat, suffecerit æquor orexi:
 I , velis & equis frugalem defuge victum,
 T e mare, te tellus agitet, cælum q̄ voracem,
 I ndulge ventri, fies fortasse beatus,
 A st homo, nonne vides quid sanctio proferat ore
 M aximus ille sator rerum mundi q̄ Redemptore
 Q uid tam sollicitus victum disquisis amice:
 V erte oculos, videas q̄ laute passer alatur,
 O Homo, disce, nota. Nunq̄ ferit aut metit ales,
 N am Pater omnipotens sat prouidus omnia pascit,
 I am cunctis auibus melior quis noluit esse.

A udi igitur dicto, nunquam v elcraftina cures,
Mors properat. Natura breui contenta paratu est.
I n meliora fames vergat, meliora sitito.
P anem cælestem vitæ calicem q̄ require.
S ufficit hic homini victus, quo viuet in æuū.
I ustitiam sitias, Dominum cole, iussa facesse.
S olus aquis viuīs vitæ fons Christus abundat.
A ppete quod tollit prædulce sitim q̄ famē q̄.
T u, bene si viuīs, valeāt iam craftina, dices.
V t famulus frugi surges priuata relinquens,
R em Domini curaturus synceriter alti.
A duigilans ne quid committas, ne quid omittas.
B elligerator eris pulcher te vincere gnarus.
V elle decebit idem quod vult Pater ille supernus.
N olle decebit idem quod non vult. dilige Patrem.
T une places homini fragili, illi seruus ob assem,
V t seruere, Deum non audis? consule vitæ.
R umpe moras, volita sursum. saturaberis, hospes.

 MEDITA. V.

B Is facit ille pie donum qui collocat vltro,
E t iuuat infirmum, & citius succurrit egenti.
A t qui pollicitus fallit, bis peccat & vltra.
T urpe putes cuiuscunq̄ queas prodesse negare.
I ngratus Domino seruus sibi prospicit vni.
Munera Largitor cunctis communia donat.
I lle bonis pariter q̄ malis pluit, ille benignus
S emina multiplicat messes cum fœnore reddens.
E t minimum curat tamq̄ si maximus esset.

R ex quæ potens regum mundi moderatur habenas.
 I ustitiæ iudex, idem miserator inermis.
 C astigat Pater altitonans quos diligit, atque
 O mnibus vnus adest orandus fautor vbiq;
 R estituit lapsos, in firmos robore firmat,
 D eiectis animos addit, medicamina læsis.
 E t, quod ego attonitus meditor, deuenit ab alto
 S umma potestatum. Dominum seruire iuuauit,
 Q ui tulit omne nefas nostrum pondus quæ laborum,
 V nus vte multis, sed nutu cuncta gubernans.
 O Bonitas adamanda bonis, horrenda malignis,
 N il tibi, mortalis, tribuas, sunt cuncta Tonantis.
 I d quod habes (sis gratus) habes, possessor, ab illo.
 A cceptum Domino referas, o serue, talentum.
 M unificus charis de alieno fratribus esto.
 I ncipias, imitare tuum Dominum quæ Patrem quæ.
 P orrige collapsa dextram, ne desere fratrem.
 S olare afflictum, dictis lenito dolorem.
 I gnarum rerum doceas, & protege nudum.
 M oribus incultum moneas, ne protinus horre,
 I ndigus, ægrotus, uinctus, miser, orphanus, exul,
 S int tibi dilecti, Christum si diligis ipse.
 E xcipe quem videas tecto victu quæ carentem.
 R arus amor Patris, fratri succendat amorem,
 I nuidia, ac odium, discordia, torua similtas,
 C onfertis manibus pereant, has defuge pestes.
 O mnia diuus amor suffert, adamantinus ille est,
 R umpit auaritiâ donis, candore tumorem,
 D eprimi impastus luxam venerem que rebellem,
 I ram mansuetus, torporem peruigil arcet.

For xlv
A spera præmollit, præmollit dura calore,
Mille q̄ quadratus frustrat tormenta malorum,
C onsulit ille sibi tum proximo, & omnia vincit
O mnibus instructus fidei præstantibus armis,
N e comes hic tantus discedat, amare memento,
S i te castus amor deducit, potiere cupitis.
E t venies tandem felix vbi Principis aula est,
Q ui simul at q̄ suum seruum venisse fidelem
V iderit, ingenti te plausu fronte q̄ læta
E xcipiet, tibi propensus sic dulciter aiet:
N e te pœniteat pro me exantlasse labores,
T u quia vir constans in amore fide q̄ fuisti,
V irtutis mystes infractus dura tulisti,
R espira tandem, miserentis commiserabor.

MEDITA. VI.

B Arathra qui timuit sua lumina temperat apte,
E st sibi centoculus, multo q̄ oculatior Argo,
A d ludos ne petis: quid te iuuat, oro, theatrum?
T antane te cæpit visendi vana libido?
I mprudens: tam tene rapit via publica vulgi:
Mortalis: desiste, caue, tibi consule prudens,
V isus, ne dubites, est mortis sæpe fenestra,
N imirum cuperes nil, si nil ante videres,
D emens haud esses & vero lumine cassus,
O quam delinquunt oculi, nisi mente regantur,
C æcus in humanis, lynceus cælestibus esset,
O ptat opes pauper, quare? quod vidit honores,
R em dolet ablatam, quare? quod viderat illam.

D iscruciatur amans, quare? quod vidit amicam,
 E xoculatus homo canteret liber in antro,
 Q uid sibi tam miseri cæci sunt? imo beati,
 V ita quibus facilis, simplex, vicina quieti,
 O mnia plena malis, ecquid vis, cæce, videre?
 N il geritur visu dignum, scelus omne patratur,
 I lle per insidias contendit perdere fratrem,
 A lter in insontem pugnat, diuerberat alter,
 M œchus vbi q̄ latet, meretricibus omnia plena,
 I ste Dei phanum sacrum viuum q̄ prophanat,
 P auperis hic ædes conuasat, diuitis ille,
 S eruit auaritiæ populi pars maxima turpi,
 I nsulfus quid ago? quoquo te verteris, hospes,
 D elictis videas feruentem immanibus orbem,
 E rgo nihil gratum præstant hæc lumina, claudi,
 V erum nempe bonum non carnis lumina cernunt,
 M enti sunt oculi, cordis qui tecta morantur,
 V era vident illi perfusi lumine vero,
 I nterius munda cordis squallentia tecta,
 D ispositis rebus, verre, offensacula tolle,
 E uersum fractum q̄ noua, sit munda supellex,
 B ulliat e viuus lachrymarum fontibus hausta
 V nda tibi, sit tota decet domus vndi q̄ culta,
 N am veniet mundus mundas habitator in ædes,
 T unc Dominum videas, quo quid felicius vnquam?

 MEDITA, VII.

B Latero, verbosus, iurgator, nugo, susurro,
 E xcitat ingenteis, explosa pace, tumultus,

A ssentator item, muliercula garrula, deses,
T onsor, spermologus, sycophanta mouet camarinã,
I nuidus est belli intestini causa, proteruus
P acem nil curat. Quo vadis lingua bipennis?
A d pacem dextra, ad bellum via læua patescit.
C ur bellum potius quam pacem lingua procuras
I mpia: cur vitium virtuti, pessima, præfers?
F œdus dulce fuit, contra, certamen amarum,
I ncertus belli successus, sed via Pacis
C erta, vbi Pax Dominus, Dæmō malus est vbi bellū,
I mmutare libet Dominum pro Dæmone tetros:
Q ui bellum conflent multi, qui foedera pauci,
V el digito tactus virus vomit ore superbus,
O ffindit similem dignam qui vindice iuret
N oxam acceptam, Qui possis sine crimine fetres
I nquit, honoratum patiaris nomen inultum:
A t quanto sapuit melius qui conniuet ictus,
M artis vt ambigui strepitus & fulmina vitet,
H orrendum resonat Mouors, tonat ille, furore
I rruit, & nulli rationum commodat aures,
F elix qui potuit Pacem seruare quietus,
I nfelix qui bella mouet, qui iurgia gignit,
L itibus abstineas, ortas composito lites,
I ræ cede locum, victorem vince ferendo,
I ntegritatis erit totum te impendere paci,
D iuinis monitis Christi da sedulus aures,
E xemplo nos ille suo docet, ille benignus
I ntercessor adest, pacis commendat amorem,
V ocibus assiduis Patrem interpellat, vt ille
O mnia pacificans voluit se tradere morti;

Carpe viam tutam. Pacem sectare beatam.
 Atq; laceffitam cura componere Pacem.
 Bello nil peius, melius nil pace putemus.
 Vtilius nihil est nobis, quam pacificare.
 Nos prius excussos, si quicquam diffidet intus,
 Tum reliquos quicūq; parant committere bellū.
 Vir Pacem colito, sicut merearis haberi
 Regis in aduentu dilectus filius hæres.

 MEDITA. VIII.

B Aiulus esto crucis, sequitor vestigia Christi.
 Et dum carpis iter miles certaminis alti,
 Arma geras lucis, fidei thorace decoro
 Te muni, galea q̄ pari scuto q̄ salutis.
 In dextra Verbi gladius versabitur anceps,
 Quos habeas hostes aduersos disce. docebo.
 Vafricie fuerit armatus technis q̄ dolis q̄
 Ille Malus, multo Mūdus conamine circum
 Perstrepit, & vanus fastu luxu q̄ superbit.
 Exin blanda Caro sub pacis imagine falsa
 Rumpitur vt vincat, ne sis tam perditus, inquit,
 Suscipeme, miles, ne sis inimicus amicæ,
 Et tibi vicinæ, pro te sum, vincito mecum.
 Crede mihi, ludit, carni ne fide dolosa.
 Vincere te caro fatagit lasciua, caueto.
 Tres tibi sunt hostes, est caro domestica siren,
 In treis tela para, quod si vis vincere, vinces.
 Obnixus virtute Dei cacodæmona fudes.
 Nec munditimeas nec carnis (fide) tumultus.

E xpugnare vales fretus melioribus armis.
Mundum collisum petra crucifige malignum.
P ost mundum crucifige tuam, ne parcito, carnem.
A duigila, petit ille Draco tua viscera, frater.
T e superare cupit, te supplantare laborat.
I mpar erit, tibi ne desis, tibi prospice, miles.
V ires a Domino fidens expose potenti.
N il non propelles scuto galea q̄ nociuum.
T e valet infirmum firmare oratio feruens.
V erba Deo loquitor qui dat clamantibus aures.
R espondet famulum votis, corroborat artus.
P ræparat ad bellum, variis te casibus offert
R ex tuus, vt variis vincens ornere coronis.
O mnibus oppositus telis adamantinus esto.
P erseuerare decet, nulli succumbe labori.
T errarum dominos tolera, nil inde timeto.
E sto memor Domini tormenta grauissima passi.
R espice liuores, vibices respice Christi,
I mpectas alapas, opprobria, cerne coronam,
V erbera, cerne crucem, miserandam deniq; mortem.
S i tam dira tulit Christus sine labe libenter,
T e propter, ne magna putes peccator obire,
I mperia dum prohibes, Christi si raptus amore,
T ormentum exilium q̄ volens patiare necem q̄.
I nter conflictus, inter discrimina rerum,
A cclama ad Patrem cælestem, ne cede, beate.
M ortis ad vsq; decet tam te percurrere metam,
Q uam festinat eques cursum consumere nitens.
V ade, vola, rapito Regnum violenter obito.
O ppete sponte necem tam dulcis amore Magistri.

N usquam non esto constans pietatis alumnus,
I nsurgat licet aduersum te mundus & orbis,
A gmine quadrato si te petit hostis adortus
M undanus, iam tempus adest generose triumphi.
I nceptum peragas certamen, fortiter aude,
P erdite iam corpus Mundani, dicitō fidens,
S cindite me medium sed in ipsa morte fatebor
O mne nefas fas vobis esse decora nefanda,
R ecte si sensi, scelus est hoc viuere vestrum.
V ertitis ad luxum mentem, brutescitis. eheu.
M olles in fluxis opibus spem figitis omnem,
E st Deus, heu, vobis v̄ter, Dea vestra voluptas,
S preuistis temere quicquid diuina voluntas
T radidit & iussit, pia dicitis impia facta.
R egula bella regit vos Lesbia, viuite recte.
E xigitis qui sana docet procul, extat adulans
G orgoneis oculis Crassus male territat Irum.
N il rectum non est quod lesbia regula vestra
V erificat, vos nulla mouent p̄cepta Tonantis,
M undani veris compūcti (vera remordent)
C adere te pergent, eris execrabilis illis.
A t si turba procax in te insurrexerit, atq;
E xcruciare furens tentarit, amice, furentiū
L æde, caue, nullū quantūuis læsus, & in quas;
O mudo geniti, quid me torquetis inique
R ixantes: animæ vilem discerpite vestem,
V estrum haud esse potest aliud, iam corpus ad arā
M undani lacerent crucis, ibis ad æthera miles,

B Arba bonum proluxa virum non præstat, amice.
E t toga nulla potest meliorem reddere quenquam.
A urum, diuitiæ, quēnam fecere Beatum?
T eme genus Nomenq̄ queat subducere ab orco?
I n forma ne bonum ponis? quæ transit vt vmbra?
E st aliud quod sermo Dei cōmendat honestum.
S ed liceat iam sūma tenere, sed esto Monarcha.
T e plæbs suspiciat, populus subiectus adoret.
I n minime magnis versaris, id omne minutū est.
S ūmum quippe bonum longe maiora requirit.
C urrere vis recta? vis missile figere signo?
V is sanus potiora sequi? vis esse Beatus?
M aior in imperio sit Spiritus, opprime carnem.
P neuma valet ratione, suis affectibus illa,
R eddere qui tendunt hominē moderamine brutū.
O mne parit viciū Caro, Spiritus omne decorū.
B ruta Caro generat bellum, certamē & iram,
R ixas, inuidiam, cædes & seditiones.
A dmittit mala dictu q̄ auditu q̄ pudenda.
I nfidias tendit fædifraga, vafra, dolosa,
N on secus ac fertur qui non dum frena momordit.
I ndomitus pullus vel equus versatus in agris
E fferus, ille negat palpari, sæpe retrorsum
C alcitrat, ac fugitans huc illuc se rapit illex.
E st pestis lasciua caro nisi subdita seruit.
R espice quid contra producat Spiritus almus.
I ustitia hinc manat, prudentia, cætera virtus.
N ec non mansuetudo, Fides, Clementia, candor.
T emperat affectus ac subiugat ille gubernans.

I nducit nihil infectum terrestribus auris,
 Nec finit in terras animos demittere nostros,
 V ersat eos, crassos q̄ sua vi reddit acutos,
 O blitos q̄ Dei memores facit ac vigilantes,
 S ceptrifer exultat, sit Spiritus iuduperator,
 H æc crucifixæ caro sit subdita, nãq̄ superba
 O mne scelus patrat, ne regnet, pareat illa,
 M ortifera hæc Regina fuit, nam pessima quæque
 I ntentat, dextram dat, seditiosa rebellat,
 N il queat hac Domina consistere p̄sidentutum,
 E sto vigil, tibi prouideas, tibi cōsule prudens,
 S alua quidem res est, caro cū torta remugit,
 E t nihil aduersum molitur ad omne parata,
 T unc tibi tempus adest vincendi, Athleta fidelis,
 I mperiosa caro dū paret, Pneuma gubernat,
 N orma sequenda datur simplex, laudabilis, æqua,
 S cilicet ad mentis trutinam nil non referendū est,
 E t quod te deceat curandum, hinc cætera cedant,
 C onferat exactus Iudex, examinet acta,
 T ristis es? & quare? Q uod paupertate molesta
 A fficior, maledictis impetor acriter insons,
 T rilitia hæc carnē sapit, expellenda, abigenda est,
 I rridor, Naso suspendor, V apulo, cædor,
 F elix, si pateris quæ nuncq̄ cōmeruisti,
 V erbera vel probum nil mens bene cōscia curat,
 E xilium, carcer, proscripio, vincula, cædes,
 R ecte iam poterunt tolerari carne subacta,
 I nteger, in Domino fidens, nō vincitur unquam,
 N ec sumit læsus vindiçtam, est illa Tornantis,
 T otus ab ore Dei dependet, Pneumate Rege.

Viuere nemo queat noxis hoc liber in orbe.
Omnia se miscent, discors concordia rerum est,
Si nil aduersum, si consona cuncta fuissent,
Effet enim compar probus improbus, albus & ater.
Turpe super vitium floret pulcherrima virtus.
Distrahimur dubii, vt cauti potiora sequamur.
In grauiter caeso telis, in verbera passo,
Xyphi acie puncto, percusso cuspide ferri,
E lucet fulgetq; viri tolerantia fortis,
Resplendet virtus inter durissima quaeque,
Inter conflictus varios, variosq; labores.
Nil esset pulchrum, nisi rerum discolor esset.
Tune putas miserum, fructum quod germinat amplius
Maior sis aduersa ferens quam prospera versans,
Aduersus te multa vides incōmoda, noui.
Lucra tamen sunt haec incōmoda, disce, memento,
Vnum crede malum vicium, bona caetera crede.
Mors mala non est, exilium, tormenta, dolores,
Vel morbus, vel furda fames, vel tristis egestas,
Existunt hyle virtutis, amice, colendae.
Respicias iter ad rectum quod ducit in arcem.
Buccina Virtutis Labor est qui conuocat omnes,
Velle quidem prodest, socium tamen adde laborem,
Magnum si placuit virtutis ferre braueum,
Ad bellum delecta cohors, ad missile signum,
Dixeris expositos homines vt signa sagittis.
Vt scopus ad telum, miles, proponeris extra.
Est tibi Agonothetes Christus qui fautor & idē est,
Religione cauens, ne quis tentetur ab hoste
Supra quam patitur naturae machina nostrae.

Vires suppeditat fessis, & pondere pressos
Subleuat, exaudit famulos e corde precantes.
Vocibus omnipotens imo de pectore ductis
Orandus nobis est semper vt adsit agoni.
Solamen solet immisso admiscere dolori.
Moribus explicitis atq; artibus ingenio q;
Experiare, licet, seruum, quem iure probaris
Nil male si gessit, sin contra, exegeris illum.
Turpe quies vicium tegit, id face prodit, vt aspis.
Ipsē gubernator placidis nescitur in vndis.
ExPLICITUS miles vires declarat in armis.
Nec medici populo incolumi cognoueris artem.
Tractet, agat caussas, cognoscitur inde patronus.
Et faber & latomus trita laudatur in arte.
Sic nos ex opere elicitō lato q; labore
Per q; probos mores Domino decet vsq; probemur.
Reuera, pulchrum est amplecti sponte labores
Obnomen Domini, capitis q; pericla subire.
Plus nobis peperit requies discriminis alta,
Torpor & ipse piger, quam res aduersa & amara.
Ex requiete pigra corrumpitur integra virtus.
Rumpi non poterit virtus exercita, floret.
Mordent ad tempus tormenta, sed illa reportant
Egregiam victori palmam & magna brauea.
Gaudia perpetua in generat quod triste videtur.
Allecti donis cælestibus ardua circum
Versemur decet, & requiem sibi quisque supernam
Desudans petat, est requies hic nulla labori.
Expulsis quæ vīsa fluunt, inuisa sequamur,
Toto iam misero mundo vano q; relicto.

E xul homo peragrat. viuens est ille viator,
E fferimur, petimus recta funebre sepulchrum,
T ardius aut citius metam contingimus omnes,
E t Rex & Princeps & pauper & agriculator,
X anthus, fuscus item flauus q̄ niger q̄ capillos,
V iribus & pollens & nullo robore præstans,
L ætho subiiciuntur, stat mors omnibus vna,
T ene mouet quantum Pactolus non ferat auris,
A ut diadema nitens, aut sceptrum, aut rara tiara,
T ene hominum fauor illectat, vel fumus honorum,
E t mensæ capiunt te lautæ: terrea mitte,
Q uid non te faciet simul ac gustaueris hospes,
V era animi bona qui sapiunt caelestia quærunt,
O derunt quæ mundus amat, nil vana morantur,
N auci non faciunt quicquid fortuna, voluptas,
I llecebræ q̄ solent promittere, terga q̄ vertunt,
A d cælos properant altos, vbi viuere semper
Mundo posthabito cupiunt, Dominum q̄ videre,
M ites atq̄ a deo læti per tela, per hostes,
E xcurrunt tamquam qui certant prendere palmã,
R espectant nunquam, metuunt nil, nulla minarum
C ongeries valet a recto diuellere firmos,
E xcipiunt probrum gaudentes, verbera plausu,
S inceri, placidi, non torui, non caperati,
V ultu hilares, alacres, inter discrimina tuti,
E xpectant Regnum promissum a Patre superno,
S iue laborantes morbo, seu corpore sani,
T um pransi, tum ieiuni, contempti & honori,
R em populi aggressi, priuati, inuisi & amati,
A duersis fortunæ flatibus atque secundis.

Mortibus in medijs, tormentis vndiq; pressi,
 Vnanimes laudes concinnunt Cunctipotenti,
 Lumina vos mundi, voster q; quater q; beati,
 Terris qui spretis celsas properatis ad arces.
 Adueniet tandem merces opulenta laborum,
 Effulgens q; dies vobis se proferet ille
 Solis in exortu radiantis iudicis alti.
 Tunc optata quies, tunc gloria vera patebit,
 Illic lætitiæ domus, illic aulia triumphi,
 Non hominis captus, non mens, non cor neq; sensus
 Concipiant arcana Dei, non ferrea lingua
 Æquabit sermone bonum velamine tectum.
 Lumine, Christe, tuo speramus cernere lumen,
 Ingressi superam post hoc certaminis vrbem,
 Seruator, tibi nos serua, te Christe fruamur.

 MEDITATIVNCVLÆ SEX AD
 CRUCEM DOMINI
 SPECTANTES.

 MEDITA. I. CVIVS ACROSTI-
 chis est Oratio illa qua vtimur cum
 frõtem signo crucis munim⁹.

PRæclarum, Crux sancta, decus, mirabile signum,
 Effulgens sydus, lux o clarissima mundi,
 Rara arbor vitæ, nil te est antiquius vsquam,
 Salue, vera salus, salue spes vna Fideli,
 In te, Crux Domini, confidit concio tota.

G ratia diua fluit de te, Reparatio nostra,
N ostra q̄ pauperies ditissima surgit in altum.
V irtutis studium commendas, gemma sopherum.
M ortis & ipsa doces contemptum, vita perennis,
C ontemptum mundi, duros perferre labores,
R eddere pro damno lucrum, pro murmure laudes,
V el precibus pensare piis maledicta proterua.
C rux ingens precium, tu cunctis consulis vna.
I nfirmum firmas, confirmas & pede claudum.
S ol radias cæcis, miseris solamen es ipsa.
A flictiis fauor, auxilium, vitalis & aura.
B aptissimus sacer es Sanctis qui sunt tibi testes.
I ndoctis doctrina manes, sapientia vera.
N auibus es malus, tum clauus & anchora sacra.
I llustris cynosura micæ gratissima nautis,
M achina militibus Christi, lorica salutis.
I us es iudicibus rectum q̄ æquum q̄ bonum q̄.
C aptiuis dulcis libertas, dulce q̄ regnum.
I ustitiæ lignum es iustis lex, regula, norma.
S upplicibus venia, at q̄ reis placabilis ara.
N ec non pauperibus fors & possessio diues.
O ranti verborum copia, copia cornu.
S ollicitis fessis q̄ quies, solaminis vmbra.
T ristibus exhilaras faciem iucunda & amœna.
R egibus es sceptrum, vixillum belligeranti.
I nduperatori victoria, palma, triumphus.
S acrificis altare, pedum pastoribus aptum.
L uxus te fugit, & præfracta rebellio carnis.
I nuidiam perimis, flammæ incendis amoris.
B ella procul pellis mitis q̄ & pacis amica.

E latos animos submittis & omne superbum,
 R espuis orbis opes, thesauros allibi condis,
 A c turpes animi torpores excutis ægri,
 N ullum non vicium vincis virtute potenti,
 O mnibus vna viam monstras peragrantibus arctā,
 S aluos vt facias homines, via scala q̄ cæli,
 D istribuis tu dona Dei, tu proma q̄ conda q̄
 E s Regis summi, pax & patientia nostra,
 V ictoris perstas sublata morte trophæum,
 S umma quies nobis per te succedet in æuum,
 N am Deus omnipotens parcit te proter iniquis,
 O spes nostra, faue, serua nos Christe Redemptor,
 S uccurre his famulis, ouibus, bone, prospice, Pastor,
 T e moueat Crux sancta tua, & tua passio sancta,
 E t tua mors causa nostri suscepta libenter,
 R espice nos Domine, exaudi nos Christe benigne.

❀ **MEDITA .II. CVIVS ACROSTI** ❀
 chis est loc⁹ Matthæi Cap. xvi. loquit^r Christ⁹.

Q Vis sapiēs? quis diues opum? quis in orbe beat⁹?
 V os genere illustres, titulo vel nomine clari,
 I nduperatores præstantes atque potentes,
 V el si qui fuerint alii sua se q̄ adamantes,
 V irtutem Crucis internam perpendite mente,
 L ux orta est mundo, Tenebræ sunt luce fugatæ.
 T e Crux eripiet, peccator, si naufragus erras,
 V itæ nam lignum Crux est, & portus amœnus,
 E st lumen cæcis, est firmus scipio claudis,
 N ec non ignaris rudibus q̄ scientia summa,

I n cruce versatur virtutū summa bonarum.
R ecte qui vixere crucem constanter amarunt.
E cruce mirifica imperium cælestē q̄ regnum
P roueniunt, sapit hinc sapiens, hinc diues abundat.
O mnia quæ submissa vides, quæ tristitia cernis,
S unt excelsa piis animis, sunt læta beatis.
T enditur in veram Requiem non absque labore.
M e duce qui possis non exantlare labores.
E n tibi desudat mea mors, mea vulnera, frater.
A rbore dependens populi peccata p̄iaui.
B ello vici, dura tuli miseratus egenteis.
N ec tamen inuitus lignum mortem q̄ subiui.
E x animo ratione tui sum passus acerba.
G ratis me telis obieci, & faucibus ipse
E sse mihi volui, fieres vt saluus, amice.
T am vehemens me cæpit amor reparare iacentes.
S uscepi mundi langores, pondera, labes.
E rex lapsus & subuersus funditus orbem.
M emet submittens in publica commoda natum.
E Domino seruus fio reputatus iniquus.
T orqueor vt botrus, tibi pocula viuapropino.
I ntritus grano similis tibi præbeo panem.
P erspice virtutem Crucis, hanc dignoscito gemmam.
S i sapis, obserua Signum, omnia mystica crede.
V ena fluit diues credenti cui libet inde.
M ors mea Crux q̄ replet radiis & lumine mundum.
E latos animos damnat submissio nostra.
T ūdit auaritiā paupertas nostra beata.
T emperie vici luxum, vanissima veris.
O pprobris mihi susceptis, quid gloria mundi est?

L iuorem candore fugo, dupla simplicitate,
 L itigium ac bellum iubeo concedere paci.
 A rdua dum supero, doceo virtutis amorem.
 T ormentis ex hisce meis tolerantia lucet.
 C rux iter ad Regnum peregrinis indicat altum,
 R ectâ mortaleis deducit in altra fideles.
 V era salus homini crux est, et vera medela.
 C aro fugit, Mundus q̄p̄ fugit Dæmon q̄p̄ fugatur,
 E uadit miles victor cruce fretus amica.
 M ortem non horret præsentem, arcet q̄p̄ futuram,
 S emper ad excelsam patriam peregrinus anhelans,
 V t referat palmam sublatus in æthera felix.
 A udiz: Discipulus iurans in verba magistri
 M ente petit tota ipsius vestigia recta,
 E t pater & mater valeat frater q̄p̄ soror q̄p̄.
 T olle crucem, disciple, tuam, sectare magistrum.
 S i vis ipse sequi me, si vis ipse beari,
 E cce tuus seruator homo, tuus ecce Redemptor.
 Q uid dubitas mundum contemnere: quid pigritaris?
 V ir volita, fuge pigriciem, fuge vincla veterni.
 A t si vis regnare mihi seruire labora.
 T u mea, dum viuas, serua præcepta (memento)
 V t mihi serueris, quid te iam detinet hospes?
 R umpe moras, nudus nudum pete liber ab auro,
 M e cernis te præuertentem teq̄p̄ vocantem,
 E xurge, & sequitor me, si vis esse beatus.

MEDITA .III. CVIVS ACROSTI

chis est eadem Matthæi Cap. xvi,

Loquitur Christus,

Quisquis ades lector, si vis mea discere verba,
V erba loquar fucata parum, verissima dicam,
I nscribas in corde decet quod legeris, hospes.
V t ne te frustra doceam rudimenta salutis.
V era sed vt videas animo pacatus adesto,
L ector amice, vides totus quod continet orbis,
T erra, lutum, puluis, nihil est, apparet in horam.
V ita fugit, mors certa, dies incerta propinquat,
E st mors vita breuis, mors est tua vita misella.
N e te decipiant quæ suspicienda videntur.
I lla foris lucent, intus male pectora rodunt,
R odunt corda hominum, labuntur fluminis instar.
E numera bona quæ captat, quæ condit avarus
P erditus, an vitam redimet sibi mille talentis?
O mnia pro nihilo pende, omnia sunt velut vmbra,
S i tibi diuitiæ fuerint, ne amplectere corde,
T e nudum arripiet mors, vt nudus es ortus.
M iraris genus & formam: miraris honores:
E loquium quæ viri præstantes corpore vires:
A t genus omne Deus miscet discrimine nullo.
B ellus homo mulier quæ nitens, quid: nonne senescunt:
N onne pares fiunt niger, albus, morte sequenti:
E cquid honos mundi: quid vult sibi gloria inannis?
G ratia quid linguæ: quid dotes mox periturae:
E gregiæ vires quid erunt si febricitaris:
T olle supercilium, ne fide fugacibus istis.
S i sapuisse cupis, sapias cælestia frater,
E rige te sursum, quæ sentis expri ne factis.
M oribus excultis non lingua profice tantum.
E st sapiens quicumque sapit sibi seque scit ipse.

Te bene si gnoscis, me nosces, Philosophare.
Impiger it sapiens sapientia quo vocat ipsa,
Pervarios vitæ casus varios q̄ labores.
Se q̄ vouens Domino, Sum seruus inutilis, inquit,
Voce, gradu, motu, potu q̄ cibo q̄ modestus,
Mortalem quisquis se nouit, in æthera uiuit,
Ergo probus seruus Dominum timet & veneratur.
Tramite contendit, quo tendit gressus herilis,
Turpe fugit viciū, virtutem curat honestā,
Omnia dignoscit prudens ne decipiatur,
Lata futura petit, præsentia defugit æque.
Latam q̄ ille viam deflectit, deligit arctam.
Ac facit in lachrymis sementem, vt demetat inde
Tristitiæ lætas fruges palmam q̄ laboris.
Cælicolas seruos q̄ Dei sibi iungit amicos,
Reliqua quæ ille ctant animū vanissima mittēs,
Virgo q̄ casta suo sponso subseruit amato.
Cum quid habet doni, acceptum fert ille Tonanti,
Elargitur opes diues miseratus egentes.
Magnos q̄ in cælis thesauros ille recondit,
Sin nil pauper habet, nihil indiget, omnia temnit,
Viuuit amore Dei qui cum ver satur abundans,
At tendens modo diuitiis cælestibus illis.
Molle virum nihil hunc frangit, non vlla voluptas,
Ex voto gaudiis æternis instat amatis.
Terrarum ludos, strepitus fugit atque tumultus,
Se q̄ suum q̄ caput manibus pedibus q̄ sacrauit
Et cruce confixit Christo, qui sanguine sacro
Qui q̄ sua miseros mortales morte redemit,
Vexillum tenet ille manu, nam conuocat omnes,

A ccingi cę acies bello iubet atque cohortes,
T incitos ille suos vt feruet ad æthera natos.
V ictor adest, Dux prōptus adest, quin induis armae
R egem subsequitor, nulli iam cede labori.
M axima vincti donantur præmia, vince,
E n ego sū CHRIRTVS, vocote, p̄uerto, sequaris.

MEDITA. III. AD CHRISTI CRUCIFIXI

imaginē, cuius Acrostihis est locus Oseq. Cap. xiii.

E VIATOR. CHRISTVS.
R eflexum caput, & tota compage solutum,
O re cruentatum, video te sanguinolentum,
M ucro latus, clauī rupere manus cę pedes cę.
O mnia diranimis contemplor, digna dolore,
R ecti expers facinus, facinus crudele, quis oro
S uppliciis hominem tantis affecit inique?
T anta ne cōmisit: Nihil hoc atrocius unquam,
V el lapides moueat vel faxea pectora rumpat
A spectus cruce pendentis dirissima passi,
O fileas, peccator, habes ob lumina Christum,
M ortuus ipse fui ne tu mihi mortuus esses.
O mne nefas culpam cę tuam sine crimine præsto,
R estituens hominis lapsum eius ductus amore,
S anguine nāq; meo tua crimina sponte lauauī,
M e capite attendis plexum, dum ducor vt agnus
O bticeo, patior, morior, crucis immolor ara.
R ebus vti decuit subseruii cum dominarer.
S ed moriens vici mortem, Cacodæmona vici,
V icerat in ligno Dæmoniam victus in illo est,

S erpens e medio sublatus, amice, pependie.
 T olle metum mortis, sequitor vestigia nostra.
 V irtutis memor ipse piæ pius esse labora.
 V iues, si famulus frugi me sedulus audis.
 S edulus atq; vigil seruus Domino q̄ fidelis
 E sto mihi, simplex & lingua & pectore prudens.
 R ex tuus exemplar tibi ponitur, hunc imitare.
 O ra, funde preces, lachrymis peccata lauato.
 I ntrepidus pugna, duce me, confidito, vinctes.
 N e desist tibi, non desum mortalibus ipse.
 F ac sapias, te gnosce simul, me gnosce, memeto.
 E xornet te viua fides operas per amorem.
 R egnum coelorum est Pietas virtutibus aucta.
 N e fidas mundo, neu carni, illude Draconi.
 E n patet ad coelos aditus. vir esto, triumphat.

MEDITA. V. AD CHRISTI CRUCIFIXI
 effigie. & est eiusdem ad Viatorem Querela, cuius
 Acrotichis est locus Hieremie Threno, Cap. i.

O Homo, siste gradum tantisper dum tibi pauca
 V erba loquor, morulam ne ægre patiare, viator.
 O buius ecce tibi loquitur tuus ille Redemptor,
 S iquid comerui quod plectar atrociter, effer.
 O biicito, te propter, homo, crucis applicor aræ.
 M ortem nil veritus probrosam, crimina mundi
 N aturæ q̄ obductam labem sanguine laui.
 E x animo mea dicta dedi mortalibus ægris,
 S emper amans omnes salubri sermone mederi.
 Q uando quidem populum veni curare iacentem.
 V æ tamen, heu, miseris qui dicto audire negarunt,

Illi me gratis propensum odere magistrum.
Tene fugent quæ sim ipse tui perpessus amore.
Res se habet vt nosces, patulas si porrigis aures.
Ad terras ego descendi spontaneus imas.
Natus homo summens puram de Virgine carnẽ,
Serauui genus humanum miserabile clemens,
Indulsi q̃ tibi, captus ne morte perires.
Turpe tuum viciũ ac culpam præstare iuuauit.
Insons ipse lui crimen q̃ scelus q̃ reorum,
Solutus pro cunctis oblatas vt agnus ad aram.
Pro te me cælo deieci, & summa Potestas
Elegi duros hominum perferre labores.
Rex regum, pauper, mitis, summissus, vt hospes,
Vileasco tumidis animis rigide q̃ superbis,
Infirmitas similis prorsus, mortalis vt alter,
Alius vt e populo, patior dirissima quæque.
Me sitis atque fames tentant frigusq̃ calor q̃.
Aspice quo se deiecit qui cuncta creauit.
Tantus amor vestri tenuit me humana propago.
Te moueat meus, hospes, amor, mea gratia frater.
Est illud dignũ lachrymis, est vindice dignũ,
Nil certe in terris crudelius accidit vnquam,
Dignus honorari Reparator, dignus amari
Interimor, me tradidit ille domesticus hostis.
Tradere me, Iuda, potuisti perfide: quare?
Eloquere infelix: te exisse dolebis in auras.
Ecomitum medio rapior latronis ad instar,
Tunc capitur Pastor, tunc grex dispergitur omnis.
Vendidit hic dominũ, mox abnegat ille magistrũ,
Ille crepans medius periit, pius hic respiciit.

Desperat miser hic veniam, fert ille beatus.
 Est mea peccatis cunctis clementia maior,
 Testibus adductis falsis condemnor inique.
 Exutus tunicam, vincetus, tortus q̄; columna
 Succutior sæuis flagris, hinc sede locatus
 Illudor chlamyde indutus, caput istud acanthis
 Excruciant (crudele scelus) cæci improperantes,
 Spurcitie foedor consputus, arundine donor,
 Tunditur hæc facies colaphis, hinc cæsus & inde
 Ducor, & impositi ligni gravitate dehisco,
 Obsidet interea me magna caterua dolorum,
 Liuores videas, vibices, tubera, tabem.
 Obruor angustiis, vbi se Caluaria pandit,
 Rumpor in exposito trunco confixus acerbe.
 Suppliciiis modus est nullus, quid multa: sed addo,
 In cruce discrucior manibus pedibus q̄; foratis,
 Cominus insultant, bacchantur q̄; eminus hostes.
 Vestem sorte meam iacta sibi miles adaptat,
 Tandem dum sitio me potant felle & aceto.
 Detrecto, sitiens aliud quam turba putarat.
 Oclamo ad Patrem præsentem afflictus agone.
 Linq̄uo simul vitam, latus hoc prorumpitur hasta,
 Opædura silex, Hyrcanis cautibus ipsis
 Rupe q̄; prærupta cor durius ac adamante,
 Minisi condoleas, merito me luxeris, hospes.
 Esto memor, quis tanta tulit: quis talia passus:
 Volue meos animo noctu q̄; diuq̄; dolores.
 Sit tua, dum peragras, meditatio vita viator.

MEDITA. VICVIVS ACROSTI

chis est, Titulus ille Crucis Iōanis, Cap. xix.

IN cruce pendente in crudeli caede peremptum
Ecce tuum (non cernis Homo?) sine crimine Christum,
Sanguinis en rosei riuos hinc inde fluentes,
Vulnera, vibices & tubera cerne, viator,
Suspice, verte precor reuerenter lumina sursum,
Nulla quidem reliqua in fonti tormenta fuere,
Agnus erat mitis, patiens indigna pependit,
Zelotes peccata libens aliena piauit,
A Patre demissus terrarum venit in orbem,
Ros velut in vellus descendens fit caro verbum,
Exceptum Mariæ claustris, de virgine matre
Natus verus homo, verus Deus vnus & idem,
Vindex ille humilis subuertit in orbe superba,
Sollicitus nostri quos mors oppresserat atra,
Rex sua regna suis promittit, conuocat omnes,
Et firmat dictum miraculis mille, sed ipse
Xylon adusque Crucis pro munere verbera passus,
Illusus, palmis, spinis & arundine caesus,
Vndique collisus, pressus q̄ doloribus Agnus
Ducitur, affixus ligno Rex inclytus ille
Æternus, manibus Patris se tradit, obit q̄,
O bone Iesu, qui Victor de morte triumphas,
Regno nos dignare tuo, dignare fauore,
Vt meritis Crucis excelsæ seruemur in æuum,
Memiserum, quid ego inscribam de more sepulchro?

MEDITATIONCVLÆ LYRICÆ
SVAM QVÆQVE HABENS
ACROSTICHIDEM,

MEDITATIONCVLÆ LYRICÆ SVAM QVÆQVE HABENS ACROSTICHIDEM,

 Medita. i. ad Virginem matrem ex Sapphi
co Hendecasyllabo & Adonio, cuius
Acrostichis est illud ex Litania,

Salue, aue, regna, pia virgo mater,
Angeli quam suspiciunt beati,
Nostra spes, nostrum columen decusq;
Clara propago.
Tu quidem fulgens radias ab alto,
Altior cælis pedibus Dianam
Menstruam subdis, tenebris corusca
Afficis astra.
Rara tu Phoenix sine labe sola
Inter asperos maculis oriris,
Alba præcunctis, rosa pulchra, sponsa
Omanipotentis.
Rex fator rerū, moderator orbis,
Artifex fingit sibi te decoram,
Plena virtutum, voco te Beatam
Regis amicam.
ODei mater veneranda virgo,
Nos, soror, fratres refoueto, nobis
Obtine palmam, superemus hostem
Belligerantes,
Inde felices Domino fruamur
Semper in æuum.

 Medita. ii. ad Dium Iohannem Baptistam
 ex eodem Sapphico & Adonio, cuius
 Acrostichis est illud ex Litania,

S Ponte Baptistã celebrem canamus.

Assit hic cantor, citharæcedus assit,

Nemo non tantum resonet patronũ.

Carmine dulci.

Tela deponat, sinat arma miles.

Explicet se se implicitus negociis

Iure consultus, taceat sophistes.

Ocia versent.

Ad suos duri agricolæ labores

Ne die tanto redeant, quiescant.

Nunc professorum sileant cathedre,

Et diatribæ.

Sutor & textor, figulus faberque

Bombycum cultor, breuiter, politus

Artifex omnis vacuus labore

Personet hymnos.

Tu, Sacer, toto celebreris orbe,

Ille quo nemo fuit ortus vnquam

Sancior, verum cano. Veritate

Teste patefcit.

Asperum victum a puero tulisti,

ODei preco, o Domini superni

Rare precurfor, simul & Propheta

Addo quid vltra.

Per tuos nidos, per opaca tecta

Rupibus longe grauiora duris,

Oper incultas latebras eremi,

Nos resoueto.

Ortus illustris tuus a tenebris

Barathri nos eripiat profundi,

I pſe pro nobis miſeris precare,
S upplicō, ſemper,
Medita, iij, in feſtis eodē die incidentib⁹ vi
 delictet Euchariftiæ & diui Ioānis Baptiſtę An
 no, MD. XLVI, cui⁹ Acroſtichis eſt Inuitato
 riū (vt vocāt) eiufdē feſti Euchariftiæ.

S Vpplices ſerui properemus omnes
Ad Sacramentum Domini colendum
Non gula, luxu, leuitate nulla,
Crimine nullo.
Turpe nos foedet nihil, indecorum,
Impiiū abcedat, tumidum, proteruum,
Sancta ne tangant, fugiat licebit
Sacra prophanum,
Ipſa ſuccedat ſtudioſa virtus.
Mille virtutum veniant phalanges,
Vt Deus puris animis colatur,
Moribus æquis,
Charitas adſit, ſine quā columna
Relliquæ dotes veluti labascunt,
Irritæ frigent ſine Charitate
Spes q̄ Fides q̄.
Torpor abſiſtat madidus, voluptas
Ima que dulci perimit veneno,
Criminum mater, vicioſa, nequam,
Orgia quærat,
Rite procedat pia pompa ſupplex,
Præſules primas teneant honeſti,
Vel ſacerdotes Domini miniſtri,

S erta gerentes,
V ir grauis præstet, decet eleganti,
E t seni cedat iuuenis lubenter,
Nullus hic peccet temere, fauete
I d peto) linguis,
T erfi & exculsi, nitidi, decori,
E xeant coram pueri, puellæ,
A ugeant plausus, agitent choræas,
D ulciter orent,
O homo, tantum venerare festum
R egis æterni, & famuli fidelis,
E n tibi Corpus Domini Ioannes
M onstrat, adora,
V era lux mundi mihi mitte lucem,
S cire q̄ verum.

✿ Medita, iiii. ad Diuum Christophorū, cōdita ✿
inter nauigandum ex tempore, vt pleraq; alia,
cuius Acrostichis est illud ex Litania,

S Oluimus portu, cita nauis æquor
A ppetit latum, huc ades, o beate,
N omena Christum Dominum ferendo
C effit alumno,
T enditur velum, datur illud austris,
E n gubernaculum, en moderator acer,
C harta terrarum, marium, insularum,
R elliqua cuncta,
I carus nauta, & Palinurus alter,
S ultior plane fuerit Coroebo,

T otus e cælis nisi pendet ille
O mnibus horis,
P ontus aduersus superauit artem,
H orridus cogit, violentus vrget,
O bruit surdum mare nauigantes,
R ugit in æstu,
E st opus nobis supero fauore,
O Dei ciuis, miseris faueto,
R eddenos gratos Domino, tuere
A lme Patrone,
P erge qui quondam incolunis per vndas
R egiam prolem, Puerum satorem
O mniū, latis humeris tulisti,
N umine onustus,
O btine nobis Charites, Tonantis
B rachium firmet fragiles carinas,
I ntret Hispanas tua classis oras
S ospes amoenas.

Medita. v. ad beatā Magdalenam,
 quo nomine appellabatur nauis.

S At quidem vastum mare, sat profundū,
A cprocellosum subit acta classis.
N omen hæc puppis tibi Magdalena
C andida debet.
T e decumanos superasse fluctus
A spiri ponti liquet, absq; velis
M irares) portum capis, absq; remis,
A bsq; openautæ.

R emiger præstans fuit in triremi,
 I lle cui parent elementa mundi,
 A d fuit Christus tibi nauiganti
 Magna Maria,
 A ppulit tanto duce sic ad oras
 G alliaæ græcæ incolumis carina,
 D et Deus nobis superare ponti
 A speritatem,
 L ærna nōnunquam nīmiū maligna
 E st mare exundans variis periclis,
 N auibus raptis veluti remugit
 A tq; minatur,
 O rtus, occasus q; Aquiloq; & auster,
 R eliqui venti pariter reflabunt,
 A ura ni Christi faueat benigne
 P neuma q; sanctum,
 R umpe, contendo, morulas beata,
 O tuo nos exhilara fauore,
 N e quid aduersum patiamur, vt sint
 O mnia tuta,
 B arathro nos eripiat marino
 I pse præpollens hominum Redemptor,
 S alua res esto, patria fruamur,
 Amen, Amica.

Medita, vi, in transcurso nauigationis
 cui⁹ Acrostichis est versicul⁹, xii, Ps, cxlii.

S I quidem tellus pluuiæ fit expers,
 P rocreat nildum, sterile scit vsta.

Illa non letas potis est colonis
Reddere fruges.
Impare est inq̄ genitos nutrire
Terra, ni lymphas bibat influentes,
Visus obiectum sine luce nullum
Suscipit vsquam.
Talis est vitæ ratio Fidei
Vt carinarum via, nanq̄ nauis,
Ventus aspirans nisi vela pandit,
Subsidet, hæret.
Barbarus prorsum fuerit q̄ & amens,
O Deus, quisquis tua dona nescit,
Nonne mens languet sine vi superna
Viuificante?
Si quid est nostrum miserum videtur,
Dignatormentis gerimus remissi
Est Dei (mens) quod superest honestū.
Disce, memento.
Vera si nos ingenue fatemur,
Causa cunctorum efficiens bonorum
Est Pater, Natus, Paracletus almus,
Ternio simplex.
Me Deus firma fragilem, fauore
Etuo pendens fore spero sospes.
Inter hos fluctus voco te frequenter
Nil mihi fidens.
Tot quidem noxæ comitantur æquior,
Et labor durus, dolor atq̄ mœror,
Reddar vt tristis simul & mihi met
Reddar amarus.

Fol. 107
A nxius iactor mare per molestum,
Mole compressus pereo laborum,
R estat vt moestas mediter camoenas,
E xul & hospes,
C um meas vires noto perpusillas,
T antulus tantam timeo ruinaam,
A fficit me, me mouet atque turbat,
M ortis imago,
P neuma ter sanctum, radiofa lampas,
R os rigans menteis hominum perennis,
O Bonum summum, mihi tu leuamen,
P roxima turris,
T u mihi solamen es, vna spes es,
E s meum regnum, es mea latitudo,
R ex meus, renum Dominus meorum,
N umen amicum,
O bsecro Flamen, placidum, benignum,
M i dato flatum, mea vela pande,
E t moue nauim, rege semper actus,
N ullibi defis,
T e Pater clemens precor ipse supplex,
V t beatorum socier cohorti,
V t peregrinus patriam prehendam,
M e Deus audi,
D a bonum cursum, remoue periculum,
O mne mundanum, laqueos satanae,
M ortis insultus, nocumenta, fraudes,
I nsidias q̄,
N ulla me tangat vitii voluptas,
E xcidat linguæ gladius dolosæ.

V ir malus, nequam mulier facessat,
 I procul, hostis,
 V incat & regnet generosa virtus,
 I n mei cordis penetret cubile,
 F irmet hanc mentem tua fortitudo
 I ntus & extra,
 C orruat quicquid tumeat superbum,
 A dsit in cunctis animus modestus,
 B ilis absit splendida, liuor absit,
 I ra furor q̄,
 S it procul lis, sit prope pax amica,
 M ens q̄ me semper comitet pudica,
 E iice harphyam q̄ animum q̄ auarum,
 I nuidiam q̄,
 N ec gulæ luxus, nec orexis adsit,
 Æ gra me non pigrities inertem,
 Q uæso te, reddat, piger esse nolim,
 V t tua curem,
 I gnea tandem, o Bone, Charitate
 T otus inflammer, bona Spes Fides q̄
 A ucta me firment, tibi me reseruent,
 T emihi donent,
 E xcita mentes hominum, Creator,
 T empora motus animi decore,
 V ita tu nobis Deus es beata,
 A utor adesto,

Medita, vii, ad Spiritū sanctum, in festo Pente-
 costes, cū ad desideratā in sulā classis applicu-
 isset, cui⁹ Acrostichis est illud ex Litania,

S Pes, salus, dux, lux, via, vita, virtus,
P neuma ter sanctum Deus, huc adesto.
I n tuo sacro celebri q̄ festo,
R espice seruos,
I nsulæ portu (tibi laus) fouemur,
T e gubernante omnia, te fauente,
V ela per pontum tumefecit aura
S ancta fatemur.
S igna sunt plane manifesta amoris
A d tuum festum huc famulos vocare,
N auibus recta vehere, in q̄ felix
C atholicorum
T rudere littus,
E quis a terris adeo remotis
D uctus est vnq̄ breuiore ductu:
E quis vt nos innocuus per vndas
V enit ab indis?
S emper afflasti celeres carinas,
M otibus certis rapide volantes,
I nter & scyllam simul & charybdin
S cilicet ibant,
E st tamen nobis reliquum quid, oras
R estat Hispanas tenuisse tuto,
E t breui dulcem patriam videre,
R egna q̄ magna,
E ripe hos seruos pelagi periclis,
N umen, oramus, tua dona mitte,
O sacrum Flamen, refoue Patrone
S ancte clientes,
T eter hinc Dæmon fugiat, procul q̄

R aptus abscedat, nequeat nocere,

I am q̄ tu spira, Paraclete, nobis.

Addimus Amen.

 Medita, viii. & est Gratiarum
actio pro optatissimi portus cō
secutione. cuius Acrostichis est

Psalmus, cxvi.

Lumen illustrans hominum tenebras,

A ura quæ afflictos animos quietat,

V ita quæ vitam sine morte præstat,

D ux, via, salue.

A d præoptatum, patrium q̄ portum

T ota peruenit numerosa classis,

E xuit tandem miseros timores

D ucta per æquor.

O rta lux nobis tua læta fulsit,

M ortis a fauce & pelago profundo,

I lla nos duxit, tenebras q̄ vicit

N octis iniquas.

V icit horrendum Boream, Typhones

M ille deuicit, varias procellas,

O mne q̄ aduersum tumidis in vndis,

M onstra marina.

N il mali, nullum nocuit periculum.

E maris sæui oceani q̄ abyssu

S urripis nos, sit tibi summe Princeps

G loria summa,

E cquibus linguis, quibus oro verbis

Nunc queant dici, tibi Sancte, laudes:
Te celebrare, vt decuit, nequibo,
Et tamen opto,
Si per humanas volitem camœnas,
Litteras graias simul & latinas,
Ac legam flores similis Melissæ
Vt tibi psallam,
Dicere dignas meritas & laudes
Arte non vlla valeam iuuatus,
Totus in linguas licet ipse versus
Eloquar vsque,
Efferam te, qua liceat, Patrone,
Voce non magna, minimo boatu,
Mentis applausu, meditabor, audi,
Obsecro, carmen,
Maximum Numen celebros colendum,
Numen hic omnes celebrate mecum,
Est celebrandum pietate vera,
Supplice mente,
Principes primas, proceres secundas
Occupent, plebes, populi, sequantur,
Pauper & diues resonent decore
Vocibus æquis,
Laudet Autorem popularis omnis,
Iste priuatus, chlamydatos ille,
Quot quot in toto simul orbe certant
Viuere Christo,
Omnis Europæ ac Asiæ colonus,
Natus in sicca lybia, remotis
Insulis ortus, pariter & nauta

A mphibius ꝑ,
 Montium quisquis subiit recessus,
 C ollium quisquis iuga cōmoratur,
 O rtus, occasus ꝑ Aquilo ꝑ & Auster
 N umen adorent.
 F unde tu carmen Scytha, Massageta,
 I nde suffulce, Ætiopes nigelli,
 R eddite Autori, Domino, Deo ꝑ
 M aximo honorem,
 A spicis, mens, vt miserator ille
 T e suo semper reficit fauore:
 A spice vt nos oceani frementis
 E xtulit vndis,
 S ilte mens, simplex anime, oro siste,
 T endito neruos, meditare mecum,
 S piritu recto rapiare sursum,
 V iribus insta.
 P erspice vt seruos minime fideles
 E xcipit donis Dominus benignus,
 R eiicit nullum, licet immerentes,
 N os sibi iungit.
 O dit ingratos animos Redemptor,
 S emper accepti officii memento.
 M ens, vides quot te xenis Creator
 I mplet & ornat:
 S cindit hæc nobis acies acuta
 E xta, cor, renes, epar, omne pectus,
 R umpit hic muros aries & intrat
 I ntima cordis,
 C ongeris prunas capiti tepenti,

O Deus quam munificus refulges.
Rector es præstans, hominū q̄ gressus
Dirigis ipse.
Impiger nobis miseris vocatus
Annuis fautor, mitigas dolores,
Eximis curas, releuas labores,
Illicis esca.
Vera tu solus requies fideli,
Spes q̄ quæ mentes alit atq̄ lactat.
Es q̄ pax dulcis, nihil est amarum
Triste q̄ tecum.
Viuat in regno Pietas beato,
Et pie flagrans Amor ac Honestas,
Rarus & Candor, Timor ille castus
Integritas q̄.
Turpe nil tecum, Pater alme, viuat,
Alba sunt cuncta & sine labe munda,
Salua q̄ & firma & bona vera, iure
Defugis atra,
O Pater clemens, miserator audi,
Moribus sanctis & amore sancto,
Imbue hos natos tibi quos adoptas,
Numen adesto,
Instud apparens perit omne vanum.
Mundus est mendax, tua Regna vera,
Adde quod p̄stet, remoue quod obstat,
Ne pereamus.
Esto tu dux, præsidii que fortis
Turris, aduersus vitium q̄ & hostem,
Ipse nos serua, refoue, tuere

Nocte die q̄:
 Æthere excelso sine fine regnas,
 Totius mundi Harmoniā gubernas,
 Es quod est verum quod erit fuit q̄,
 Rex q̄ Pater q̄.
 Nos duc in fines patriæ supernæ,
 Vt reduxisti in patrios penates,
 Mors q̄ iam cedat superata vitæ.
 Amen in æuum.

❀ Medita. ix. constās primo, Dactylicis Alcma
 nis acatalecticis, deinde, Iābicis Archil. dime,
 hypercatalect. postremo, Dactylicis Alcma,
 acatal. cui⁹ Acrostichis est Initiū Psal. xxx.

IMmente Rector, te, Pater optime
 Noster requiro, te peto, te volo,
 Te laudo, prædico, celebros.
 Excipito mea verba clemens.
 Dum vana mundi cerno labascere,
 Omnes ad vnum claudere terminum,
 Mori q̄ quicquid nascitur, te
 Inuoco, te meditor perēnem.
 Nam te Monarchā, te Dominū inelytū
 Expendo solum, te veneror Deum
 Summum, Patrem q̄ sempiternū,
 Præsidium, columen q̄ nostrum.
 Es lumen illud lumine clarius,
 Rex ille regum, summa q̄ principum,

A ltiſſimus, Sanctiſſimus ꝓ;
V nus apex es in arce ſumma.
I dem Creator, Conditor omnium,
Nullius (vnus diues es) indiges.
O pes tibi ſunt vniuerſa.
Nil ſine te potuit bonum eſſe,
C uras amanter nos, Bone, ſoſpitas,
O ptata tradis dona cæleſtia.
N obis benignus patronus eſto.
F autor ades, miſerere noſtri.
V irtute fretus, Cunc̄tipotens, tua
N emio timebit tela, Panopliam,
D olos ꝓ; Dæmonis doſoſi,
A rtibus inſidiis ꝓ; ſtructi.
R ector, Scruator, nullibi deficis,
I n te quieſcet qui tibi fiderit,
N am montis inftar eſt Syon qui
Æ thereo in Domino locat ſpem,
T erræſtris ad te compoſitus quid eſte
E ſt vermis, aut nil, nil bene præſtitit.
R uſus tibi qui fidit vni,
N on erubeſcit ſpe nutritus.
V t faueas mihi te vocanti,
M agne, precor, mea tu Deus ſpes,
I ntende ſerui vocibus, obſcero,
N e me miſellum deſpice pauperē.
I niuſtus ipſe ſum, reus ꝓ;
V incere iudicio nequibo.

Supplex manus do, me miserabilem
Tu siste nunq̄, iudicium tremo,
Iustus quis est collatus ad te?
Tolle tuam faciem a reatu,
Impura purus, mi Deus, ablue,
Admissa gratis ipse remittito,
Timore libera timentem,
Viuere perpetuum mihi da,
Audi quod oro, non meritis meis,
Lux vera, sed per iustitiam tuam,
Illumina mentem meam, ne in
Barathra præcipiter, quod absit:
Exaudi amantem, flectere, parce mi,
Responde votis, annue supplici,
Assume me tibi iacentem,
Mortis & a tenebris malignis
Eripe me Domine, o Redemptor.

Medita. x, constans Coriambicis Gliconicis
 trimetris acatalecticis, & Choriambicis Ascle-
 piadæis tetrametris acatalecticis, cuius
 Acrostichis est versiculus sextus
 ex eodem Psalmo, xxx.

Illud, Mens mea, cogita,
 Non est vera salus, vera beatitas
 Mundo, quo tibi vanitas
 Ad cæli patriam tendere præstitit,
 Nil hic dulce relinquitur,
 Veram qui requiem quærit & expetit,

Spernit fortiter omnia,
Tu Rex omnipotens, praesidium meum,
Vires suppedita mihi,
Audi me patulis, te precor, auribus.
Sit laus, sit tibi gloria,
Cum mortis gelidae transitus appetat,
O Fautor, mihi faueris,
Mentem fac vigilem, fac bene consciam,
Mortem da facilem, Deus.
Extendant laqueos daemones inuidi
Nequic quibus, procul auolent.
Dux est Sermo tuus, lux pedibus meis.
Orbem lux tua lumnat,
Solis Iustitiae tu iubar illud es.
Propulsa tenebras meas.
Illustra hos oculos mentis & intima,
Tunc ne deficiat fides,
Vt te prouideam per speculum acriter,
Mors quanuis premat horrida,
Mens cernat facie te ad faciem, Pater,
Ex his fecibus eruta,
Vindex, pono tuis in manibus meam,
Multa cum spe, animam vnicam,
Rebus posthabitis, Conditor, omnibus
Est nobis preciosa mens,
Depurata tibi viuere debuit,
E lapsa et tenebris nigris,
Magno constitit humana redemptio,
Interras, Deus, aduenis.
Scludis scelus, Hostis est tyrannidem.

Tollis vincla satanica,
In vitam redimis nos bene liberam.
Me propter cruce pendulus,
Effudisti animā, Christe facerrime,
Delesti mea crimina,
Oblatus, quia non displicuit tibi.
Morsus sic tuus intulit
Inferno rabiem, terribilis Leo,
Noctem diripuit Dies,
Et mortem ē medio mors tua sustulit.
Demon te fugitat malus,
Euictus misere te timet et tremat.
Vicini cacodæmonen.
Seruator bone, dux noster amabilis,
Vinis me excipe obuiis.
Es tu qui reparas solus & adiuuas.
Rex clemens, Sator omnium,
Istum ne fragilem desere seruulum,
Tutator, mihi subueni.
Affis huic aninæ, per tua vulnera,
Tormentumq; Crucis tuæ.
Istinc dum migret, o cōfoue & excipe,
Saluum me fac, id obsecro.

Medita. xi. Hexametro e Dimitro iāb. cōstās,
 cui⁹ Acrostichis est, vii. versicul⁹ Psalmi. cxli.

Contemplās Pater omnipotēs, Rex inclyte mecū,
 Legem tuam rectissimam.
 Aduertens animo contra vanissimarum,

Mundi quæ vani fabulam,
Actus in excessum clamo clamare coactus,
Vincat, triumphet Veritas.
Insanus fugienda sequar: prudens quæ sciens quæ
Abs te queam discedere:
Deficit a te peccator vāsanus ad hostem.
Te deserens, se deserit.
Estu Summaboni, fons & virtutis origo,
Dulcedo mellitissima,
Orbis es autor, habes vitam, Regnū quæ perenne,
Mortis peremptor diceris,
In te thesauri veri, sapientia vera,
Nil non boni concluditur.
Ete sancta fluit Dilectio, Spes quæ Fides quæ,
Diuina dona gratiæ,
In te summa quies, pax, gloria, gaudia constant,
Xeniis adoras hospites.
I, nunc mancipio similis prosterne mundo
Turpissimo, vanissimo.
Vade, vola, disquire vigil quantūlibet auri,
Explere, si potes, miser.
Si libet, argenti cumuletur aceruus aceruo,
Sis iam beatus denique.
Pone, beate, tuam in censu spem diuite, gaude,
Et viue laute, splendide,
Suspice terrarum dominos, mirare potentes.
Mirare mirabilia.
Et venare pedum, mitram venare bicornem,
Ascende sursum, prouola.
Principibus placuisse iuuat, conare placere.

O blitus alti Principis.
R egis si piscans hamo verfaris in aulis,
T e finge quendam Prothea.
I sthuc est sapere. indulge presentibus, insta.
O vanitas vanissima.
Mors eheu miseris mortalibus imminet atra.
E n vna tollit omnia.
A ffixus tibi non vllis iam fidere rebus.
I udex, queam, iustissime.
Næ facio flocci præ te miracula mundi.
T e Triue miror vnicum.
E st mihi nil vsquam gratum te præter amatum.
R ex summe, Princeps principum.
R egnum nolo tuum sine te, dulcissime Christe,
A dglutiname, vni tibi.
V ita es vera tuis, dux noster verus es idem.
I dem gubernas omnia.
V ere semper eris. tibi conuenit esse, Creator.
E s semper immutabilis.
Nec (si cuncta cadant) tua vis defecerit ynquam.
T u firmitate firmior.
I pse mihi fors vna Deus, possessio chara es,
V is, vmbra, pars, hæreditas.
Met tibi iunge, Bonum summū, da viuere, viuā.
 Amen, amen, in sæcula.

 Medita. xii, eodē Hexametro et Dimetro Iāb.
 cuiꝝ Acrostichis est locus Ecclesiastę Cap. i.

V T sapias, Anime, in cælos tua lumina fige.
A ttende rerum Terminum.

Nulla superficies poterit te fallere rerum.
 Interna si perspexeris.
 Tot dies hominis punctum non obtinet vnum.
 Ad sempiterna secula.
 Si bene dignoscis nigrum quid distet ab albo.
 Vide quod est beatius.
 Aduertens humana potes diuina tenere.
 Ne tu quid erres, discute.
 Iudicium rationis habes, qua luce videbis.
 Terrena cuncta vitrea.
 Ita cadunt, excelsa ruunt, antiqua dehiscunt.
 Tempus nihil non deuorat.
 Umbra velut transit miseri mortalis imago.
 Mors vna sorbet omnia.
 Ecquid sunt gazæ: tituli quid sunt: quid honores.
 Tum forma, tum clarum genus.
 Omnis caro foenum, ecquid tua gloria, Caro.
 Marcescit uti flosculus.
 Non e memori locuples ac pauper cogitur æque.
 Illustris atque ignobilis.
 An non pulcher obit sicut deformis: an ille.
 Vt iste non corrumpitur.
 Aspice tot populos, fumosque imosque iacentes.
 Nunc in sepulchris dormiunt.
 Illa tremenda dies agnos discernet ab hoedis.
 Tunc est videre gloriam.
 Ante diem Domini dicendus nemo beatus.
 Sunt vniuersa vanitas.

 Medica, xiii, cuius Acrostichis est

locus Matthæi, Cap. xix.

Sis vigiſ, o Mens chara mihi. te collige caute.
Inſpice contemplans, qui ſies grata Parentiſ.
Viuere qui poſſis Sophiæ ſtudioſa beate.
Inſpice propoſitam virtutiſ in æthere palmam.
Sert: q̄ temporibus fragrantia, florida ſemper.
Attende ad ſuperam patriã, pete nobile Regnũ.
Diuitiis veris, veris & rebus abundans,
Veris delitiis, vbi gaudia vera ſuperſunt.
Iſthic pax, requies, ſapientia, vita beata.
Tu tamen aduertas, non omnibus illa pateſcũt.
At paucis ſeruata manent hæc præmia ſupra
 Militibus lectis, pugnantibus acriter, hiſ qui
Illius excelsi Domini mandata faceſſunt.
Ne quid ames extra Dñm vehemēter amādũ.
Guſtes, & videas nihil illo dulcius vſquam,
Rebus qui cunctis eſt præponendus amore.
Eius ne ſanctum furans traducito Nomen.
Da requiem feſtis, externa negocia mitte.
In cultum te verte Dei, cui ſemper adhære.
Sed patrem, matrem q̄ decet digneris honore.
Et viuis faueas, & manibus vſtro parentes.
Reges, vel p̄ceres, vel ſi quis dign⁹ honore eſt,
Vt patres tibi præpoſitos venerare libenter.
Ah caue, ne cadas gladio ſeu cuspide linguæ,
Morte q̄ ne afflicto quemq̄, ne & tu moriare.
Avetita venere abſtineas, compelſcito carnem.
Nec furtum facies, nec proteſtabere falſo.
De ſpōſam vel rem alterius tu ne appetere demēs.
Audiſti præcepta Dei, mens illa, memento,
Tradita cuſtodi pro viribus, vt merearis
A Domino recipi ſponſo qui lanitor aulæ eſt.

2
Medita. xiiii, cuius Acrostichis est loc⁹
Ioannis Cap. xiiii, loquitur Christus.

Est via quæ ad vitam ducit satis arcta, viator,
Grata viris paucis, semita tuta piis,
O quam lata via ad mortem de ducit inertes.
Suppliciiis diris afficit illa reos.
Vt ne præcipitem te det via laua, caueto.
Mundi ne credas gressibus, inde fuge.
Verte, hospes, mihi crede, viae vestigia dextræ.
In Regnum si vis tendere, fide Deo.
Aduerte vt pereunt quæ toto suspicis orbe.
Vita breuis transit, nocte die quæ volat.
Eheu quam subito, tamquæ fur noctis alumnus,
Repit, & inclemens parcere Parca negat.
Illa tamẽ mors peior, Homo, quæ porta gehẽng est.
Tetri illa est merces criminis, illa nocet.
Asperitas longe melior quam blanda voluptas.
Spernito delitias, despice diuitias.
Ecce patet Regnum perpeffis dura labore.
Tartara militibus mollibus, ecce patent.
Viuēs, si virtutis iter sine crimine carpis,
Iquã te vera lux, via, vita, docet,
Tu mecum ne cede malis, mihi semper adhære,
Ad mea peruenies Regna, beatus eris.

Medita. xy. alata cõstãs Hexametris, Pẽtame-
tris, Gliconicis, Sapphicis, Coriãbicis Ascle-
pi, et Choriãb. Glicon, et Adonicis, cuius
Acrostichis est versicul⁹, ix, Psal, xvi,

C usto & vindex hominū, Seruator & Autor,
 V oces exaudi, percipe verba mea,
 S npplex en tibi peccator inertior
 T urpis, in mūd^o, fragilis, caduc^o,
 O cclamo, mihi pspice,
 D irige, Rector
 I nclyte, seruū,
 M ulte me miserū p̄mūt
 E fferæ noxæ, variū labores,
 D iras terribiles deprecor anxius,
 O bsideor pugnans hostibus innumeris,
 M achinā tu mea, me ipse tuis tutaberis armis,

I nsci^o haud sum, Protector, q̄ nullus in orbe
 N ascitur ad requiem, Nos labor ipse vocat,
 E t recte, fit enim per vigilantiam,
 V t procul mortis fugiāt sopores,
 T orpores q̄ fugam parēt,
 P rouid^o es Rex,
 V tile donas.
 P l^o nos ipse iuuat labor
 I lla q̄ fallax & iners voluptas,
 L angor cui comēs est atq; carentia
 L uminis, & barathrum pœna q̄ perpetua,
 A t labor ad requiem tendit Regnū q̄ perenne,

Mortalis tamen est nullus, nisi duxeris illū,
 Omnipotens, citius labitur, atq; cadit.
 Collapsus sine te nemo resurgere
 Visua nisi poterit Redēptor,
 Lumē sis pedib⁹ meis
 Intima muni,
 Sis mihi custos,
 Virt⁹ me tuaroboret,
 Nulla sū puluis cinis ūbra flar⁹.
 Vita hac quotidie defluit, euolat.
 Mors subit inclemēs, mi nisi fautor ades,
 Bello succumbam, tecum tamē omnia vincā.

Respice quam densi me circum diriter hostes
 Alatrant, frendent, respice sauitiem,
 Aduers⁹ mihi stat Mūd⁹ vt impi⁹
 Latro grassator tumid⁹ tyrān⁹,
 Accedit Caro bellua,
 Rudit & vrget
 Vincere nitēs,
 Mi clāgit q̄q; classicū
 Teri⁹ Dæmō scelerat⁹ hostis,
 Vastū per mare quot reptiliū gen⁹
 Aclaueos video: cuncta referta dolis,
 Rara Fides hominū, quo fugit nescio Virt⁹.

Vera iacent, odium gignunt, vanissima regnant,

Mordet vbiq; Draco, Scorpio vbiq; latet,

Portum percipio, te duce, consequi,

Rector o noster, timidus procelle,

Oro, me gremio tuo

Tolletuendum,

Excipenudum.

Gaudebo in Dño meo,

Et nihil tectus, metuam pericli,

Metris te Lyricis, te fidibus canam

Ex animo, Custos, tu mihi dulcis amor.

Me serua, Patrone, tuis me protege pennis.

✿ Medita, xvi, alata, precedenti similis, ✿
 cuius Acrostichis est sextus
 versicul⁹ Psalmi, liiii.

Quicquid habes, o vita breuis mihi longa, quietis.

Vt liquet, ex minima parte labore vacat.

In terris miseris nemo quietus est.

Sustinet pondus iuuenis senex q;

Ductor tū populi potēs,

Addo Monarcha,

His miser & ter

Infelix sibi quisque fit.

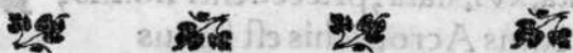
Tristis est cœlebs simul & marit⁹.

Mater q; & sterilis, nupta q; virgo que

Iniciatus item, ac iniiciata sacris,

Hic dolet, ille timet, cupit hic, irascitur ille.

P auper habet requiē: minime, sudore madescit,
E t victum manibus quaritat ille suis.
N um quid vir sapiēs, nū pius & bon?
N actus est viuens moriens quietē:
A bstract^o volat in Polū,
S e rapit illuc
S unt vbi tuta,
I llic est requies tua;
C uncta qui sol^o regis et gubernas,
V itaē fons, Bonitas, o Pater optime,
T u famulis tradis Regna quietā tuis.
C erta quies supra est, & prēmia certa laborū.

O mnia quæ tecum retines cæcata superne,
L uce micant rutila, deficiente minus,
V er est perpetuum sunt vbi Cælites,
M arcet hic nil, nil ibi non renidet,
B elli perniciēs fugit
Æ thera, Pax est,
E st Amor isthic,
T empus nō variū fluit,
V na lux omnes recreat serena,
O quam nil miserum, nil miserabile,
L uctus vbi nullus nulla que noxa premit,
A bsunt Exilium, Paupertas, Parca, Senectā.

Bacchar abest, & ferta, corolla, mitella, tiara.

Ornatus quidam non periturus adest.

Ecquis dinumeret quæ redamantib?

Te, Deus, seruas: vtinã fruamur

Regni delitiis tui.

Ergo beatus

Quitibi uiuit,

Virtutũ Deo, obsecro

Ipsẽ iactatus variis procellis

Exul, da requiem, da mihi patriam.

Simplex ac pernix hinc volitare velim.

Contingat mihi simplicitas alaẽq; columbae.

Ad te nemo volat sine te, nemoq; quiescit,

Me rape, me tecum siste. quiete fruar.

✿ ARA, cuius Acrostichis est, vi, vers. Psal. iiii. ✿

Si quid inest in corde tuo lioris, Amice,

Aduersus fratrem, si qua querela sedet

Cum munus Dño offerre paraueris,

Resta. ne pperes, siste gradum, caue

In montem Dñi non prius aduoles,

Fiat quam facilis conciliatio,

Inter quos animus non bene conuenit.

Concordes ubi sint et redamabiles

Ardentes animi fratribus candidis,

Tunc recte licuit munera et hostias,

Et sacras itidem preculas fundere.

Sactorum ingrediens sanctam tibi vide.

Accedas pedibus tui manibus nitens.

Cor munda, venias cultus et innocens.

Relligione, fide, speque et amore pari,

Iustitiam sacrum perages acceptus ad aram.

BIPENNIS ex Octonariis, Choriambicis,
Gliconicis, Senariis, Phaletis, Alcmæiis, Di-
metris iâbicis, Pherecratiis, et intermedio
Archilochio, cui⁹ Acrostichis est
loc⁹ Matthæi Cap. iiii.

Peccator, heus, peccare desinas. Deo conuertere.

Omnis arbor nos faciens ex pietate fructum,

Excidetur. in ignem que secabitur *

Nemo sit amens, nemo sit lethargic⁹.

Imo peruigilet, laboret omnis

Tendere quo Dñs reuocat,

Et deleat viam suam

Neg⁹ ac impi⁹ illex.

H urpe scelus fugiat, reuocet que gradum, fiat que amare.

Intendat p̄ce multa,

Ardēti amore, acgrete

Munifici Dei amicitiam,

A quouiam veniam q̄ gratiã q̄

Gratus capesset, & beatitudinem.

Istuc est sapere. Istuc vigil acrita.

Te excita, te collige, te protege, te tuere.

Etiam Bipennis, est Securis ad radices arborū.

ECSTASIS, cuius Acrostichis est
 illud Hieremiac. Cap. xxxi.

Cum te vera sal^o, mea lux, mea spes, mea vita,
Auribus obsurdis, oculis caligine pressis,
Sensibus omnino obtusis & mente iacente,
Talpa nimirum iam multo cæcior ipsa,
Ipse miser post terga viam, te dico relinquēs,
Gustu prædulcem dæmens gustare nequirem,
Ad mundi scennam vertebam lumina yanus.
Si quid erat sapidum, siquid dulcedine plenu,
Tactus guttureus corruptus febre negabat
Illud dulce sibi, potius q̄ aiebat amarum.
Me cepit, fateor, dementia magna vagantem,
Et veluti lippus radios q̄ iubarq̄ coruscum
Declinat solis tamq̄ sibi valde nociuum,
Offensus male luce petit miser ille tenebras,
Morbi quod fuerat tribuens solaribus illis
Iucundis radiis, ita sane lippus agebam,
Nec tamen vltterius discinctum me, Pater alme,
Effe sinis, virga tu me clemente coerces.
Effer lingua animi iterpres, memorāda flagella,
Te pudeat minime, Domini ne flagra verere.
Effer, quid titubas? quid tam verecunda? fatere.
Rumpito cancellos, laxa retinacula, lingua.
Verum fida refer, Qui possim non memor esse
Dum viam Dñe, accepit mihi muneris huius,
Inflcti q̄ flagri meriti quo sum reuocatus
Tortus, ab humanis ad diua volumina mire?
Vt pius, es Domine, vt tu peccatoribus ægris
Semper ades medicus, semper miseraris egenū.

S cis morbis aptare pbe tua pharmaca nostris.
V t clauum clauus pellit, sic mens mea demens
Mente repulsa fuit demente, furor q̄ furore.
Quam mirū. quā s̄ape mihi memorabile gestū.
V erbera suscepī vigilans, tua verbera noui.
A nte sacram dotem qua me dignatus es Autor,
S at facilis peccata mihi cōmissa remittens
I ndulgere soles, postquam sanctissimus ordo
I nditus accessit, postquam celebrare synaxin,
V erbi diuini mysteria tangere sacra,
V idisti immeritum, sed nō mutare priores
E x habitu mores, manibus monumēta pphana
N on secus atq̄ prius versantē, ficta legentem,
C armina casta parum, lasciuia poemata, nugas,
V erborum ambages sectantem, deniq̄ cacum:
L umine me orbasti sensus cōmunis, vt amēs
V ndique iam cunctis, te declarante, viderer.
S ed quo gesta modo res est, est dicere, dicam.
I ndorum regio procul hoc quæ distat ab orbe
N ostro, quæ oceani vasti concludit abyssum,
D uctu continuo, longelate q̄ vagata,
O rbem quippe nouum latio quā nomine dicūt;
M e quodam excepit, bisse nos plus minus annos
I llic perpetuos triui, illic hospes agebam
T otus in humanis studiis noctes q̄ dies q̄,
V ictus discendi quodam vehemente calore,
S acrum perparce tāgens, persepe prophanum.
C lericus ipse statas preculas persoluere cursim
O re tenus solitus, nil amplius hic remoratus,
N il vltra meditans, corio vt canis v s̄q̄ recurrēs
V ncto, per somnum tali sum phasmate doctus,

E st mihi propositus codex celeberrimus ille
 R erum sacrarum Thesaurus, fons, Parady sus,
 T estamenta duo complectens sancta Latine,
 E st simul oblatus crater argenteus, is q̄
 M irifice fabrefactus, vini plenus odori.
 E t mihi quid vinum dixi, quid Biblia sacra?
 E xpauī. soluit q̄ leuem res mira soporem.
 T unc vigil hoc agitās mecū qd phasma moneret,
 C oniecto, amandare procul monumenta decere
 O mnia quæ in precio fuerant mihi, friuola pr̄sū,
 N ullius q̄ vsus sacris collata libellis.
 V ini lætifici qui sunt Apotheca legenti.
 E rgo dolens animi fastidio quicquid amaram,
 R umpo leues versus, humana volumina mitto.
 T unc Diuina peto, tunc libros explico sacros,
A ssideo, voluo, lego, gusto, pendeo, miror
 R egales gazas, rapior pietatis amore,
 Q uare compunctus magis ac magis ipse dolebā
 V ere, perpendens quas retro temporis horas
 I n nugis male perdideram studiosus inepte.
 A stum pensiculans sacros dum lectito libros,
 T am calidus certe, fueram quam frigidus ante
 V ino præ nimio quod stulte sedulus hausi
 D iuinis e scriptis totus in ebrior, atque
 O mnibus irascor peccantibus, haud mihi parcēs,
 M ulta legens solus mecumq; relecta retractās
 I nsomnes ducebam multas irrequietus
 N octes, paruo q̄ cibo satiabar abunde.
 V ictu perpauco, multo sudore, labore,
 S omno non vlllo, cerebellum deficit humor,
 D umq; Dei legerem horrendas irasq; minasq;

E xcidium populi, ventura flagella, ruina;
V isū est omne mihi in nullos quadrare ad amulum
S icut in Hispanos indis mistos & in indos,
M exicus indorum myriadibus vrbs numerosa
E uertenda suis meritis, nisi iam resipiret,
V t Niniue quondam, apparet. sententia fedit.
S ollicitus populi cui flagra futura timebam,
P ræpropero a mœniis distās bis sex parasangas,
O Deus, vt deducebas ad carnificinam
S ontem me miserum nil clara luce videntem.
T ristitia affectus discedo, relinquoq; Villam
Q uam Q uadnauacam dicūt, me Mexicus vrget.
V eni nocte domum Monachū serotinus hospes.
A ccipiunt bene me Monachi, coenare ne vellem:
M erogitant. erat Aduentus tunc temporis æra.
E ffero q̄p̄ coenam fessus magis expecto cellam.
N ec mora, me quidam monachus deducit amice.
I n cumbens libris pernox dormire nequiuī.
M ane citus propero feruens ad sacra synaxis.
C onsecro rite quidem, sanus tunc sacra peregrī.
O fficii memor hospitibus iam pendere grates
N on multis tendo, queis postq̄p̄ dico valetē,
V erto viam solus famulos præuertere in urbem
E missos iubeo, ipse pedes secedo petoq;
R adicem montis non longius inde remoti.
T reis mecum sacros decreui ferre libellos,
I ndorum iam tecta videns vicina quiesco.
S ub fruticem quēdam, quē indi dixerē Magaū,
T ensus humi iaceo meditās resupinus ad vmbra,
I n superos cælos semper mea lumina figens.
M uldi tunc indi concurrunt vndiq; multi

E uentum nouisse uolunt instanter, & orant,
E cquid agā: quid solus ibi: quid nam mihi uellē?
G ens mihi amica cibos tunc pocula spōte ferebat
I ciuno, Nil inde quidem delibo, sed illud
P rofero suspirans, uultis mihi gratificari
O indi, Dominum semper timeatis, ametis,
E ste fide firmi, reliquum nil appeto uestrum,
N on sine profusis lachrymis, non absq̄ dolore,
I ndi suscipiunt uerbum breue, spargere flores
T unc circum circa properant, absistite, dico.
E t minime cedunt, sileo certamē omittens,
N ubibus intentus cerebello (fors) male sano
T anq̄ sanus homo contemplor digna notatu,
I sthic persistens occasum solis aduſq̄
A ttonitus simulacra hominum varias q̄ figuras
M irabar, tunc uisa mihi nunc nollo profari,
E loquar an taceam: cautis tamen eloquar, esto.
T ēdere uidi homines quo caussa tremēda uocabat,
P erpēdi tumidos, elatos, atq̄ superbos
O mnes a facie Domini pro crimine pelli,
S acrificos, monachos, primates, pontifices q̄
T radi non paucos hosti miseræ q̄ gehennæ,
Q uod licet indigne nimio q̄ furore ferebāt,
V incti parebant diris licitoribus ipsi.
A tq̄ ita confusi sese male discruciabant,
M œchanici quidam, mediciq̄ & pharmaco polæ
O bliti officij damnantur, tum parasiti,
S ic Heroinas haud paucas cerno subire
T artara damnatas nequicq̄ uociferantes,
E t pariter nimium molles, nimium q̄ seueras,
N ec non quæ multis faciem corrumpere fucis.

Dæmone correptæ curarant nocte dieq̃.
Iudicium Domini stupeo, deploro q̃ casum
Sortem q̃ illorum qui vindice morte peribant.
Tristis eram, video paulo post sole cadente
Innumeros equites in equis insigniter albis,
Milítiam q̃ Dei qui cœlica regna petebant
Inuicti, læti, cum floribus atq̃ coronis.
Hos ego suspiciens, quonã miser ipse relinquor?
In gemino, sum odio dignus? sum dignus amore?
Peccator tibi sum fateor Pater optime, sed tu
Es mihi spes ingens, nati miserere miselli.
Rumor ad hospicium monachum manauerat, illi
Concubia iam nocte mihi venere fauentes,
Viferunt, saluere iubēt, resaluto libenter.
Successus causam inquirunt, non, non licet inq̃
Illam proloquier, ieiunium pascere curant
Fratres humani, renuo, ad se ferre laborant,
Et renuo, cubitare volo hoc in gramine, dico,
Morem cum nollem gerere, illi me violenter
Vocē reclamantem rapiunt, hinc tractus ab indis
Robustis humeros ad tecta monastica veni,
Maxime Rex regum, qui me circundedit angor
Ex raptus: quid nocte tuli tu Maxime nosti,
Versor in angustiis infandis, opprimor isdem,
Me bene curantes hostes, Hostis q̃ ministros
Credideram, secum qui me disperdere vellent,
Omnes qui dicto nollem audire putabam
Non ex parte Dei, sed dæmoris esse maligni,
Firmiter abstineo triduum ieiunus ab escis,
Vectus postridie perq̃ indos raptus in urbem
Senis distantē miliis ad Præsulis ædes

Vt mihi prospiceret, deponor. Episcopus horret,
Salue dico, Pater. salue quoq;, dixit, amice,
Salue iterum, quid quaeso noui: qua causa laboris?
Verbum priuatim dicam tibi, praesul amande,
Multis inde viris semotis, ille quid: inquit,
Eloquor an nescis Domini ventura flagella:
Te minime lateat, perdet mox ille scelestos,
Et nisi poeniteat peccantes, vae, pater, illi,
Respondit, quid ais? lachrymis discedit obortis,
Venerunt medici quos iusserat ille vocari,
Bilem dixerunt illudere sensibus atram,
Vertunt terga, iubent me obscuro rite cubili
Intrudi tacite, rapior trudor q; repente,
Quid loquor abreptus: populo quid clamito coram
Vociferans? Homines miseri, resipiscite tandem,
Occulus lecto decumbo iacere coactus,
Nullis hic linguis dici queat vt cruciabar
In sanus reliquis mihi quam famissimus vni,
Admitto haud aequus medicis medicamina mille,
Morbo non v llo clamabam: me ipse teneri,
Sed canitur frustra (quod dicunt) fabula surdis,
Vi affixus lecto manibus pedibus q; legatus
Sæuis q; affectus flagris distorqueor isthic,
Tam misere afflictus iacui bis quinq; diebus
In tenebris, Dominus dicens mihi lumen amœnum,
Nil metuam, nil formidabo, nil trepidabo,
Vrgebar somno nonnūquā & peruigilabam,
Illustra Domine aiens hæc mea lumina semper,
Obdormire veta, nigra ne morte præhendar,
Prosus qua fuerant intenso commoda morbo
Pergebam fugere vt menti plus peste nociua.

Respexit tandem tua munificentia clemens
 O Deus, ad fontem tormenta grauissima passum,
 Nullam me nosti figmentum deniq; terræ,
 Restituor mihi met totus te commiserante,
 Illud iam sanus dicam, ingenuèq; fatebor,
 Virtus & pietas quæ infana mēte vigebat,
 Me sterilem fugit dum vixi corpore sano,
 Ast id quod populi capiti miser ipse timebam
 Decidit in proprium, quamq; si cuncta notantur,
 O quam nil vanum, populum quoq; flagrassequuntur,
 Lux numq; in terris vidit pestem q; luem q;
 Emersisse parem, Nil dirius accidit indis,
 Sed mea cognoui peccata, flagella notavi
 Commerita, expendens vitam pueriliter actam,
 Et veluti indomitum pullum effrenem q; caballum
 Nequam me gessisse, tibi parere rebellem.
 Te bonitatis inexhaustæ fons, pronus adoro,
 Ingenteis q; tibi grates laudes q; rependam
 Æternum, semper q; tui meminisse libebit,
 Muneris accepti memorem me spero futurum,
 Est tamen illa mihi tua gratia sæpe precanda,
 Ætheris vt regno potiar te, Christe, fauente.

❀ Ad sanctissimam matrem Ecclesiã peroratio ❀
 cuius Acrostichis est illud Stoici,

Vberibus me lactasti, sanctissima Mater,
 Natus, vti decuit, matri subiectus honorem
 Vltro dependam, pedibus manibus q; libenter
 Me referam tua quo reuocet sententia præstans,
 Si quid ego aut tacui, aut dixi (fors) absq; decoro,

Carminis indulgens legi, pronuncio clare
 Illud vel tacitum, vel dictum mente fideli.
 Oraui meditans, duxi de pectore carmen
 Quod Patrum subdo censure trado q̄p̄ limæ
 Ut nihil offendat lectoris simplicis aures.
 O Pater excelsæ, o Mater charissima, regna.
 Dicere protestans ausim quod Apostolus inquit,
 Nil a catholicæ fidei me abiunget amore,
 Instet si mors, vita simul, Virtus q̄p̄ Thronus q̄p̄,
 Hinc licet insurgant præsentia & inde futura,
 Ipsa q̄p̄ quæ supra cælos versantur & infra.
 Lux oculis iucunda meis, te Sponse decore,
 Sponsa cum sancta dum viam semper amabo,
 Curram post vnguenta tua oblectatus odore.
 In gremio me fige tuo, tibi, mater, adhærens
 Omnia sponte sequar quæcunq̄ sequare, valeto.

Ad serenissimū Hispaniarū Principem
 Philippum peroratio.

 Æc habui, Sereniss, Princeps quæ celsitudini
 tuæ offerēda duxi, ne nō ingenioli mei primiti
 as Principi meo, vti par erat, secundū Deū cō-
 secrarē. Quanc̄q̄ fateor ingenue, cum huiusmodi mid
 tatiunculis animū ad pietatē exercerē, nō eras in hoc al
 bo. Nanq̄ a pene puero ipse vltra oceanū vectus, inter
 q̄p̄ occidētales indos agēs, velut in cuiusdā Eremi recel
 su abditus, iā adolescētior in animū induxi mihi & Mu
 sis, hoc est, Deo opt. Max. tēuissimo calamo meditari.
 vnde hæc carminū ratio a priscis quibusdam autoribus
 vsurpata, & quæ ingeniosis etiā hominibus facessere so

let negocium, tūc adolescenti mihi coepta est arridere.
Quemadmodū viator lōgo itineris labore defessus nō
nūquā remittendi animi gratia in via solitus est cantilla
re, ita & ipse, vbi vbi aderā, domi, foris, per mare, per
terras, si quādo ægri tudo tēdiūq; animi obrepserat, hu
iuscemodi cātūculis veluti excātare decreuerā, Regiū
æmulatus prophetā qui Deo de more meditās, Canta
biles mihi, inquit, erant iustificationes tuę in loco pere
grinationis meę. Atqui fortassis quispiā exeorū nume
ro q̄ Cicerones aut Vergiliū, Demosthenes aut Home
ri non tā sunt q̄ videri volunt, mihi vitio vertet obiici
et q̄, q̄ versiculi n̄ri nonūquā fluāt lutulenti, q̄ plus æ
quo ad solutā orationē accedant, q̄ nusquā poetarū in
morē insurgā socco p̄prior q̄ cothurno, verū enim ue
ro præterquā q̄ hæc Achoslichis & ei⁹ comes paraphra
sis cum fumis fucis que omnibus ex diametro pugnat,
magno reboare boatu nec nostrū est, nec si vellē, possē,
nec, si possem, scio an etiā vellē, quoniā postquā operā
& studiū diuinis literis toto pectore dedicaui, semper fu
it cordi, vt si qd vnquā in Dei laudē hisce e manib⁹ euo
laret, syncerā magis animi pietatē sacrarū q̄ literarū p̄
picuitatē, q̄ affectatā vel Poeseos vel Rhetorices tumi
ditatē exprimeret. Nobis nō licet esse tā disertis Qui
Musas colimus seueriores, huc deflectere libuit Epigrā
mographi Phalecios. Quod si secūdū Platonē Philo
sophorū facile principem, virtutis seminaria carmine
inculcanda sunt iis qui versificatores aut poetæ esse ve
lūt v sui reip. & vt idē est autor, ea est sapiētiae pulchri
tudo, vt si corporeis oculis cerni posset mirabiles sui a
mores excitaret, profecto inique ageret ille qui verita
tē, hoc est verā sapiētiam, christianis aurib⁹ & oculis cō

mendans, calamistratā fucatamq; illā ipsam induceret.
 quod quid aliud esset q̄ (quod Apostolus ait) adultera
 re verbū dei, aut euacuare crucē Christi: Non enim in
 sermone est regnū Dei, sed in virtute. Itaq; nugis ipsis
 & phaleris valere iussis oportet, Apostolo teste, vt ver
 bū Christi habitet in nobis affatim, & doceamus in om
 ni sapiētia & moneamus nosmet ipsi psalmis, hymnis,
 & cāticis spiritalib⁹ in gr̄ia cātātes in cordib⁹ nr̄is Deo.
 Iā de rei metricę cōmēdatione nihil addēdū puto, quod
 sciā latere neminē doctissimos iuxta ac sanctissimos vi
 ros in re seria atq; adeo sacra passim carminib⁹ v̄los fuis
 se. Nemo nescit beati Augustini vigilātiā in pangēdis
 carminibus, a quib⁹ nec diuus abhorruit Hieronymus,
 Quid de vigilātissimo illius magistro proferā Grego
 rio inq; Nazianzeno cognomēto Theologo: Quid
 de viro illo imortalitate dignissimo Ambrosio: Quid
 de musico studio nr̄i Gregorii: Quid de viro grauif
 simo cothurno gallico incedēte Hilario: Quid de la
 lacteo illo lactāctio: Quid de Iuuēco, Prudētio, Prof
 pero cæterisq; viris illustribus quorū catalagū retexe
 re superuacaneum fuerit, vt taceam interim facerrimos
 illos vates Hieremiā dico, ac Davidē, quorū mellitissi
 ma carmina sacratissimis referta sunt mysteriis, in qui
 bus nō parū multis & ipsa etiā cōmēdatur Acrostichis.
 Quare libellus hic qui pie humilis est & humiliter pi⁹
 non tā sibi optat lectorē humanis addictum disciplinis
 quā christianæ philosophiæ studiosum, modo ne ab hu
 maniorib⁹ studiis prorsus abhorreat. Optimus enī est
 modus in omnibus, vt Gręcū monet prouerbiū, sed de
 his satis superq;. Reliquū est Princeps clarissime, vt lu
 crubatiūculas nr̄as, quales quales sunt, (quæ tua est hu

māitas)boni æquiq; cōsulas, Nō aliud reuera mun^o mi
hi magnificēt^o obtigit quo celsitudinē tuā possē in præ
sentiarū demerere, Spero equidē molem thulsculumq;
nrūm tibi nō omnino ingrātū fore quippe q̄ summorū
etiā principū lacessitus exēplo vel haustū aquæ vltro o
blatū habes hilari frōte suscipere, Lōgius nō faciā ne in
publica cōmoda peccē, vt ille ait, Subiectū carmē extē
pore in tuā gratiā natalis q̄ tui (quādo opportune sese
offert) honorē conditū est, quod iā pro corollario libē
ter accipe mi Princeps, Dñs Iesus celsitudinē tuā q̄ di
utissime nobis seruet in columē, Pinciaē die tuo natali
tio, xi, calen, Iunias, Anno a Christo nato, M, D, xlviij.

 In Natalē Serenissimi Hispaniarū Principis
Philippi Sapphicū Hēdecasylla, ex t̄pore
cui^o Acrostichis est illud ex Litania,

Sit dies felix, sit & ille faustus,
Austricus quo Carolides Philippus
Natus est nobis (decus huius æui)
Clarior astris.
Tu puer præbe citharam, Camœnas
Excita dulces, Pietate natas,
PHiltra quæ nostris studiis propinant,
Ito, volato,
Læta sit tellus, sit alacre cælum,
Iam q̄ Natalem celebremus omnes
Pincipis nostri merito canendum
Pluribus odis,
Est coronandus procerum corona
Optimus Princeps, proceres venite,

R ex velut Titan vocat optimates
 A stra minora.
 P ars iuuēt sanctis precibus Monarchā.
 R ite pars lætas agitent choræas.
 O re cantillent puer & puella,
 N on sine plausu.
 O Dei orator, Scythicæ Patrone
 B arbaræ gentis, precor esto nobis
 I mpiger fautor, faueas Philippo
 S anctæ Philippe.

 Ad lectorē Trimetrū Dimitrū Iambicū

L Ectori amico par amicus Presbyter
 Dicit salutem plurimam.

Vicina profæ si iuuant te carmina

Fucisq; nullis oblita;

Si nuda Musa, vt Gratia, non displicet;

Et ipsa simplex Veritas,

Si Plauti Acrostichis, Sibyllæ & Ennii

Christo renata te afficit,

Si te pium Camœna delectat pia,

Gaudesq; Rhythmis seriis,

Hoc limen intra, sin minus discedito,

Proponitur tibi optio,

Si forte quæris, lector, & qua gratia

Acrostichis prolixior

Hac diligentia sit a me condita:

Paucis tibi respondeo,

Quod verba Christi & sacrosanctæ literæ

Sint dignitatis maximæ,

Apex in illis non vacat mysteriis,
Sacrum quid est in singulis,
Decebat illas pennicillus aureus,
Decebat alta Acrostichis,
Nos si nequiuimus quod exoptauimus,
Præstamus id quod possumus.
Si velle candidum sat est in arduis,
Vicit voluntas candida.
Acti labores, quotquot exantlauimus,
Incunde, amœne, alacriter,
Se consecrant tum gratiæ, tum gloriæ
Dei Optimi Termaximi.
Ne multa nectens sim tibi æquo longior,
Valeto lector candida.

Appendicula.

NE iudiciū viri cuiusdā doctissimi paruipēdere videar, libet explicare paucis aliquot loca ab illo ipso cēfore annotata. In Meditati, cuius initiū, Quicquid habes o vita breuis, vbi legit, Bis miser & ter infelix sibi quisq; fit, Nil aliud insinuatur q̄ illud tritissimū, Nemo sua sorte content⁹, vt ex cōsequētib⁹ liquet, alioqui inter Christianos miser cēsēd⁹ nō est nisi q̄ seruit peccatis. In Meditati, cuius initiū Grates ingētes, & alibi nōnūq; hoc nomē Infandū in meliorē partē accipit nēpe pro ineffabile & inenarrabile, vt Virg. i. Æne. O sola infandos Troiæ miserata labores, & in ii. Infandum Regina iubes renouare dolorem, & in iii. Infandum si fallere posset amorem, & Georg. i. Infandū, sistunt amnes, terræ q; dehiscūt, quib⁹ in locis satis apparet inenarrabile quiddā significari. In Medit.

cui⁹ initiū, Bella gerūt & c. vbi de paupertate dicit, Sola vacat veris, Hyperbolicos dictū intellige, Nō enī p hāc exclusiuam particulā excludūtur diuites spū pauperes quorū est regnū cælōrū. In Medita. cuius initiū, Barabtha qui timuit, vbi habetur, Nil geritur visu dignū, ita accipiēdū est quēadmodum illud Prophetæ psal. xxxi. Omnes declinauerūt, nō est q̄ faciat bonū & c. & illud ex eodē, psal. cxv. Omnis homo mēdax, & illud Hieremię, vi. A minimo vsq; ad maximū auaritię studēt, & illud Pauli Philip. ii. Omnes quę sua sūt querūt. & id geⁿo⁹ alia quę passim in sacris literis sunt obuia, in quib⁹, si grauissimis autoribus habēda est fides, admittendus est Trop⁹ nimirū Hyperbole. Ita q̄ per hęc axiomata vniuersaliter enuntiata maxima intelligēda est pars, nō totū. Iā ipsa Hyperbole, vt inquit Seneca, incredibilia affirmat, vt ad credibilia perueniat. Sunt hęc satis breuitatis gratia. Ceterū si quis erudit⁹ lector aliquid preterea in his Meditatiūculis aut explicādū, aut castigandū cēseat, id me cōsulto fiet, cui ob officiū & diligētiā ingēteis habitui⁹ sū grās, tātū abest vt moleste ferā. Quāq̄, vt id dicam quod sentio, aliud est per solutæ orationis campos spaciari, aliud in his carminum tricis augustiis q̄ iniquis versari. Quare non vsq; adeo seuerē exigēda hic est verborum rerū q̄ ratio, Vale iterū amice lector.

Errata quę inter excudēdū has Medi. obrepere hęc sūt.
 Fol. xix. pagina. ii. versu. iiii. lege, Exposco veniam.
 Fol. xxvi. pa. i. ver. iiii. le. sigilla, & statī ver. v. lege, quę.
 Fo. xxvii. pag. i. ver. iii. lege ita; Barbyrus ille tuus resonet, quem iubila circum & c.
 Fol. xxviii. pag. i. ver. xi. lege, Tædet me vitæ & c.

Fol. xxix. pagina. i. ver. l. iij. lege, Aggrediar, præstante
tua virtute, super sim.

Fol. xxx. pa. ii. ver. ii. le. decora, nomē, nō verbum.

Fol. xxxii. pa. ii. ver. le. Balb^o & elinguis quāuis sim & c.

Fol. xxxiii. pagi. ii. ver. vi. le. Buccis inflatis ampullans
caro superbit.

Fol. xxxiiii. pa. ver. xii. le. Moratam satis, & c.

Fol. xl. pa. ii. ver. xxvii. le. Iubila ubiq; loci cernas & c.

Fol. xliii. pa. i. ver. xxviii. le. nos inuidi parca coercet.

Fol. xlv. pa. i. ver. xiii. le. Intus quisq; sibi canit.

Fol. xlvi. pa. i. ver. viii. le. Dominus sub imagine serui.

Fol. eodem. pa. ii. ver. vi. lege, ducit.

Fol. xlvii. pa. ii. ver. xv. lege. Noxam illatam.

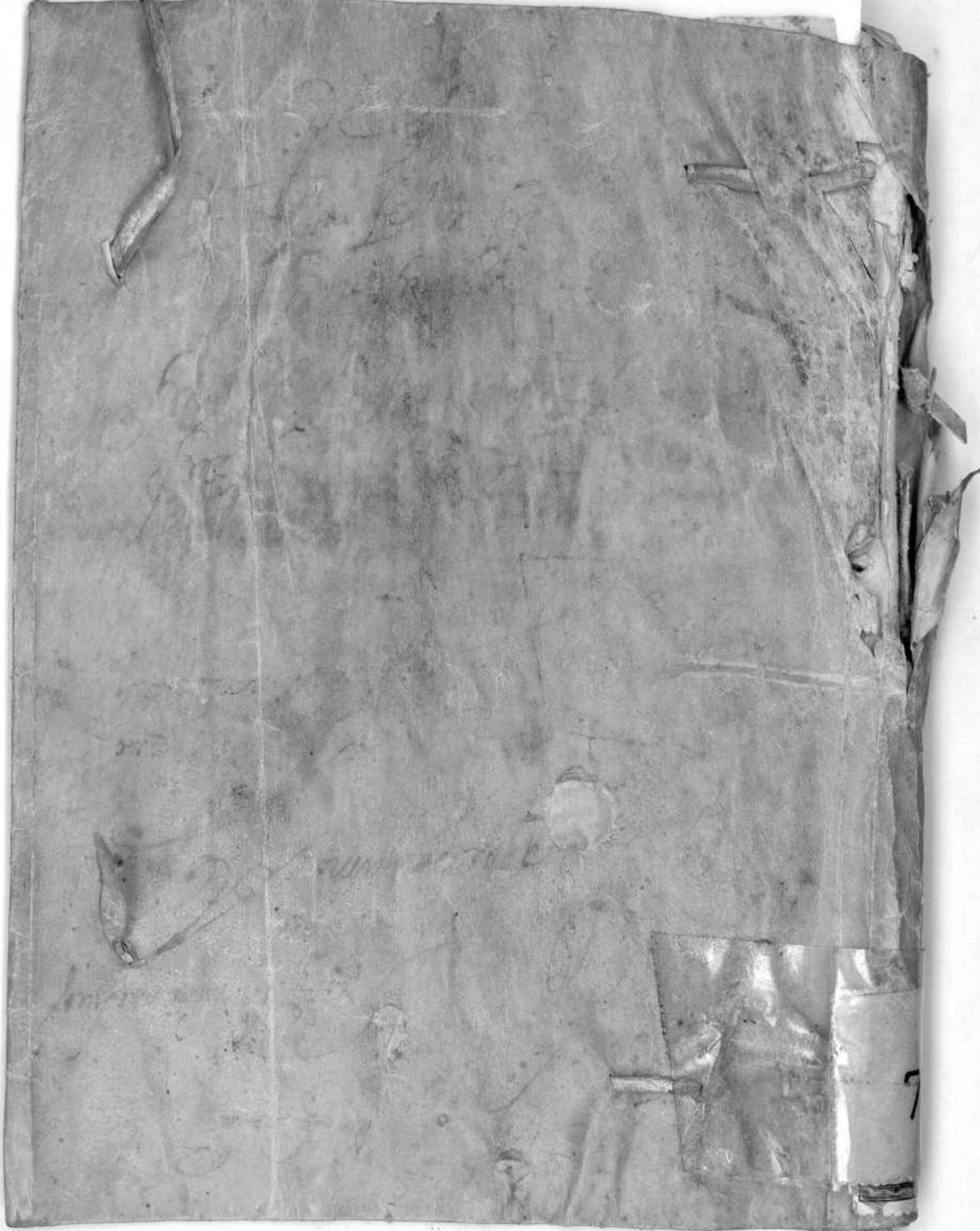
Fol. xlviii. pa. i. ver. xxvi. le. Acclama ad superū patrē.

Fol. l. pagi. i. ver. xi. lege, tibi consule frater. Cætera fa-
cile vel mediocriter doctus lector per se deprehendet, vt
sūt illa, elexi p elegi, tēpora, p tēpera, solutis p salutis,
quodā p quoddā, quodā pro quondā, & huiusmodi.

 Trutinatus, cōprobatuſ q; fuit hic Meditationū li-
ber, primū a viris probatissimis nō vulgariter erucitis,
deinde a vigilantissimis hæreticæ prauitatis Inquisito-
ribus, postremo a clarissimo Consulū collegio qui
Cæsari sunt a consiliis.

 Excudebat Franciscus Fernandez Cordu-
bensis Typographus. Pincia. Mense
Augusto. Anno restitutę salutis.
M. D. XLVIII.

780